

ZAJEDNIČKI IZVEŠTAJ CO.DA.S.I.

Co-funded by
the European Union

Savremeni ples za održivost i inkluziju

DOKUMENT JE IZRADILA

FONDACIJA ZA RAZVOJ POZORIŠTA 'NOVA
FALA' HOTELOKO KOLEKTIV KREATORA
POKRETA U VARŠAVI

KOORDINATOR PROJEKTA:
DAME DE PIC / CIE KARINE PONTIES

DOKUMENT PRIPREMILA
AGATA ZIKOVSKA
RECENZIRALA I PREVELA
KARINA SZUTKO

PREGLJED SADRŽAJA

1

UVOD

O projektu, opisu i ciljevima ove publikacije

2

OPŠTI USLOVI ZA SAVREMENI PLES U EVROPI

2.1 Savremena plesna scena: društva i prisustvo plesnim predstavama

2.2 Javno i privatno finansiranje plesnih kompanija

3

PREPORUKE ZA RAZVOJ

CO.DA.S.I. metod za osnaživanje plesnih kompanija i profesionalaca

4

ANEKSI

5

NAJBOLJE PRAKSE

u savremenom plesu za održivost i inkluziju u Evropi

K O S M O M I

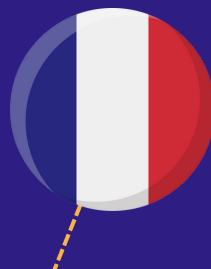
CO.DA.SI. PARTNERI

Savremeni ples za održivost i inkluziju

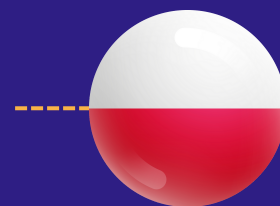
L'ESPACE

Koreografski centar zasnovan na Dance Natural Movement u Palermu [Zappulla DMN Compani]

LA GALERIE CHORÉOGRAPHIC

Međunarodna umetnička agencija i produkcijska kancelarija u Karkasonu, specijalizovana za savremeni ples

NOWA FALA

Kolektiv kreatora pokreta HOTELOKO u Varšavi, koji radi na polju eksperimentalne koreografije

KULTURANOVA

Umetničko obrazovanje, produkcija kulturnih sadržaja i unapređenje javnih politika u oblasti kulture i mladih u Novom Sadu

DAME DE PIC

Kompanija savremenog plesa u Briselu [Cie Karine Ponties]

Co-funded by
the European Union

Foto: La Galerie Chorégraphique

Foto: Kulturanova

HOTELOKO kreatori pokreta
Foto: Andrzej Winkler

Zappulla DMN Company
Foto: l'espace

Cie Karine Ponties
Foto: Jean-Pierre Surles

O PROJEKTU

UVOD

Opis i ciljevi ove publikacije

Co-funded by
the European Union

1. Uvod

O projektu, Opis i ciljevi ove publikacije

CO.DA.S.I. projekat (Savremeni ples za održivost i inkluziju) predstavlja korak napred u potrazi za većom inkluzivnošću i održivošću u okviru savremenog plesa, a ima za cilj stvaranje razmene znanja i dobre prakse kako bi se omogućio razvoj alata između evropskih zemalja.

Projekat je strukturisan oko dva centralna koncepta: inkluzivnosti i održivosti. Pod inkluzivnošću podrazumevamo prakse koje omogućavaju proširenje zajednice ljudi koji se bave plesom, čime se podstiče širi pristup plesu, bez obzira na poreklo ili situaciju svakog pojedinca, i omogućava da se publika diverzifikuje. Održivost se, sa svoje strane, ovde shvata u širem smislu, uzimajući u obzir ljudske aspekte (očuvanje fizičkih i mentalnih resursa umetnika), ekonomske aspekte i aspekte životne sredine (poštovanje prirodnih resursa).

Pandemija COVID-19 je naglasila izazove povezane sa konvencionalnim formalnim metodama nastave, naglašavajući hitnu potražnju za inovativnim pristupima u oblasti plesnog obrazovanja. Preokret izazvan globalnom zdravstvenom krizom poremetio je tradicionalno okruženje za učenje, zahtevajući preispitivanje pedagoških strategija. Kao odgovor na ovu imperativnu potrebu, CO.DA.S.I. projekat se pojavljuje kao proaktivna inicijativa koja je spremna da odgovori na ove izazove i podigne standarde plesnog obrazovanja.

Centralni cilj CO.DA.S.I. projekta je da unapredi stručnost nastavnika i profesionalaca plesa. Ovaj cilj se ostvaruje primenom inventivne metodologije zasnovane na koreografskim filozofijama koje su kultivisali projektni partneri.

Co-funded by
the European Union

Oslanjajući se na raznovrsnu stručnost i umetničke vizije ovih saradnika, projekat nastoji da napravi nastavni plan i program koji prevazilazi konvencionalne granice plesnog obrazovanja.

Ovaj zajednički poduhvat proteže se izvan geografskih granica, okupljajući različite pristupe i metodologije evropskih partnera koji su aktivno uključeni u projekat. Kolektivni cilj je da se ojačaju savremene plesne metodologije, dajući im nove perspektive i uvide. Ovaj zajednički napor ne samo da nastoji da odgovori na trenutne izazove koje postavlja pandemija, već takođe predviđa budućnost u kojoj plesno obrazovanje karakterišu inovativnost, održivost i inkluzivnost.

U suštini, CO.DA.S.I. projekat označava ključni korak ka preoblikovanju pejzaža plesnog obrazovanja, uvažavajući rastuće potrebe i edukatora i učenika. Podstičući saradnju, prihvatajući različite metodologije i promovišući inovacije, projekat teži da otvori put otpornijem, održivijem i inkluzivnijem pristupu savremenom plesnom obrazovanju u svetu nakon pandemije.

Ovaj izveštaj nastoji da pruži pronicljiv pregled savremene plesne scene u pet evropskih zemalja:

Belgija, Francuska, Italija, Poljska i Srbija.

Analiza uključuje sveobuhvatno ispitivanje opšteg okvira savremenog plesa u ovim nacijama, bacajući svetlo na jedinstvenu dinamiku i prakse koje oblikuju polje.

Osim toga, izveštaj ističe primere hvale vrednih praksi koje već postoje u plesnim zajednicama ovih zemalja.

Da bi se diskurs obogatio, posebna pažnja je posvećena CO.DA.S.I. metodi. Ovaj inovativni pristup nastoji da poboljša održivost i inkluzivnost u oblastima prakse, obrazovanja i distribucije savremenog plesa. Preporuke ključne za razvoj CO.DA.S.I. metode su se pojavile kroz posvećene diskusije u fokus grupama.

**Co-funded by
the European Union**

Ove preporuke, zasnovane na principima održivosti i inkluzivnosti, služe kao dragoceni uvidi za oblikovanje budućnosti metodologija savremenog plesa. Dok se krećemo kroz višestruki pejzaž plesa u Evropi, zajednički naponi navedeni u ovom izveštaju imaju za cilj da podstiču živahniju, održiviju i inkluzivniju budućnost savremenog plesa preko granica.

Organizacije koje implementiraju CO.DA.S.I. projekat su:

Dame de Pic Asbl / cie Karine Ponties / Brisel / Belgija
<https://damedepic.be/en/>

La Galerie Chorégraphique / Carcassonne / Francuska
<https://www.facebook.com/lagaleriechoregraphique>

L'ESPACE APS/ASD / Zappulla DMN Company / Palermo / Italija
https://www.lespacepalermo.it/en_index.php

**Fundacija Rozwoju Teatru 'NOWA FALA' / HOTELOKO movement
makers collective / Varšava / Poljska**
<http://fundacjarozwojuteatru.pl/en/>

Asocijacija Kulturanova / Novi Sad / Srbija
<https://www.kulturanova.org/index.php/en/>

Zappulla DMN Company
Foto: Marta Ankiersztein

Foto: La Galerie Chorégraphique

Cie Karine Ponties
Foto: Jan Skalican

HOTELOKO kreatori pokreta
Foto: Andrzej Winkler

Foto: Kulturanova

2

OPŠTI OKVIR

USLOVI

za savremeni ples u Evropi

2. Opšti okvirni uslovi za savremeni ples u Evropi

Istorija i zajednički uslovi

Ovaj izveštaj predstavlja situaciju u kojoj se nalazi savremeni ples, koja je mapirana u pet evropskih zemalja: Belgiji, Francuskoj, Italiji, Poljskoj i Srbiji. Svaka od ovih zemalja ima jedinstvenu istoriju plesa i kulture, različite politike prema ovoj umetnosti i različite mogućnosti razvoja. Postoje i zajedničke karakteristike koje povezuju partnere. Ova studija daje pregled situacije savremenog plesa u Evropi.

Inovacije u koreografskom jeziku koje je moderna igra donela do kraja osamnaestog veka na odlučujući način su doprinele pomeranju umetničkih istraživanja u ovoj oblasti, otvarajući put iskustvu savremene igre. Iako je teško, ako ne i besmisleno, tražiti polazište savremenog plesa, nije pogrešno misliti da su evropske avangarde dvadesetih imale ključnu ulogu u definisanju mogućih budućih istraživačkih puteva na osnovu prošlih. Tek u doba nakon svetskog rata ove puteve su razumno uzeli u obzir oni koreografi koji su, naučivši lekciju avangarde, postali dovoljno zreli i svesni da ovu lekciju sprovedu u delo. Savremeni ples, na ovaj način, nastavlja revoluciju koju je započeo moderni ples u korist novih načina izražavanja. Ciljevi ovih novih puteva su sve više oslobađanje od formalizama i pravila: klasični i, pre svega, romantični kanoni tipični za balet se napuštaju da bi se povratila komunikativna neposrednost autonomnog i slobodnog plesa.

Evropski savremeni ples je življi nego ikad, bogat eksperimentisanjem i praksom, i nosilac misli koja se može pretočiti ne samo u odlične estetske proizvode, već pre svega u projekte političkog i kulturnog uticaja.

Co-funded by
the European Union

Belgija

U Belgiji, koja je relativno mlada država (osnovana 1830), postoji značajan uticaj njenog suseda, Francuske. Akademizam klasičnog baleta, (zaostavština Luja KSIV), dugo je dominirao na sceni. Međutim, početkom 20. veka, modernost se pojavila na Zapadu, otcepivši se od ovog akademizma. Dolazak francuskog koreografa Morisa Bežara 1950-ih odigrao je ključnu ulogu u popularizaciji plesa (neoklasike) među sve raznolikijom publikom, uključujući i one koji nikada ranije nisu prisustvovali plesnoj predstavi. Bežarova škola, Mudra, postala je kolevka buduće generacije, jer su mnogi belgijski koreografi koji su nastali osamdesetih godina prošlog veka potekli iz ove škole. An Tereza De Keersmaeker, kulturna figura u Flamanskom talasu, je značajan primer, jer je kasnije osnovala svoju školu, P.A.R.T.S., prateći Mudrine stope.

Belgija, kao savezna država sastavljena od tri jezičke i kulturne zajednice – zajednice francuskog govornog područja (bivša Francuska zajednica/sadašnja Valonsko-briselska federacija), zajednice holandskog govornog područja i zajednice nemačkog govornog područja – ima kulturnu politiku koja je sada federalizovana i potpada pod različite politike zajednice. Ova raznolikost onemogućava jedinstven i „nacionalni“ diskurs zbog divergentne realnosti. Ipak, mogu se istaći određeni karakteristični elementi koji se tiču statusa savremenog plesa u Belgiji i njegovog mesta na međunarodnoj sceni. Proliferacija priznatih i nagrađivanih umetnika koji uspešno gostuju širom sveta više od 40 godina, uspostavila je Belgiju kao jedno od glavnih centara za koreografsko stvaralaštvo na globalnom nivou. Ovaj uspeh se pripisuje ranije pomenutim školama koje su obučavale generacije belgijskih i stranih plesača, nudeći obrazovanje koje karakteriše otvorenost za različite tehnike.

Ovaj pristup omogućava svakom pojedincu da pronađe svoj jedinstveni put bez nametanja uniforme. Možda je jedino zajedničko belgijskom stvaralaštvu sloboda koju poseduje, omogućavajući joj da ponudi kaleidoskop nekonvencionalnih formi, neuporedivih i od kojih se svaki izdvaja svojom jedinstvenošću i atipičnom prirodom. Pojava ovih umetnika takođe je povezana sa multikulturalnim karakterom Belgije, oblikovanom nekoliko talasa imigracije i unutarnacionalne mobilnosti, kao i uticajem Brisela na njegove evropske institucije. Deo zemlje koji govori holandski, vođen željom da razvije flamanski identitet i nakon federalizacije zemlje, dodelio je neophodne resurse, od čega su posebno koristili umetnici Flamanskog talasa (subvencije, na primer, nisu dodeljene unapred određeni žanr). Međutim, danas je to manje evidentno, pošto se ovaj pokret transformisao u konzervativni pokret krajnje desnice, inherentno manje prijemčiv za savremeno stvaralaštvo i avangardu. Naprotiv, dok je deo francuskog govornog područja generalno usklađen sa francuskom kulturnom politikom, vredi pažnje (kao što se razmatra u izveštaju) da su subvencije za ples bile manje povoljne za valonske umetnike u poređenju sa njihovim flamanskim kolegama.

Foto:
Alexander Kabanov

Co-funded by
the European Union

Francuska

Pitanje održivog razvoja savremenog plesa i njegovog uključivanja u francusko društvo i kulturu, postavlja se od kasnih 70-ih godina 20. veka za profesionalce u ovom sektoru, a od strane države koja je 1978. godine osnovala Nacionalni centar savremenog plesa u Anžeu čiji je pravac dodeljeno je američkom koreografu Alvinu Nikolaisu, gde mnogi umetnici nove scene dolaze da formiraju i dizajniraju svoja prva dela. Godine 1981. Džek Lang, ministar kulture, kreira prvu režiju posvećenu koreografskoj umetnosti ovog ministarstva i za njenog šefa postavlja Morisa Flerea. Zatim je postavio temelje nacionalne politike pomoći koreografskom stvaralaštvu, njegovom strukturisanju, njegovom razvoju na nacionalnoj teritoriji i njegovoj demokratizaciji.

Između 1980. i 1984. osnovani su sledeći pozorišni i koreografski centri, uključujući Maison de la Danse u Lionu, Center Choregraphique u Monpeljeu i Theatre Contemporain de la Danse u Parizu. Godine 1994. osnovan je Reseau des Centers de Developpement Choregraphique Nationaux (C.D.C.N.) – Mreža nacionalnih centara za razvoj koreografije. Centre National de la Danse a Pantin osnovan je 1998. godine, a Theatre National de la Danse a Chaillot 2008. godine u Parizu.

Region Occitanie, gde se nalazi La Galerie Choregraphique, jedan je od najbogatijih regiona u pogledu nacionalnih „istorijskih“ institucija posvećenih plesu, sa Centrom Choregraphique National de Montpellier (1980), Le Festival International Montpellier Danse (1981), Nacionalni koreografski razvojni centar u Tuluzu (1995) i Nacionalni koreografski razvojni centar u Uzesu (2000).

Pored toga, Ministarstvo kulture, kroz svoje kredite decentralizovane na regionalni pravac u Oksitaniji (Regionalni direkcija za kulturna pitanja), podržava 30 do 35 plesnih kompanija instaliranih u Regionu, raspoređenih u 13 odeljenja regiona Oksitanije u veoma neuravnoteženoj način u korist 3 najurbanija departmana, Hero, Gar i Haute-Garonne. Nacionalna politika, kao i politika lokalnih vlasti (Region, Departman, Aglomeracija i Grad) u korist razvoja savremenog plesa je izuzetna po svojoj reprezentativnosti u 12 regiona metropolitanske Francuske, sa izuzetkom Korzike i ultramarinskih regiona. , drže najmanje jedan C.C.N. (ukupno 19) i jedan C.D.C.N. (ukupno 13) i svako sklonište značajan broj subvencionisanih plesnih društava.

Foto:
Marta Ankiersztejn

Co-funded by
the European Union

Italija

Poznato je da su glavna mesta za savremena istraživanja bila Evropa i SAD u neposrednom posleratnom periodu. Italija je, međutim, uspela da obeleži sopstveni put i stvori autonomni jezik u savremenom plesu, doduše sa izvesnim zakašnjenjem i sa poteškoćama koje se, nažalost, i danas mogu jasno očitati. Na poluostrvu, savremeni ples se uglavnom formirao na prelazu iz 1970-ih u 1980-te, posebno zahvaljujući radu Ane Sanje i Elze Piperno. Prvi, aktivan u Torinu, osnovao je grupu za savremeni ples Bella Hutter 1970. godine, dok je drugi, u Rimu, dve godine kasnije pokrenuo Profesionalni centar za savremeni ples. Ovo su, dakle, bila prva iskustva u obuci, koja su bila fundamentalna u postavljanju temelja za transverzalno lansiranje savremenog jezika u Italiji. Drugi i značajan trenutak inovacije je početkom 1980-ih dostigla Carolin Carlson: Amerikanka porijeklom i obučena kod Alvina Nikolaisa, dobila je zadatak da radi u La Fenice u Veneciji kako bi stvorila prvu istraživačku grupu za plesno pozorište: emisiju *Il Cortile* proizveden je 1985. godine, čime je bio prvi u ovom pravcu. Značajna generacija savremenih plesača formirana je zahvaljujući Karlsonu, koji je, ne slučajno, bio i direktor prvog četvorogodišnjeg perioda tek rođenog Venecijanskog plesnog bijenala. Danas je glavni grad regije Veneto od velikog značaja u definiciji savremenog plesa. Prisustvo Virgilija Sienija, jednog od vodećih savremenih italijanskih koreografa, na čelu tekućeg četvorogodišnjeg mandata, moglo je da se nadoveže na važne uvode prethodnih direktora: posebno na osnivanje *Accademia della Danza* od strane Karlsona 1998. godine i *Arsenale della Danza* 2008. godine, koji je osnovao Ismael Ivo i do danas je jedan od najvažnijih centara za obuku savremenog plesa u Italiji.

**Co-funded by
the European Union**

Među doprinosima italijanskom savremenom plesu je i doprinos Kerolin Karlson, koja je, kao direktorka pozorišta i igre La Feniče između 1981. i 1984. godine, obučavala Michele Abbondanza - kompaniju Abbondanza/Bertoni; Franческа Bertoli - slobodnjak; Roberto Castello - kompanija Aldes; Roberto Cocconi - Područna kompanija; Raffaella Giordano i Giorgio Rossi - Udruženje Sosta Palmizi.

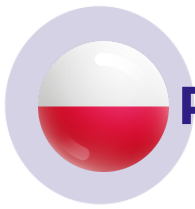
NID platforma novog italijanskog plesa omogućava da se postavi dijagnoza, iako delimična, zdravstvenog stanja italijanske koreografske umetnosti. Počevši od 2012. godine, godine svog prvog izdanja, NID platforma - rođena kao naslednik Platforme italijanskog savremenog plesa, putujuće izložbe koja je održana od 1995. do 2000. na inicijativu Romaeurope - predstavljala se kao prilika za konstruktivan dijalog između umetnika - kompanija i pojedinaca, ovi drugi često 'plesnici' - s jedne strane; i, sa druge strane, operateri i kritičari/naučnici, italijanski i međunarodni.

**Foto:
l'espace**

Co-funded by
the European Union

Poljska

Istorija savremenog plesa u Poljskoj datira od 1920-ih i 1930-ih godina. Umetničke aktivnosti Isadore Dancan (1877-1927), američke plesačice, značajno su uticale na razvoj nove percepcije plesa. Među poljskim umetnicima inspirisanim susretom sa njenim plesom na sceni ili onima koji su učili u školama oslobođenog plesa bili su, pored Stefanije Dobrowske, pojedinci kao što su Janina Strzembosz, Halina Hulanicka, kao i Janina Mieczinska i Tacjana Visocka.

Važan trenutak u posleratnoj istoriji bila je 1973. godina kada je legendarni koreograf Konrad Dževjecki osnovao Poljski plesni teatar - Poznanjski balet / Polski Teatr Tanca – Balet Poznanski. Poljski plesni teatar je zamišljen kao grupa solista, izuzetnih ličnosti na sceni, koja spaja klasiku koja izaziva raspoloženje sa savremenim trendovima. Istovremeno, revolucija je pupila i izvan naših zapadnih granica – Pina Bausch. Posle 1987. godine, tradiciju i nasleđe učitelja uspešno je nastavila na međunarodnom nivou njegova učenica Eva Vicichovska. Ona je pozvala u Poljski plesni teatar najistaknutije ličnosti, uključujući Matsa Eka, Ohada Naharina, Josi Berga i Birgit Kulberg. Rane devedesete istraživači savremenog plesa smatraju pravim početkom ove umetnosti u Poljskoj, sa pažnjom na inspiracije i veze sa aktivnostima avangardnih pozorišnih umetnika kao što su Tadeuš Kantor, Ježi Grotovski, Jozef Šajna, Vojčeh Misiuro i Henrik. Tomaszewski. 1991. godine u Bitomu je osnovan Šleski plesni teatar/ Slaski Teatr Tanca Jaceka Luminskog. Lirski stil Luminskog, u kombinaciji sa izvanrednim fizičkim i akrobatskim sposobnostima njegovih plesača, brzo je stekao međunarodnu slavu i priznanje.

Co-funded by
the European Union

Važan centar na mapi poljskog savremenog plesa, koji se kreće ka eksperimentalnoj koreografiji, bio je Stari Brovar u Poznanju i program STARI BROVAR / NOVI TANIEC koji je tamo od 2004. do 2020. godine razvila kustoskinja Joanna Lesnierowska. Tu su se pojavile neke od najzanimljivijih plesnih kreacija, a mladi umetnici koji su pravili prve korake na profesionalnoj sceni pokušali su sa najvećim umetničkim rizicima, dajući ton novoj, kritičnoj poljskoj plesnoj umetnosti. Kasnije su formirane i druge grupe koje rade do danas.

Poljska, Republika Poljska (RP), je unitarna država koja se nalazi u centralnoj Evropi i deo je istočnoevropskog bloka. Njena administrativna podela obuhvata šesnaest regiona. Ključna javna ustanova posvećena savremenom plesu je Nacionalni institut za muziku i igru. Ovaj institut vodi više programa vezanih za ples, posebno DANCE program, koji podržava Ministarstvo kulture i narodnog nasleđa.

Foto:
Marta Ankiersztejn

Co-funded by
the European Union

Srbija

Početak 20. veka značajna ličnost koja je uticala na razvoj savremene igre u Srbiji bila je Maja Magazinović, koja je, između ostalih, crpila inspiraciju u stvaralaštvu Isadore Dancan. Uticaje jugoslovenske umetničke scene 1960-ih i 1970-ih obeležilo je istraživanje pitanja vezanih za telo kroz različite avangardne forme kao što su umetnost performansa, hepening, neoavangardno pozorište i pozorišni hepening. U KSRS veku ples u Srbiji se povezivao sa postmodernizmom, pri čemu je postmoderno pozorište služilo kao osnova za savremenu igru krajem 1970-ih, 1980-ih i početkom 1990-ih. Za to vreme, u okviru postmodernog teatra formira se jezgro savremenog plesa, uključujući rad grupe KPGT i festival plesnog pozorišta Izlaz u slučaju nužde u Subotici. Tokom 1990-ih, alternativni teatar i ples su bili pretežno programirani samo u nezavisnim prostorima kao što su kulturni centar Rek i Centar za kulturnu dekontaminaciju. Termin „savremeni ples“ je ušao u upotrebu posebno krajem devedesetih i početkom 2000-ih, kada je počeo da se formira složeni umetničko-teorijsko-organizacioni sistem koji nazivamo scenom.

Srbija, koja se nalazi u regionu Zapadnog Balkana, oblikuje svoj kulturni i umetnički pejzaž kroz Ministarstvo kulture i sektor civilnog društva. Nezavisna kulturna scena se 2023. zalagala za minimalno izdvajanje od 1 odsto ukupnog budžeta države. Uprkos takmičenjima koje organizuje Ministarstvo za savremenu igru, nezavisna kulturna scena često ne učestvuje. Savremeni ples teži da se povezuje sa alternativnom scenom i entitetima unutar tih sistema. Nezavisna kulturna scena Srbije, značajna mreža koju čini preko 100 organizacija u kulturi i umetnosti, obuhvata više od 15 organizacija posvećenih savremenom plesu.

**Co-funded by
the European Union**

Na savremenoj plesnoj sceni u Srbiji aktivne su dve široke specijalizovane inicijative: Stanica servis za savremeni ples, osnovana 2005. godine u Beogradu kao nezavisna organizacija, i Forum za novi ples, projekat u okviru Srpskog narodnog pozorišta u Novom Sadu. , pokrenut 2002. Obe inicijative okupljaju značajan broj učesnika i pokrivaju širok spektar aktivnosti, od edukativnih programa do produkcije. I Stanica i Forum rade sa opštim i dugoročnim ciljem uvođenja, razvoja, afirmacije i promocije savremenog plesa u lokalnom kontekstu. Oni dele zajedničku stratešku saradnju i odsustvo eksplicitnih ideoloških ili poetskih pozicija. Oni su glavni akteri.

Ono što je doprinelo unapređenju savremenih kulturnih sadržaja, a samim tim i plesa, jeste titula koju je Novi Sad (drugi grad po veličini u Srbiji) dobio za 2022. godinu – Evropska prestonica kulture. Time su se otvorili novi prostori, što je jedan od najvećih problema u Srbiji, prostori u kojima kulturni radnici mogu da rade, proizvode i nastupaju.

**Foto:
Kulturanova**

2.1 Savremena plesna scena: društva i prisustvo plesnim predstavama

Plesna društva

U ovom izveštaju predstavljamo listu plesnih društava i pojedinačnih umetnika koji imaju značajan uticaj na razvoj savremenog plesa u **Belgiji, Francuskoj, Italiji, Poljskoj i Srbiji**. Lista je prilično obimna, ali možda nije iscrpna, jer nove plesne kompanije nastavljaju da se pojavljuju, nisu sve povezane sa raznim plesnim forumima, a u mnogim zemljama tako sveobuhvatne liste takvih kompanija još nisu sastavljene. Ovde predstavljamo listu koreografskih kompanija koje se bave politikama koje promovišu održivost i uključivanje savremenog plesa.

Plesne kompanije/umetnici koje podržava Francuska zajednica (FWB, COCOF) do novembra 2023:

Cie Thor - Thierry Smits, Cie Mossoux-Bonté, Cie Astragales - Michèle Anne De Mey, Cie Tandem - Michèle Noiret, Cie Dame de Pic - Karine Ponties, Zoo - Thomas Hauert, Nyash - Caroline Cornelis, Cie Parcours - Felicette Chazerand, Rising Horses - Louise Vanneste, Ruda - Ayelen Parolin, Wooshing Machine - Mauro Paccagnella, Niels - Olga de Soto, Transitscape - Sandra Vincent & Pierre Larauza, As Palavras - Claudio Bernardo, Faso Danse Théâtre - Serge Aimé Coulibaly, Mercedes Dassy, Made in Bruxelles - Isabella Soupard, Anton Lachky Company, XL Productions - Maria Clara Villa Lobos, Cie Hirschkuh - Leslie Mannes, Cie No Way Back asbl - Milan Emmanuel, Cie Mala Hierba - Marielle Morales, Cie Gilbert & Stock - Lara Barsacq, LOG - Samuel Lefeuvre & Florencia Demestri, Cie Tant' Amati - Erika Zuenelli,

Co-funded by
the European Union

Cie Tumbleweed - Angela Rabaglio & Micaël Florentz, Cie Abis - Julien Carlier, Cie Mana - Shantala Pepe, Insieme Irreali - Pietro Marullo, Samantha Mavinga, Talaata - Habib Ben Tanfous, Noodik Productions - Kyung-A Ryu, Mr Benoît Nieto Duran, Maïté Alvarez, Garage 29 - Sabina Scarlat, Laura Bachman, Bog'Arts asbl - Hyppolyte Bohouo, Castélie Yalombo Lilonge, Léa Vinette, Monia Montali, Hyppolyte Bohouo, Francesca Saraullo, Jeanne Colin.

Plesne kompanije/umetnici koje podržava Flamanska zajednica (Vladeren, VGC):

ROSAS, Damaged Goods, Fabuleus, FASO DANSE THEATRE (Serge-Aimé Coulibaly), fieldworks (company), Great Investment (Mette Ingvatsen), Kunst-Werk, ballets C de la B (la geste), Needcompany, Not Standing (A. Vantournout), PEEPING TOM, tout petit, ULTIMA VEZ, VOETVOLK (Sidi Larbi Cherkaoui), kwaad bloed vzw (Ugo Dehaes).

Francuska

Nacionalni koreografski centri ukorenjeni u tradiciji klasičnog baleta, sa stalnim administrativnim i umetničkim timovima, uključujući profesionalnu školu za obuku plesa. Od njihovog nastanka vodi ih isti koreograf:

Balet Malandain, CCN Biarritz, osnovan 1998. godine, a od osnivanja ga vodi Thierry Malandain.

Balet Preljočaj, CCN Aik-en-Provence, osnovan je 2006. godine i od svog osnivanja vodi Angelin Preljocaj.

Kompanije koje su ranije rukovodile nacionalnim koreografskim centrima i nastavljaju sa radom kao samostalne kompanije:

Kompanija Magui Marin (režirao CCN Creteil od 1985. do 1997. + CCN Rieuk la Pape od 1998. do 2006.).

Kompanija Karine Saporta (režirala CCN Caen od 1988. do 2004.).

Co-funded by
the European Union

Održiva nezavisna preduzeća kojima je Ministarstvo kulture (trogodišnji ugovor) dodeljivalo status konvencionalnih kompanija tokom svog putovanja:

Kompanija Taffanel, osnovana 1980. godine, koju vode Džeki i Denis Tafanel od svog osnivanja.

Kompanija Fetes Galantes, osnovana 1993. godine, koju od svog osnivanja vodi Beatris Masin.

Nacionalni koreografski centri izgrađeni u ugroženim urbanim sredinama sa misijama usmerenim na uključivanje stanovništva udaljenog od umetničke i kulturne ponude:

CCNR, CCN Rieuk la Pape, osnovana 1985. godine, koju vodi Juval Pik od 2007. godine.

Ballet du Nord CCN Roubaik, osnovan 1985. godine, a od 2018. vodi Silven Groud.

Nezavisne kompanije u ruralnim područjima:

Kompanija Portes Sud, osnovana 1997. godine u Karkasonu, odeljenje Aude, koju od svog osnivanja vodi Laurence Vagner.

Kompanija Pepau, koju je 2000. godine osnovao Pedro Pauvels, sa sedištem u Montaubanu, odeljenje Haute Garonne.

Plesne kompanije/umetnici podržani od strane Ministarstva kulture Italije ili poznati u Italiji:

Almagesto - Alessandra Fabbri - Ferrara

Aterballetto - Giovanni Ottolini - Reggio Emilia

ARSmovendi - Andrea Cagnetti – Roma

Chorea – Bologna

Compagnia Danza - Francesca Selva – Siena

Compagnia Fabula Saltica - Claudio Ronda & Pia Russo – Rovigo

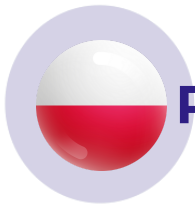
Compagnia Zappalà Danza - Roberto Zappalà – Catania

Corte Sconta Dance Company - Laura Balis? – Milano

Co-funded by
the European Union

Danzaricerca di Daniela Capacci - Daniela Capacci – Roma
Duende Teatro Danza - Enzo Curto- Lecce
Egribiancodanza - Susanna Egri & Raphael Bianco – Torino
In Compagnia - Eugenio De Mello – Bergamo
Insanja Dance Company - Simona Ficosecco – Ancona
Keos Dance Company - Stefano Puccinelli – Viareggio
m.a.ì.s. - Chiara Girolomini - Chiara Girolomini – Rimini
Naturalis Labor - Quinto Vicentino
Renato Greco Ballet - Maria Teresa Dal Medico – Roma
Sistemi Dinamici Altamente Instabili – Rome
Spellbound Dance Company- Mauro Astolfi – Roma
Sosta Palmizi Association in Cortona, under the direction of Michele Abbondanza, Francesca Bertolli, Roberto Cocconi and Roberto Castello

Poljska

Evo kompanija koje do danas postoje, a koje su javne ustanove koje se finansiraju iz javnih finansija:

Poljski plesni teatar / Polski Teatr Tanca, koji je 1973. osnovao Konrad Dževjecki, od 2016. godine pozorište vodi Ivona Pasinska. Ansambl je 2018. promenio naziv u Poljski plesni teatar, a od 2021. godine ima svoje radno mesto.

Plesni teatar Kielce / Kielecki Teatr Tanca u Kielceu, koji postoji kao jedno od institucionalnih plesnih pozorišta u Poljskoj. Pozorište je osnovano 1995. godine, a od 1998. njime zajednički upravljaju Elzbieta Pantak i Gzegorz Pantak (od 2004. godine opštinska ustanova kulture).

Lublin Dance Theatre / Lubelski Teatra Tanca u Lublinu, osnovana 2001. godine od strane Hane Strzemiecka, zajedno sa Annom Zak, Riszardom Kalinovskim i Wojciechom Kapronom, sa sedištem u Kulturnom centru u Lublinu (opštinska kulturna institucija), sa umetničkim rukovodstvom Riszarda Kalinovskog od 2006.

Co-funded by
the European Union

Bitomsko pozorište igre i pokreta ROZBARK / Bitomski Teatr Tanca I Ruchu ROZBARK radi u Bitomu od 2014. godine, a trenutno ga vodi Ana Piotrovska. (javna ustanova) Koreografski centar Krakov, deo Kulturnog centra Nova Huta (opštinska kulturna ustanova od 2014).

Nevladine organizacije, kolektivi i samostalni umetnici:

Pokretač poljskog savremenog plesa poslednjih godina su i umetnici kao što su Veronika Pelčinska, Iza Šostak, Ramona Nagabčinska, Marija Stoklosa, Izabela Hlevinjska, Karolina Kračkovska, Natalija Onisk, Aleksandra Osovič, Aleksandra Boris – umetnice koja se povezuju sa Centrom u Varšavi.

Ostale grupe uključuju:

Plesna kompanija B'cause sa sedištem u Varšavi koju predvodi Bartek Voszczinski (nevladina organizacija - B'Cause Foundation) Dada von Bzdulov Theatre, koju su 1992. godine osnovali Leszek Bzdil i Katarzina Chmielevska (udruženje Teatr Dada von Krancev Krancev) Teatr Tanca u Krakovu, deluje kao udruženje od 2008. Od 1996. do 2008. funkcionisalo je pod imenom BOSO Group kao neformalna grupa savremenog plesa, koju je pokrenuo Erik Makohon.

Olsztin Dance Theatre/Olsztinski Teatar plesa (nevladina organizacija - ARToffNIA Dance and Art Foundation), Teatr Novszi (nevladina organizacija - Novszi Theatre Foundation), Teatar Komuna Varšavaa (udruženje), DZIKISTIL Fiteater osnovan od strane VikISTIL COMPANI - the Theatri Gacki (nevladina organizacija – Fondacija Džiki stil).

Pored toga, plesni kolektivi u Poljskoj uključuju:

Kreatori pokreta HOTELOKO (Agata Ziskovska, Mirek Vozniak, Karina Szutko, Maciej Feliga - nevladina organizacija - NOVA FALA Foundation), kolektiv Sticki Fingers Club (Dominika Viak, Daniela Komedera, Dominik Viecek, Monika Vitkovska (Monika Vitkovska), Hollo-biosandravska Muszinska, Hanna Bilka-Kanecka), Hertz Haus kolektiv (Magdalena Kovala, Natalia Muravska, Joanna Vozna, Anna Zglenicka).

Co-funded by
the European Union

Drugi značajni koreografi i igrači:

Jacek Prziбіłowicz, Tomasz Vigoda, Maciej Kuzminski, Anna Hop, Alicja Cziczel, Ivona Olszowska, Marta Wołowicz, Barbara Bujakowska, Magda Jedra, Dominika Knapik, Paulina Vicichowska, Graviczik, Dominika Maviczik, Govia Miagzik, Artur, Gobariczik, Govviagzik, Artur uh, Ana Novicka, Wojciech Grudzinski, Agnieszka Krist, Anna Novak, Paveł Sakovicz, Anita Vach, Janusz Orlik, Katarzina Volinska, Przemek Kaminski, Katarzina Sitarz, Maria Zimpel, Marta Ziołek, Agata Maszkiewicz i Magdalena.

Kompanije, pojedinci i organizacije:

Škola Mage Magazinović u Beogradu; Smiljana Mandukić, koja nastavlja svoj rad kroz svoju grupu (kasnije Beogradski Savremeni balet), dalje razvija različite prakse, od plesa u kulturno-umetničkim društvima (Dubravka Maletić) do fizičkog pozorišta devedesetih (Mimart, Dah teatar);

- sokolski slet se pretvara u zvaničan oblik kulturnog predstavljanja tela i kretanja tela; uvežbavali na državnim paradama i festivalima – najpoznatija parada održana je 25. maja u Beogradu; favorizujući kolektivno anonimno telo, amatersko izvođačko telo.

Nove tendencije na umetničkoj sceni 1960-ih i 1970-ih godina širom SFRJ, koje su značajno uvele pitanje tela u umetnost: - umetnost performansa, hepening i bodi art - npr. radovi Marine Abramović; i - neoavangardni teatar i pozorišni hepening - hipi mjuzikl u Ateljeu 212 Kosa (režija Mira Trailović), verbalno-vokalno-vizuelna dela Katalin Ladik, pozorišni hepening oko Tribine mladih u Novom Sadu.

-ples kao ekspresivno sredstvo ili medij u okviru postmodernog pozorišta (shvaćeno u širem smislu);

Obuhvata plesno pozorište i koreodramu) krajem 1970-ih, 1980-ih i početkom 1990-ih - rad grupe KPGT, u režiji Nade Kokotović, Ljubiše Ristića,

Co-funded by
the European Union

a donekle i Haris Pašovića; festival plesnog pozorišta Izlazak u slučaju nužde u Subotici 1986-1991; koreografi (i igrači) Sonja Vukićević, Katarina Stojkov, Damir Zlatar Fraj, a zatim Aleksandar i Marija Izrailovski, Dejan Pajović i grupa Signum.

Devedesetih godina, ples se razvijao pretežno u okviru alternativnog teatra. Praktikuju se hibridni oblici pozorišta koji ga približavaju i ukrštaju sa plesom: neverbalni, fizički i pokretni teatar, plesni teatar, kao i brojni drugi oblici eksperimentalnog pozorišta i performansa – nezavisne pozorišne grupe: Signum, Dah Teatar, Ister. , Plavo pozorište, Mimart, Omen, ERGstatus...; Sonja Vukićević, Boris Čakiran, Ivana Vujić, Tatjana Grujić (koja je kasnije otišla u SAD), Gordana Din (koja je otišla u Makedoniju), Dejan Pajović (koji je prestao da radi posle predstave Kosa 1993. godine).

Umetnički centar PERPETUUM (prvobitno MADLENIUM) osnovan je 1999. godine u Beogradu, kao nezavisna neprofitna umetnička organizacija, čiji je osnovni cilj podrška stvaralaštvu i edukacija mladih u oblasti savremene igre. Centar je od samog početka u svom radu potencirao različite vrste veština koje danas postoje u plesnoj umetnosti, pružajući svojim polaznicima širok spektar izbora i na taj način stvarajući solidnu osnovu za dalje individualno usavršavanje i nadogradnju. U okviru centra se nalaze radionice za: savremeni ples, klasični balet, džez ples, jogu, borilačke veštine.

Stanica (Station) je inicijativa umetnika i kulturnih radnika u oblasti savremenog plesa i scenskih umetnosti u Srbiji, pokrenuta 2005. godine. Rad je od početka bio usmeren na jačanje te umetničke zajednice, njeno strukturiranje i afirmaciju i njenu integraciju u kulturni sistem Srbije, na Balkanu i u inostranstvu. Jedan od najvažnijih ciljeva Stanice je da obezbedi dostojne profesionalne uslove za rad svim aktivnim učesnicima umetničke scene u Srbiji i regionu Balkana, kroz programe obrazovanja, stručnog usavršavanja, produkcije, promocije, zastupanja i kulturne politike. Zahvaljujući širokom spektru svojih aktivnosti, Stanica je izgradila veliku mrežu domaćih i međunarodnih partnera: Nomad Dance Academy, Life Long Burning, Udruženje nezavisne kulturne scene Srbije, projekat naprednih izvođačkih umetnosti i mnogih drugih pojedinaca i organizacija.

Prisustvo na plesnim performansima

Nema sve zemlje u našoj studiji dostupne podatke o učešću publike u plesnim aktivnostima. Međutim, imamo veoma interesantno istraživanje sprovedeno u Italiji.

Za izvođačke umetnosti u Italiji, 2022. godina označila je promenu tempa i pokrenula, uprkos političkoj i ekonomskoj međunarodnoj situaciji, put oporavka i obnove izvođačkih umetnosti, zabave i sporta u Italiji, nakon dvogodišnjeg perioda koji ćemo svi pamtiti zbog pandemije i distanciranja. Iako je pandemija svakako dovela do promena u životnim stilovima i načinima uživanja, i statistika iz godišnjaka i podaci o budžetu za 2022. pokazuju sadašnje i buduće izgleda pozitivne ako još nisu dostignute, uz nekoliko izuzetaka, nivoa pre pandemije. 2022. pokazuje ohrabrujuće znake, posebno nakon završetka vanrednog stanja i koji odgovara početku letnje sezone, a završava se sa više od 3 miliona emisija, što je cifra koja je još uvek daleko od rezultata postignutih u godinama pre pandemije (pad od 29 procenata u odnosu na broj iz 2019.), ali što označava veoma važan i jasan jaz u nivoima aktivnosti postignutim u crnom dvogodišnjem periodu 2020-2021, zahvaljujući ukupnom povećanju od oko 80% u odnosu na ponudu iz prethodne godine. Postepeno smanjenje ograničenja, zajedno sa mogućnošću održavanja događaja i predstava na otvorenim prostorima, u velikoj meri je podržalo obnavljanje aktivnosti: za sve vrste zabave primetno je povećanje u prethodne dve godine; ovaj trend pokreću određeni sektori kao što su koncerti lake muzike, cirkus, šou putovanja i zabavni parkovi, koji su čak zabeležili više događaja u 2022. nego u godinama pre pandemije. Pandemija, privremeno zatvaranje prostorija za izvođačke umetnosti i prelazak na onlajn i striming doveli su do distanciranja publike - ponekad i nezadovoljstva - što se pretvorilo u potencijalno odvratanje čak i kada se vanredno stanje završilo.

Podaci, zapravo pokazuju da je došlo do stalnog oporavka i kod publike sa preko 200 miliona gledalaca u 2022. godini, ali i dalje na -29 procenata u odnosu na 2019. godinu, godinu koja se odlikuje beleženjem natprosečnih performansi iz prošlosti. Međutim, i u ovom slučaju neki sektori su izuzeci – pre svega muzički koncerti, vođen željom za agregacijom, delom obeleženom mlađim grupama publike, oporavkom događaja odloženih zbog pandemije i letnjih vrućina koje su takođe zagrejalo raspoloženje učesnika, dostiglo nivoe koji su premašili brojke iz 2019. godine. Oporavak se potvrđuje i po pitanju potrošnje, koja ponovo premašuje 3 milijarde evra i beleži stopu rasta u odnosu na prethodne godine čak i veću od onih u pogledu ponude i učešća, iako ni u ovom slučaju oporavak do nivoi postignuti u situaciji koja je bila normalna pre pandemije može se smatrati punim (-20 procenata u odnosu na 2019.). Trendovi iz 2022. godine potvrđeni su analizom podataka, doduše privremenih, za prvu polovinu 2023. godine koji u istom periodu 2022. pokazuju rast po svim posmatranim indikatorima (performansi, rashodi i gledaoci) sa stopama rasta od 12 odsto do preko 35 odsto.

Fokusirajući se na ples, čiji podaci se mogu uključiti u odeljak „Balet” Nacionalnog izveštaja SIAE, sa ukupno 10.145 predstava izvedenih u prošloj godini istraživanja, Balet vredi 8,1 odsto nacionalne ponude pozorišne delatnosti. Broj predstava je skoro udvostručen u odnosu na prethodnu godinu (+88%), više nego učetvorostručen u odnosu na 2020. (+316%) i, za razliku od ostalih agregata koji čine široku lepezu pozorišnih aktivnosti, ponuda takođe raste na period pre pandemije (+12,9% u odnosu na 2019.). Što se tiče ponude, idemo od odnosa od 0,150 emisija na hiljadu stanovnika u Italiji izračunate 2019. do vrednosti od 0,172 izračunate u 2022. Gledajući mesečni trend, blago, ali stabilno rastemo u prvom periodu 2022. godine, do pravog podviga u junu, koji je sa svojih blizu 2,4 hiljade emisija mesec sa najvećom, oko četvrtinom ponude cele godine. U drugoj polovini godine ponuda se smanjuje na niže cifre i trend se smanjuje između perioda rasta i pada iz meseca u mesec, sa nešto oštrijim tek u decembru.

Emisije su uglavnom koncentrisane u severnoj i centralnoj Italiji; centar i severoistok su, pored toga, oblasti sa najvećim pokazateljima gustine ponude u skoro svim regionima (respektivno, na nivou makrooblasti, u Centru se računa 0,241 prikaz na hiljadu stanovnika i 0,219 na severoistoku, sa odstupanjem od proseka zemlje od +40 procenata i +27 procenata), dok je na severozapadu snabdevanje i dalje razvodnjenije i indikator se zaustavlja na 0,148 (-14% u poređenju sa prosečnom nacionalnom vrednošću). U celoj južnoj Italiji, nasuprot tome, gustina snabdevanja je mnogo manja od proseka, u proseku 0,103 pokazivanja na hiljadu stanovnika (-40% iznad nacionalne vrednosti). Najveća cifra se nalazi u Abrucu sa 0,150 emisija na hiljadu stanovnika, što je još uvek niže od nacionalnog proseka (-13%)

Na ostrvima, gde je koncentrisano 10% ponude zemlje, pojavljuje se rezultat Sardinije koja sa 572 emisije ima među najvišim nivoima ponude po glavi stanovnika, 0,360 emisija na 1000 stanovnika, što je više nego dvostruko više od nacionalnog proseka; Umesto toga, Sicilija se zaustavlja, na istim nivoima zabeleženim u južnoj Italiji. Zapaženi rezultati i u Toskani, koja sa 1.124 emisije ima gustinu snabdevanja od 0,307 na hiljadu stanovnika (veća od proseka zemlje od 79%), ali posebno u Umbriji, koja nudi 0,473 emisije na svakih 1000 stanovnika (+175% u nacionalnom proseku). Sa svojih 1.908.005 gledalaca, Balet u Italiji 2022. godine predstavlja približno 10% ukupne publike pozorišnih aktivnosti i 2,1% kulturne zabave. Sa cifrom od nešto više od 31,3 miliona evra, rashodi za Balet u 2022. godini su neto rast u odnosu na prethodnu godinu uz sličnu dimenziju tražnje (+226,7%), ali, u poređenju sa ovom drugom, smanjenje prihoda u 2019. još izraženije (-22%). Razlog leži ne samo u nižem učešću javnosti, već i u smanjenju prosečne pojedinačne potrošnje: sa iznosom koji u 2022. godini iznosi 16,41 evra, iako je u blagom porastu na prethodne godine (+0,5%), uočeno smanjenje je od -8,1% u odnosu na 2019. (tokom koje je dostiglo 17,85 evra).

Cie Karine Ponties
foto: Dame de Pic

l'espace / Zappulla DMN Company
Foto: Marta Ankiersztejn

Foto: Kulturanova

HOTELOKO kreatori pokreta
Foto: Marta Ankiersztejn

La Galerie Choréographique
Foto: Marta Ankiersztejn

U Belgiji su statistička istraživanja koja omogućavaju objektivnu kvantifikaciju kulturnih praksi belgijskog stanovništva retka, stara ili nepotpuna. Da bi se ovo kompenzovalo, francuske brojke se mogu sa oprezom ekstrapolirati na one za Belgiju, pošto ima mnogo zajedničkih tačaka (decentralizacija, jezik, kultura). Unakrsno proverene sa belgijskim anketama, one nam omogućavaju da potvrdimo da prisustvo publike na savremenoj plesnoj predstavi ostaje retka praksa i jedna od najelitnijih. U Francuskoj je 2018. samo 9% ispitanih reklo da je prisustvovalo plesnoj predstavi (bez obzira na stil: narodni, klasični, savremeni, itd.) u prethodnih 12 meseci. Istraživanje koje je sproveo Bellone u Briselu 2008. godine pokazuje da većina publike scenskih umetnosti u Briselu ide u pozorište radije nego na ples: u proseku 7,2 pozorišne predstave i 4,2 plesne predstave u poslednjih 12 meseci. Sva istraživanja takođe potvrđuju da su društveni status, stepen obrazovanja, profesionalna situacija i prihodi odlučujući faktori u ovom izboru.

U Poljskoj postoji vrlo malo studija koje upoređuju ples ili savremeni ples sa drugim umetničkim disciplinama. Ostaje veoma niša oblast i često se doživljava u sprezi sa pozorištem, muzikom i klasičnim baletom. Na osnovu izveštaja „Odnosi i razlike: učešće stanovnika Varšave u kulturi“ objavljenog 2019. godine, dat je procenat stanovnika Varšave koji učestvuju u različitim kulturnim praksama. Ples je na dnu ove liste, sa plesnim nastupima na 10%.

Tržište savremenog plesa u Francuskoj se suočava sa neravnotežom između ponude proizvodnje i distributivne potražnje, nedostatkom harmonizacije na pogođenim teritorijama, što potvrđuje društveni jaz između urbanih i ruralnih područja. Shodno tome, neki pojedinci nailaze na poteškoće u pristupu koreografskoj kulturi, kao što je istaknuto u studiji koju je sprovela Nacionalna kancelarija za distribuciju umetnosti (ONDA):

<https://shorturl.at/emuU0>

PLESNA PUBLIKA

foto: Kulturanova

Foto: l'espace

Foto: Agata Życzkowska

Foto: La Galerie Chorégraphique

Foto: Karolina Józwiak

Foto: Agata Życzkowska

2.2 Javno i privatno finansiranje za plesne kompanije

U nekim zemljama poput Belgije ili Poljske, finansijska podrška za ples prvenstveno dolazi iz javnih izvora. Privatne inicijative su retke, iako se pojavljuju s vremena na vreme. U drugim zemljama, poput Italije, značajna je i privatna podrška, gde postoje i privatne plesne grupe. Na primer, Fondazione Cariplo ili Fondazione CRT (Cassa di Risparmio di Torino) za koje se zna da podržavaju kulturne i umetničke projekte, uključujući i one iz oblasti savremenog plesa. Vredi napomenuti da ono što ujedinjuje svih pet zemalja učesnica CO.DA.S.I. projekta je finansijska podrška za ples iz izvora povezanih sa Evropskom komisijom. Programi poput Kreativne Evrope, koje finansira Evropska unija, pružaju podršku kulturnim i kreativnim sektorima, uključujući plesne projekte i saradnje koje uključuju italijanske, francuske, belgijske, poljske i srpske umetnike i organizacije. U svakoj zemlji plesne kompanije i umetnici mogu uspostaviti saradnju i partnerstvo sa drugim kulturnim institucijama, pozorištima i organizacijama, što može rezultirati zajedničkim finansiranjem određenih projekata. Ovo je posebno uobičajena praksa u Italiji i Poljskoj.

Prema našem istraživanju, odlični resursi mogu se naći na plesnoj sceni u Italiji, gde je evidentan širok spektar raznovrsnih aktivnosti. Postoje mogućnosti za finansijsku podršku za ples i iz javnih i iz privatnih izvora. Organi javnog finansiranja su Ministarstvo kulture (MiBAC - Ministero per i Beni e le Attività Culturali): Ministarstvo kulture Italije je ključno javno telo koje podržava kulturne inicijative, uključujući savremeni ples. Sredstva se mogu dodeliti kroz posebne programe ili grantove za umetnost. Regionalne i lokalne vlasti takođe mogu da obezbede sredstva za kulturne aktivnosti, uključujući savremene plesne predstave i događaje. Neke privatne kompanije mogu sponzorirati nastupe savremenog plesa ili plesne kompanije kao deo svojih inicijativa za društveno odgovorno poslovanje (CSR) ili kao oblik umetničkog sponzorstva. Projekti savremenog plesa mogu takođe istraživati platforme za kraudfanding i tražiti podršku od pojedinačnih donatora i pokrovitelja koji su strastveni prema umetnosti.

Kulturni događaji i festivali posvećeni savremenom plesu mogu dobiti sredstva iz različitih izvora, uključujući javna tela, privatne fondacije i korporativne sponzore. U Italiji je od suštinskog značaja za plesne kompanije i umetnike da istraže kombinaciju ovih izvora finansiranja na osnovu prirode njihovih projekata, obima njihovih aktivnosti i njihovih specifičnih potreba. Pored toga, informisanje o dostupnim grantovima, programima i mogućnostima finansiranja je ključno za pristup finansijskoj podršci za savremeni ples u Italiji.

Ovde su izabrane plesne kompanije i organizacije koje dobijaju podršku iz javnih izvora – Ministarstvo kulture Italije, 2023. godine, podeljeno po „kategorijama“: Organizacija plesne produkcije: BALLETO DI ROMA Consorzio Nazionale del Balletto Societa Consortile a Responsabilita Limitata Roma (RM), PinDoc Onlus Palermo (PA), TIR Danza Theatre Association Modena (MO), KULTURNO UDRUŽENJE MMCDC - MM Contemporari Dance Compani Reggio nell'Emilia (RE), CULT ASSOCIATION. ATACAMA ONLUS Rim (RM), Associazione Culturale Balletto di Toscana Firenca (FI) - (ukupno 48), Organizacije za produkciju plesa: „prve trienalne instance“: Mandala Dance Compani Ladispoli (RM), S'ALA PRODUZIONE Sassari (SS), KONZORCIJUM AUTORSKIH PLESNIH KOREOGRAFA Con.Cor.D.A.- Impresa Sociale Pisa (PI) - (ukupno 18), Organizacije za plesnu produkciju do 35 godina - „Prve trogodišnje instance“: Associazione KUĆA IVONE Fagagna (UD), KULTURNI SAVEZ BALANCE Fasano (BR) – (ukupno 4), Nacionalni koreografski centri „Prve trienalne instance“: Fondazione Nazionale della Danza Reggio nell'Emilia (RE) – (ukupno 1), Centri značajnog interesovanja za ples „Prve trijenale“ ”: (ukupno 2) Public Scenario Compagnia Zappala Danza Catania (CT), Nacionalni centar za plesnu produkciju Virgilio Sieni Firenca (FI), Centri za plesnu produkciju: Associazione Contart Milano (MI) – (ukupno 1), Centri za plesnu produkciju “ Prve trijenale”: ResEktensa Bari (BA), Associazione Culturale Korper Napoli (NA), SPAZIODANZA Cagliari (CA) – (ukupno 4) Regionalni krugovi: Centro Servizi Culturali Santa Chiara Trento (TN), Aindartes Partinico (PA) – (ukupno 2), Festivali: Firenca Dance Festival Firenca (FI): (ukupno 21).

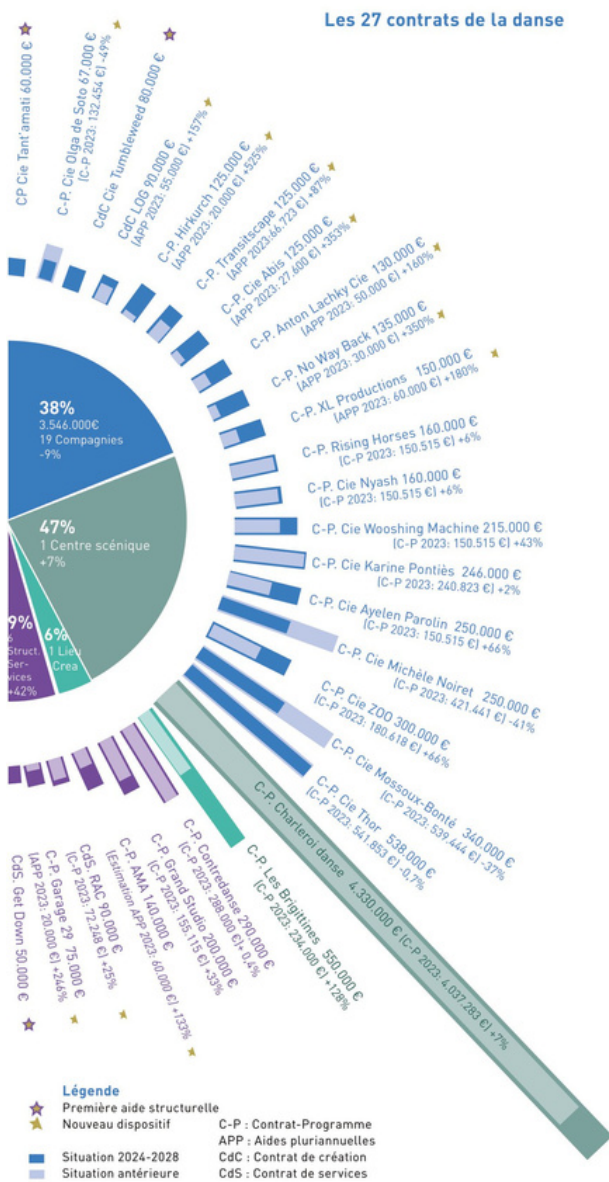

Co-funded by
the European Union

U Belgiji većina kompanija posluje zahvaljujući javnom finansiranju od strane opštine. Postoje i druge manje javne subvencije (od pokrajine, lokalne vlasti itd.). Privatno finansiranje, kao što je sponzorstvo ili kraudfanding, je ređe i teško ga je kvantifikovati jer nije široko objavljeno.

Javna sredstva dodeljena za ples u FVB (Federation Vallonie-Brukelles) 2022. godine, pokrivajući 48 subjekata, uključujući koreografske centre i plesne grupe, kompanije, koreografe, mesta za stvaranje i širenje itd. u ukupnom iznosu od 8 548 113 €. Poređenja radi, u Poljskoj je tokom iste godine podrška pružena za 35 subjekata, uključujući plesnu kompaniju B'cause, Poljski plesni teatar, Plesni teatar Krakov u ukupnom iznosu od 364 900 €.

Ovaj grafikon ilustruje javna sredstva dodeljena za ples u FVB (Federation Vallonie-Brukelles) 2024. godine, pokrivajući 27 entiteta.

Slika 27 plesnih ugovora – Izvučeno iz članka Isabelle Meurrens „Stigli su novi ugovori“, u Nouvelles de danse br. 88, zima 2024, Contredanse, Brisel
https://contredanse.org/dance_news/nouvelles-de-danse-n88/

Co-funded by
the European Union

Flamanske vlasti su, usvajajući liberalniji pristup, privatizovale deo svoje administracije dozvoljavajući entitetima kao što je Kunstenpunt (Flandrski institut za umetnost) da funkcionišu kao nezavisno udruženje odvojeno od vlade. Ova organizacija objedinjuje Institut za audiovizuelnu i medijsku umetnost, Pozorišni institut i Flamanski muzički centar u jedinstvenu celinu. Kulturna politika je odlučila da sredstva dodeli najvećim i finansijski najuspešnijim kompanijama. Finansiranje projekata trebalo je da bude smanjeno za 60% u 2019. Javne vlasti u Flandriji trenutno sprovode politiku štednje, donoseći odluke koje imaju značajne posledice po kompanije, dovodeći do toga da izgube vitalna sredstva za život.

Teritorijalna perspektiva i demokratizacija savremenog plesa u Francuskoj je veoma važna. Savremeni ples u ovoj zemlji ne samo da je evoluirao kroz svoje nacionalne institucije, već je takođe doživeo značajan rast usled talasnih efekata koje je izazvala reforma iz 1982. godine na decentralizaciju kulturnih kompetencija. Ovo ubrzanje je postalo posebno izraženo tokom dekoncentracije državnih fondova u 13 francuskih regiona početkom 2000-ih. Više od 300 plesnih društava danas (313 u 2022.) trenutno podržavaju državne službe uz pomoć Ministarstva kulture i njegovih predstavnika u regionu, DRAC (Regionalna direkcija za pitanja kulture), nezavisni umetnički timovi, širom nacionalnog teritorija.

<https://www.culture.gouv.fr/Demarches-en-ligne/Par-type-de-demarche/Subvention/Aides-aux-equip-es-independantes-aides-deconcentrees-au-spectacle-vivant-ADSV>

U Srbiji i Poljskoj takođe se većina plesnih društava, organizacija i grupa finansira iz sredstava koja dolaze iz javnih fondova (što nije dovoljno, jer je budžet za kulturu u obe zemlje veoma mali), a tu su i lokalni, regionalni i evropski fondovi. Ipak, najviše zavisi od toga koliko će sredstava dobiti od države. U manjini su ona preduzeća koja se finansiraju iz privatnih sredstava. Ne postoji značajno interesovanje sponzora, donatora i drugih vidova alternativnog finansiranja u sferi savremenog plesa u Srbiji i Poljskoj. Izuzetak su pojedinci.

Co-funded by
the European Union

U Poljskoj glavna javna institucija koja se bavi savremenim plesom je Narodovi Institut Muziki i Tanca (Nacionalni institut za muziku i igru), koji vodi nekoliko programa vezanih za ples: PLES – Program ministra kulture i nacionalne baštine, Umetnički prostori – PLES (Przestrzenie Sztuki-TANIEC), Koreografske komisije, Podrška međunarodnim aktivnostima, Izdavački program, Program profesionalne prekvalifikacije za plesače, PolandDances, Poljska plesna platforma.

Podrška se može dobiti najduže tri godine od Ministarstva kulture i narodnog nasleđa. Slično, u slučaju glavnog grada Varšave, najavljuju se trogodišnji grantovi za aktivnosti plesnih grupa i organizacija u Varšavi.

Foto:
Marta Ankiersztejn

3

OSNAŽIVANJE PLESNIH KOMPANIJA I PROFESIONALACA

PREPORUKE

za razvoj CO.DA.S.I. metodologije

Co-funded by
the European Union

3. PREPORUKE

za razvoj CO.DA.S.I. metod za osnaživanje plesnih kompanija i profesionalaca

Tokom fokus grupa u Briselu, Karkasonu, Palermu, Varšavi i Novom Sadu identifikovano je nekoliko elemenata i strategija koje su podelili učesnici različitih fokus grupa. Partneri CO.DA.S.I. projekta su učesnicima dostavili proučavanje tema iz oblasti savremenog koreografskog stvaralaštva i njegovog razvoja uzimajući u obzir održivost i inkluziju kao principe novog ekodgovornog znanja. U svakom od ovih evropskih gradova pozvana je grupa pojedinaca koji se bave plesom u dotičnom regionu. Među njima su bili različiti akteri sektora savremenog plesa, i praktičari i teoretičari plesa, (plesaći, koreografi, nastavnici, specijalizovani producenti), emiteri (menadžeri festivala ili pozorišta) i donosioci odluka iz lokalnih vlasti (Grad, Aglo, Departman, Region i Prefektura), pojedinci koji rade u institucijama, privatnici, slobodnjaci i pojedinci povezani sa plesnim kompanijama. Ova raznolikost omogućava ispitivanje sličnosti i razlika između ovih pet zemalja: Belgije, Francuske, Italije, Poljske i Srbije.

Mnogi učesnici CO.DA.S.I. studije fokus grupa u različitim zemljama su entuzijastični u vezi sa idejom da se razviju nove linije razmišljanja i akcije koje bi se sprovodile zajedno kako bi se intenzivirala još uvek krhka mreža za sektor savremenog plesa i njegove potrebe koliko god da su različite. U istraživanju fokus grupe učestvovalo je preko 40 ljudi iz pet različitih zemalja.

Istraživanje je bilo fokusirano na sledeće teme:

- Koje su metode prakse u svakodnevnom radu kako bi koreografsko istraživanje učinilo inkluzivnijim, održivijim i društveno angažovanim?
- Šta funkcioniše, a šta ne na savremenoj plesnoj sceni u partnerskim zemljama?
- Kako plesne kompanije mogu pružiti nove prilike za posao profesionalnim plesačima?
- Kako stvoriti novu publiku za savremeni ples?
- Kako savremeni ples učiniti dostupnijim i povećati dijalog sa publikom?

foto:
Marta Ankiersztejn

ODRŽIVOST U PLESU

Uvod

Svaka zemlja pristupila je temi održivosti na poseban način. Međutim, pojavile su se značajne sličnosti u tome koliko je partnera shvatilo koncept održivosti u domenu plesa. Uprkos različitim kulturnim pozadinama i različitim praksama, postojalo je zajedničko prepoznavanje određenih osnovnih principa i vrednosti povezanih sa negovanjem održivosti u plesnoj zajednici. Istraživanje ovih zajedničkih karakteristika poslužilo je kao baza za kolaborativne diskusije i razmenu uvida, omogućavajući sveobuhvatnije razumevanje održivih praksi u raznolikom pejzažu plesa.

Briga o sopstvenom telu

Veoma interesantni zaključci u vezi sa održivošću prikupljeni su tokom fokus grupe u Briselu koju je vodila Dame de Pic. Plesači u Belgiji su podelili pristupe koje koriste u svakodnevnom treningu kako bi osigurali održivost svoje prakse. To uključuje meditaciju, hodanje po šumi, bavljenje borilačkim veštinama i japanskim Nohom, kao i korišćenje njihovog znanja o biomehanici da bi se izbegle povrede i promovisalo održivo kretanje. Oni takođe naglašavaju važnost „hlađenja“ nakon intenzivne vežbe i upravljanja ličnom energijom kako bi se izbegle moguće povrede od viška adrenalina.

Slične prakse su navedene u poljskoj studiji koju je sa fokus grupom u Varšavi uradila Fondacija NOVA FALA. Prelazak na otvorenost za sve u savremenom plesu i stvaranje sigurnog prostora je od suštinskog značaja. Zalažući se za održivost, jedan učesnik predlaže praktikovanje samomasaže kako bi se izgradila veza sa svojim telom.

Održivost je u korelaciji sa uključivanjem publike, naglašavajući međusobnu povezanost. Među starijima postoji značajna distanca, a oni koji nisu upoznati sa plesom osećaju se odvojeno od svog tela. Uvođenje vežbi poput dodira (uz pristanak učesnika), zajedničkog disanja i pažnje prema svom telu pomaže starijima da se otvore, oslobode napetosti i integrišu različite društvene grupe.

U istom smislu, osluškivanje sopstvenog tela je takođe istaknuto kao veština koju treba učiti od malih nogu kako bi ljudi mogli da se brinu o sebi na autonoman i održiv način. Jedan od učesnika belgijske fokus grupe predložio je razvoj propriocepcije, koja omogućava svest o položaju sopstvenog tela u prostoru, iako se obično malo uči, kao važan element u prevenciji povreda, promovisanju znanja i svesti o sopstvenom telu u prostoru i samim tim bolji kapacitet za kretanje i adaptaciju.

Pitanje pristupa odgovarajućim prostorima za probe za ples takođe je obrađeno u belgijskoj fokus grupi. Neki učesnici su spomenuli potrebu za odgovarajućim podovima i adekvatnim sistemima grejanja za brigu o plesačima. Pored toga, predloženo je da se ovi prostori dele na kružniji način, omogućavajući nekoliko umetnika i kompanija da ih koriste.

Foto:
Agata Życzkowska

Saradnja

La Galerie Choregraphique iz Karkasona uz podršku ArtsVivants 11, kulturnog operatera samog odeljenja Aude koji se nalazi u Oksitaniji, sproveo je veoma opsežne diskusije sa zanimljivim istraživanjem koje pokazuje rezultate. Jedno od zapažanja učesnika u Francuskoj je stav koji dele mnogi profesionalci u koreografskoj oblasti, nakon 40 godina razvoja plesa od 1980-ih, pojave CCN-a, a potom i umnožavanja kompanija na nacionalnoj teritoriji, potrebna je izjava, „sektor je veoma nabijen“, u Karkasonu, „nema ili malo veze, nema „zajedno“ na nivou ljudi koji su uključeni u ples, „zaljubljeni“ u ples na neki način. „Hajde da se okupimo“ kako bismo mogli da razmišljamo o održivom razvoju našeg profesionalnog sektora.

Pomenut kao prostor u Belgiji gde umetnici mogu da udruže svoje resurse i znanje bio je kolektiv 'Ravie', sastavljen od 18 ljudi koji rade zajedno na vođenju Theatre de la Vie od januara 2023. Oni su razvili horizontalan i inkluzivan način rada. S jedne strane, cene raznovrsnost umetničkog izraza, a sa druge, način na koji je rad predstavljen, tako da se mogu uzeti u obzir ljudi koji nemaju afiniteta prema administrativnom jeziku dosijea, na primer. „Mi cenimo slikovni ili video alat koliko i nekoga ko zna da pretoči stvari u reči, cenimo sastanak da bismo mogli da razgovaramo“, rekao je jedan od učesnika ove studije. Neuspeh je prepoznat kao sastavni deo kreativnog procesa i takođe se snažno naglašava: „pravo na neuspeh, se čak i toplo preporučuje“.

Jedan od učesnika je istakao inicijativu „Mapiranje plesnog polja“, projekat koji ima za cilj da mapira mnoge kulturne i umetničke resurse u oblasti plesa u Belgiji i na taj način poveća njihovu vidljivost. Ovo uključuje kreiranje „paketa dobrodošlice“ i interaktivnog alata za mapiranje koji će umetnicima pomoći da se kreću belgijskim pejzažom savremenog plesa u skladu sa svojim potrebama i projektima. Ovaj projekat je trenutno u razvoju i još uvek nije realizovan.

Jedan od učesnika srpske fokus grupe Asocijacije Kulturanova iz Novog Sada tvrdi da je neophodno da se ne delimo po grupama, već da se različite institucije povezuju: „Mislim da su srednjoškolci budućnost novr publike, ali i marketinga društvenih medija zbog te generacije. Moramo da budemo prisutni na mreži”. Drugi učesnik iz Srbije smatra da bi umetnici plesa trebalo da se otvore za saradnju sa institucijama: „Sarađivali smo sa školama, a potom su učenici pisali svoje završne radove na osnovu rada sa nama. Važni su i reklama i marketing”.

U Poljskoj se takođe pojavila misao da ansamblski rad pruža mogućnosti za proširenje veština izvan plesa. Plesači mogu da istražuju druga polja, kao što je koreografija. Plesna kompanija nudi stabilnost i konstantno zapošljavanje, dok slobodni plesači koji rade na projektima mogu biti manje prepoznatljivi.

U Italiji, jedan od učesnika fokus grupe koju je vodio L'espace u Palermu tvrdi da se zajednice grade kroz praksu, a ne obrnuto: „Moramo pronaći način da razbijemo „mehur“ u kojem se profesionalci i umetnici nalaze. U ovom pitanju, održivosti i inkluzije, ove dve teme se preklapaju”.

Foto:
Dame de Pic

Plesno obrazovanje

Skoro u svakoj zemlji došlo se do zaključka da bi umetničko obrazovanje i usavršavanje plesača i savremena koreografska učenja, javna ili privatna, zahtevala preispitivanje na najvišem nivou organa koji donose odluke.

Što se tiče podučavanja savremenog plesa, neki nastavnici i umetnici u Belgiji su podelili važnost izdvajanja vremena za slušanje učenika i njihovih specifičnih potreba. Takođe su razgovarali o prenošenju alata za osnaživanje kako bi se učenicima dalo samopouzdanje, autonomija i radoznalost kao neophodni elementi za održivu praksu koja nastavlja da raste i ostaje pažljiva prema telu koje se menja/stari. Veoma je važan međugeneracijski aspekt plesa. Pored individualnog i kolektivnog bogaćenja koje obezbeđuje razmena između ljudi različitih uzrasta i generacija, oni naglašavaju pozitivan uticaj ovih razmena na prihvatanje starenja u plesu i, šire, u društvu, čime se doprinosi većoj raznolikosti i inkluziji.

U Poljskoj postoji fokus na pedagogiji za klasični ples, ali ne postoji isti za savremeni ples. Plesači počinju da predaju bez odgovarajuće pripreme, značajno utičući na novu generaciju. Obrazovne mogućnosti za rad plesača. Na Muzičkom univerzitetu Friderik Šopen osnovan je novi odsek - Odsek za ples - 2019. godine u Varšavi, koji je uveo nove programe kao što su "Savremeni ples" za plesače 2020/2021 - trogodišnji program i "Koreografija i teorija plesa" - master studije. Možda još ne odgovara nivou globalnih institucija, ali je polazna tačka za budući razvoj.

Drugo pitanje za koje veruje učesnik poljske fokus grupe nije samo da učestvuje u procesu stvaranja, već i da ima plesnu obuku za izvođače kako bi održali svoju osnovu. Predstava razvija plesne veštine ljudi u ansamblu, pružajući priliku da ostanu u formi, dajući vreme i prostor.

PLESNO OBRAZOVANJE

Foto: Marta Ankiersztein

Foto: Agata Życzkowska

Photo: Michał Jędrzejewski

Foto: Kulturanova

Foto: Maria Bondareva

Foto: Agata Życzkowska

Distribucija i izvođenje plesnih radova

Druga važna tačka tiče se distribucije i izvođenja koreografskih dela u Evropi. Sadašnji sistem u Belgiji favorizuje kratkoročne ugovore, što znači da plesači moraju stalno da se prilagođavaju novom ritmu rada, često sa dugim periodima čekanja između nastupa, što slabi profesionalnu plesnu praksu. Jedno od rešenja koje je predložila fokus grupa bilo je da se sistem izvođačkih umetnosti učini kontinuiranijim tako što će ponuditi više datuma za predstavu, umesto da favorizuje nove kreacije kroz grantove.

Srodna tema nameće se u zaključcima fokus grupe iz Francuske, iz regiona Occitanie. Što se tiče kulturne politike ovog regiona, izbori koji su doneti su na neki način da slede logiku Ministarstva kulture Francuske „Bolje proizvodi, bolje širi“. Ideja o promovisanju osnivanja preduzeća najmanje dve godine na teritoriji. U Italiji, programiranje igra ključnu ulogu u uspehu savremenog plesa. Raznovrsna paleta predstava čini osnovu za širenje publike za savremeni ples. Nedostatak kontinuiteta nastaje kada je premalo događaja u sezoni. Bogatstvo i raznovrsnost ponude ne samo da privlače širu publiku, već doprinose i trajnom angažovanju gledalaca. Snažna programska strategija osigurava da postoji konzistentan i raznovrstan raspored nastupa, stvarajući okruženje u kojem savremeni ples može da napreduje i održava svoju relevantnost tokom cele sezone.

Govoreći o poteškoćama rada u sektoru savremenog plesa u Italiji, teže je biti na sceni u Italiji nego u inostranstvu gde je plesni rad zastupljeniji i cenjeniji. U Italiji postoji klub, klub kompanija koje finansira Ministarstvo kulture, koji je veoma zatvoren. Stoga je preporuka iz Italije da se raspisuju konkursi za druge kompanije. Jedan od učesnika iz Srbije tvrdi:

Co-funded by
the European Union

„Imam ideju da bi bilo najlakše da prođemo kroz poznate institucije, što više predstava savremenog plesa da se uključi u institucije, gde već ima publike. Takođe da više koristim društvene medije i mejnstrim medijske kanale”.

S druge strane, još jedan veliki problem u Italiji je odeljenje Ministarstva kulture mlađe od 35 godina koje ograničava finansiranje samo za mlade plesače i endemski nedostatak mogućnosti za posao za profesionalne plesače, što gura mnoge igrače da postanu koreografi tako da preplavljaju plesno tržište novim i suviše proizvodnje koje ne mogu da nađu tržišna rešenja. Bilo bi korisno ne ograničavati uzrast. Debitovanje je moguće u bilo kom uzrastu, čak i nakon 35 godina. Ovde se traži neisključivanje na osnovu starosti. Bolje je organizovati takmičenja i događaje koji su međugeneracijski.

Foto:
l'espace

Dokumentacija kreativnog procesa

Što se tiče umetničkog stvaralaštva, učesnici u Belgiji su istakli važnost podsticanja svih umetnika uključenih u kreativni proces da dokumentuju svoj kreativni proces što je češće moguće. Ovakav pristup ne samo da bi mogao da donese veću vrednost i doslednost svakom umetničkom delu, već i da posluži kao ključno sredstvo za prenošenje i očuvanje bogate raznolikosti savremenog plesa.

Transparentna dokumentacija podstiče efektivnu saradnju. Omogućava različitim umetnicima uključenim u projekat da razumeju i cene doprinose jedni drugih, olakšavajući okruženje za saradnju gde se različite perspektive mogu neprimetno spojiti u kohezivni umetnički izraz. Dokumentovanje kreativnog procesa doprinosi izgradnji umetničkih legata. Osigurava da se uvidi, inovacije i jedinstveni pristupi koje su razvili umetnici sačuvaju za potomstvo, ostavljajući trajan uticaj na putanju savremenog plesa kao umetničke forme koja se razvija.

Druge ideje

- Jedan od učesnika belgijske fokus grupe je takođe podelio svoje iskustvo o ideji 'neidentifikacije' koja proizilazi iz prakse No teatra. Po njihovom mišljenju, ovaj pristup nudi veoma interesantne alate u smislu održivosti podstičući pogled na sebe na distanciranost, što omogućava da se bolje upravlja svojim ulaganjem i energijom na sceni, dok istovremeno vodi računa o svom fizičkom i mentalnom zdravlju kao igračica.
- Još jedan od učesnika iz Poljske, u pogledu održivosti, zalaže se za izbegavanje nepotrebnog štampanja postera, razglednica i letaka, minimiziranje upotrebe plastike, promovisanje ekoloških putovanja, favorizovanje proizvodnje olovaka u odnosu na olovke, korišćenje rekvizita koji se mogu reciklirati kada je to moguće i izbegavanje prekomerne proizvodnje. Razmišljanje o stvarnim potrebama i kompromisu je ključno.

DOKUMENTACIJA KREATIVNOG PROCESA

Foto: l'espace

Foto: Agata Życzkowska

Foto: Andrea Messana

Foto: Kulturanova

Foto: Agata Życzkowska

Foto: l'espace

Sušтина plesne umetnosti

U kontekstu italijanske fokus grupe, učesnici su istakli duboki značaj suštine u održivosti plesa. Ova suština je zamršeno povezana sa koreografskim istraživanjem koje sprovodi svaki plesač i koreograf dok izlažu svoj rad na sceni. Ona prevazilazi puko izvođenje i otelovljuje njihovo umetničko istraživanje, odražavajući samu dušu umetnika, plesača ili koreografa. Ovaj koncept naglašava dubinu i bogatstvo kreativnog procesa, priznajući da prava održivost plesa leži ne samo u finalnoj izvedbi već i u zamršenom putovanju umetničkog otkrića. Prepoznaje jedinstveni glas i viziju koje svaki umetnik unosi u svoj rad, jačajući ideju da održavanje umetnosti plesa uključuje negovanje i proslavljanje suštine koja razlikuje jednog umetnika od drugog. Stavljajući značaj na koreografsko istraživanje i umetničko istraživanje, italijanska fokus grupa je istakla potrebu da se vrednuju i podržavaju kreativni poduhvati plesača i koreografa. Ovo priznanje postaje sastavni deo negovanja održivog okruženja u kojem ples nastavlja da napreduje, razvija se i odjekuje publikom.

Foto:
Marta Ankiersztejn

ZAKLJUČAK

U današnjem kontekstu, obraćanje pažnje na detalje je od vitalnog značaja. Plesni umetnici imaju za cilj da prenesu više, bave se problemima i, kroz umetnost, doprinesu moralnom razvoju. U savremenom pejzažu, pedantna pažnja na detalje ima ogroman značaj. Plesni umetnici ne samo da teže da usavrše svoj zanat, već i prepoznaju moć svog rada u prenošenju nijansiranih poruka i rešavanju društvenih problema. Kroz ples, oni imaju za cilj da prevaziđu puku zabavu, udubljujući se u oblasti društvenog komentara, emocionalnog izražavanja i kulturne refleksije.

Pažljivo koreografišući pokrete, birajući muziku i osmišljavajući performanse, plesači nastoje da izazovu emocije, provociraju misli i podstaknu diskusiju. U ovoj potrazi, umetnost plesa postaje sredstvo za pripovedanje, omogućavajući umetnicima da komuniciraju narative koje odjekuju različitom publikom. Ovi narativi se često bave složenim temama, podstičući gledaoce da razmišljaju, saosećaju i angažuju se sa svetom na dublji način.

Štaviše, ples se posmatra ne samo kao oblik umetničkog izražavanja već i kao katalizator moralnog i ličnog razvoja. Kroz istraživanje pokreta, plesači se povezuju sa svojim unutrašnjim ja, podstičući samosvest i dublje razumevanje sopstvenih emocija i iskustava. Ovo samootkrivanje, zauzvrat, doprinosi širem društvenom dijalogu o empatiji, saosećanju i međusobnoj povezanosti. U suštini, pedantna pažnja ka detaljima u savremenom plesu je nameran izbor da se prevaziđu granice pukog izvođenja. To je nameran napor da se umetnička forma iskoristi kao medij za negovanje smislenih veza, izazivanje introspekcije i doprinos moralnom tkivu društva.

SUŠTINA PLESNE UMETNOSTI

Foto: Marta Ankiersztejn

Foto: Marta Ankiersztejn

Foto: La Galerie Chorégraphique

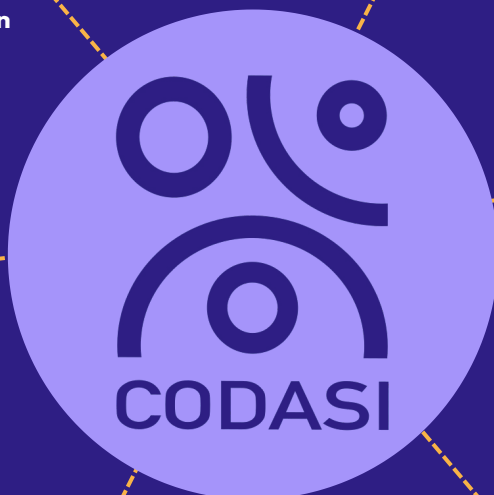

Foto: Andrea Messana

Foto: Marta Ankiersztejn

Foto: Kulturanova

Primedba / Komentar

Ovaj koncept ODRŽIVOSTI U PLESU nije bio posebno prepoznat među poljskim učesnicima. Mnogi su spomenuli da je to za njih nova tema, koja zahteva dalje istraživanje i razumevanje pre nego što se može primeniti na savremeni ples. Ova grupa se mnogo više fokusirala na inkluziju.

„Inkluzivnost postaje sve češća, ali održivost je još uvek neotkriven deo. Nedavno su me na jednom festivalu zamolili da dam audio opis, a nisam imao pojma kako to da uradim. Međutim, to su mi objasniliiskusni ljudi. Još uvek mi nedostaje znanje o održivosti; Mislim da se prvi put susrećem sa ovim konceptom – rekao je jedan od učesnika poljske fokus grupe.

„Inkluzija se sve više primenjuje. Nemam previše znanja o održivosti – dodao je drugi učesnik.

„Obe oblasti – održivost i socijalna inkluzija – su mi bliske srcu, ali bi mi sticanje znanja o održivosti bilo korisnije. Sticanje znanja u inkluziji bilo bi čisto teorijsko. Kada bih pohađao kurs o inkluziji ili održivosti, izabrao bih ovo drugo” – mišljenja je treći učesnik poljske fokus grupe. Šta ovaj koncept zapravo podrazumeva? Da li je održivi razvoj nekorišćenje plastike na sceni, uzimanje pauza na poslu ili ne letenje na sastanke avionom? Održivost je prilično opsežna i misteriozna formulacija.

Postoji potreba da se razjasni koncept održivosti, koji ne postoji u poljskom jeziku. Može se prevesti na nekoliko načina, uključujući održivi razvoj, ali u stvarnosti ne postoji ekvivalentna reč u poljskom jeziku.

INKLUZIJA U PLES

Uvod

Tokom fokus grupa u Poljskoj, Belgiji, Francuskoj, Italiji i Srbiji bila su značajna sledeća pitanja: Kako da učinimo savremeni ples dostupnijim i kako da stvorimo novu publiku za savremeni ples?

Jedan od učesnika poljske grupe kaže da se publika može podeliti u dve kategorije: profesionalnu i neprofesionalnu. Profesionalna publika je ona koja je na neki način povezana da profesionalno pleše i aktivno traži informacije o događajima. Širenje publike prvenstveno cilja na neprofesionalce. Potrebna je akcija kako sa osnovnog tako i sa pristupa odozgo nadole. Na osnovnom nivou, organizacije mogu voditi diskusije o plesu pre nastupa, nakon nastupa i povratne informacije. Na ovaj način, publika odlazi informisanija i zbrinuta. U plesnoj zajednici preuzimamo ono što su druga umetnička polja rešila od vrha ka dole. U smislu promocije, naš uticaj je ograničen i zavisimo od napora širom grada, pokrenutih sa vrha, da promoviramo ples. Ključno je uspostaviti nacionalne, opštinske i regionalne javne institucije i promovirati ova mesta – na primer, imenovanje autobuske stanice u Varšavi „Och teatr“ podiže svest da na toj lokaciji postoji pozorište.

Foto:
Adriana Liwara

Edukacija publike

U fokus grupi u Italiji uočeno je veoma važno pitanje. Važno je staviti akcenat na edukaciju publike, direktno iz škola, jer postoji nedostatak publike za savremeni ples. Postoji distanca između umetnika i gledalaca kojima ponekad nedostaje smisao plesne predstave, pa je važno naučiti mladu publiku o značaju i značenju savremene umetnosti. U Francuskoj su trogodišnji učenici izloženi savremenom radu i to priprema buduću publiku. Učesnici su takođe naglasili važnost edukacije mladih ljudi za empatiju i emocije kako bi najbolje živeli scensku umetnost. Posebno emocije od drugih. Deca imaju različite reakcije na izvođačke umetnosti, u zavisnosti od porodice i okruženja. U mlađim generacijama postoji mnogo stereotipa i suočavanje sa ovim stereotipima je izazovan zadatak za nastavnike i izvođače. Cilj je da se deca vaspitavaju da shvate šta se dešava na sceni.

Slični zaključci su se pojavili u poljskoj fokus grupi. Glavni problem u Poljskoj je nedostatak razumevanja savremenog plesa od strane takozvanog prosečnog gledaoca. Za opštu publiku, hermetička priroda savremenog plesa ne funkcioniše. Nedostaje podrška za njihovu konfuziju. Umesto da samo kažete da je ples za sve, postoji potreba za podrškom i smernicama kako da ga razumete. U Poljskoj deca predškolskog uzrasta željno žele da nastupaju, ali se bore da gledaju, slušaju i obraćaju pažnju na druge. Primetan je nedostatak osnovnog plesnog znanja, koje bi trebalo da počnemo da prenosimo na nivou škole. Dok je istorija muzike pokrivena u obrazovanju, ples se često zanemaruje. Trebalo bi da obrazujemo omladinu da razume ovaj jezik. Rešenje je uvođenje znanja o savremenom plesu od ranih faza formiranja mlađe generacije. Dodavanje najmanje 5 stranica o savremenom plesu u školske udžbenike će povećati svest i učiniti ga dostupnijim ljudima.

Co-funded by
the European Union

Ova ideja se prepliće sa konceptom pomenutim u odeljku o održivosti u plesu, gde se govorilo o potrebi promene i revizije obrazovanja vezanog za ples.

Pored toga, uključuje edukaciju ne samo plesača ili učenika plesa – praktičara pokreta, već i pojedinaca koji posmatraju ples, učestvuju kao članovi publike u gledanju plesnih predstava, kao i drugih plesnih događaja. Dakle, takođe je vredno uključiti u neke plesne događaje pojedince koji nisu povezani sa plesom. Takva akcija bi pokazala da savremeni ples nije isključiv; svako može da se bavi time. Krajnje je vreme da se otkloni lažna pretpostavka da je ples samo za nekolicinu odabranih. Jedan od primera je Centrum v Ruchu u Vaverskie Centrum Kulturi (Varšava) koji vodi časove pokreta otvorene za lokalno stanovništvo, uključujući starije osobe. Osim nastave, oni vode projekat "Centrum v Procesie", predstavljajući performanse u toku, praćene diskusijama sa publikom, ponekad uključujući i njih kao izvođače. Angažovanje lokalnog stanovništva, uključujući starije osobe, donosi nove perspektive za umetnike.

Još jedan predlog koji se pojavio tokom poljske fokus grupe bila je ideja o proširenju publike što se može olakšati popularizacijom savremenog plesa na internetu. Ako platforme kao što je Netflix objave dokumentarac koji prikazuje proces stvaranja savremenih plesnih predstava, demonstrirajući kako to funkcioniše i povećavajući svest, to bi moglo proširiti razumevanje ljudi o savremenom plesu. Ova vizuelna izloženost može povećati interesovanje, posebno među mlađom publikom, čineći je otvorenijom za doživljavanje nastupa uživo. Podsticanje aktivnog učešća publike može doprineti rastu publike. Omogućavanje gledaocima da razumeju i iskuse kroz šta umetnici prolaze na sceni može poboljšati njihovo razumevanje savremenog plesa. Dok dramsko pozorište ima jednostavniju komunikaciju zbog poznavanja reči, jezik pokreta može se osećati dalekim. Stoga, uvođenje svesti publike o istoriji plesa i pokreta postaje dragoceno.

Razgovori pred izvođenje koje je vodila Ana Sanczuk tokom festivala Ciała/Umieść u Poljskoj u kojima se raspravljalo o opisu performansa na pristupačnijem jeziku – pozitivno su uticali na prijem publike. Ovo povećava razumevanje i interesovanje. U Gdanskie Przestrzenie Sztuki (Gdanjsk Art Spaces) u Zakład Kulturalni, neke predstave prate format od tri dela: prethodno se diskutuje o plesnom teatru kao žanru i mogućnostima recepcije, nakon čega sledi izvedba, a završava se razgovorom posle izvođenja. Ovaj sveobuhvatni pristup uključuje različite strategije i pokazao se kao veoma efikasan, posebno za škole u ranim fazama razvoja.

Posle predstave „FeFerdidurke“ u režiji Davida Žakovskog u Varšavi, usledila je i povratna sesija posle izvođenja, ključni deo cele večeri. Otvaranje prema publici je od suštinskog značaja, jer ljudi žude za ovom vezom. Slično, nakon izvođenja LUKSA-e kolektiva kreatora pokreta HOTELOKO iz Varšave predvođene Agatom Žičkovskom, usledio je i naknadni razgovor, razgovor sa publikom u krugu, što je dodatno podstaklo demokratizaciju plesa. Varšavska publika često gleda i odlazi bez angažovanja sa umetnicima jer nije svesna mogućnosti. Pružanje platforme za povratne informacije publike čini da se pojedinci osećaju zbrinutim, saslušanim i podstiče ih da prisustvuju budućim događajima.

Foto:
Rafał Roślik

Scena Tanca Studio takođe u Varšavi koristi povratne razgovore, nudeći priliku da istraže nove metode diskusije nakon nastupa. Svako može preuzeti ulogu fasilitatora, negujući slobodu izražavanja i razbijajući barijeru umetnik/publika. Strategije uključuju angažovanje sa publikom u krugu, interakciju sa njom, rušenje barijere umetnik/publika, demokratizaciju plesa i uklanjanje voditelja sa pijedestala, omogućavajući svakome pravo da oseti i izrazi svoje mišljenje.

Drugi učesnik iz poljske fokus grupe tvrdi da je od suštinske važnosti senzibilizirati mladu publiku za plesne nastupe, naglašavajući rani kontakt, usmeravajući ih kako da percipiraju izvođenje i izbjegavajući ostavljanje publike bez odgovora. Podsticanje diskusije o prikupljanju mišljenja publike je ključno.

Foto:
Marta Ankiersztejn

Slično mišljenje iznosi i jedan od učesnika srpske fokus grupe. Imati radionice i posle razgovora sa publikom, deliti ideje i metodologiju sa njima, da im to ne bude tako daleko. Ponekad je ono što vidite u performansama samo vrh leda. Dragoceno je videti i razumeti šta stoji iza svega toga. „Moramo da pokušamo da razumemo kako publika razume naše stavove i kako mi takođe vidimo njihove stavove, dakle deljenje i razmena i interakcija“ – zaključuje drugi učesnik.

Javne ili privatne škole i platforme za obuku, kao i amaterske prakse zauzimaju značajno mesto u ovom kaleidoskopskom kulturnom univerzumu. O amaterskoj praksi uzimaju se u obzir i javni organi, što potvrđuju direktive Ministarstva kulture Francuske. Značajni događaji koji okupljaju amatere i plesne profesionalce dobar su pravac da doživite zadovoljstvo plesa kao na primer tokom plesnog karavana u dvorištu škole Gravette u Karkasonu. Doživljavanje plesa van časa plesa i svečanih krugova dogovorenih u javnom učešću vođenom profesionalnim projektom je garancija pristupačnosti javnosti koja je veoma nestabilna.

Foto:
La Galerie Chorégraphique

Co-funded by
the European Union

Važno je da kontekstualno prilagodimo svoja sredstva, bilo u ljudskim resursima ili u vezi sa budžetskim linijama, kako bismo podstakli razvoj umetničkog žanra koji, hibridno i multiformno, navodnjava naše „deljenje osetljivog“, istoimeni naslov dela filozofa i estetičara Žaka Ransijera, autora knjige „Emancipovani gledalac“.

Činilo se važnim naglasiti da je moguće zamisliti umetničko i kulturno obrazovanje bez nužnog prolaska kroz praksu plesa “nije zato što se igra plesom, nego što je osetljiviji na ples”. Umetničko obrazovanje za igru mora se pre svega posmatrati kao prenošenje koreografske kulture, čak i pre pitanja prakse u programima umetničkog obrazovanja. Veoma je interesantna ideja da se plesu da više mesta izvan zidina umetničkih centara. Takođe sugerije da zajedno razmišljamo o najboljem načinu da se stvori dinamika otvaranjem kurseva na poziv u rezidenciju umetnika i koreografa stvaralaca, kao i da podelite sa raznim obukama koje se pružaju na konzervatorijumu više motivacije da zajedno montiraju projekte, ili predstave koje su takođe okrenute ka spolja, vodeći mlade ljude na obuci da se suoče sa svim oblicima povezivanja sa javnošću.

U Karkasonu, umetnička institucija konzervatorijuma Fabrique des art pokriva više od 300 komuna koje su dobro raspoređene u širem delu Karkasona i da oko 1500 učenika čine različiti dijapazon društvenog porekla. Emblematična za određeni uticaj, ova plemenita institucija i dalje je podložna određenim administrativnim opterećenjima uprkos naporima koje njeni administratori preduzimaju da omoguće određenu saradnju sa strukturama za prijem, svojim auditorijumom, koji je već otvorio svoja vrata na Festivalu Dance Cites Carcassonne u septembru 2020. prvi plesni festival u Francuskoj koji je nastupio tokom krize Covida 19, čiji je program bio na veoma visokom profesionalnom nivou.

„Da umetnost dođe u srce ljudi“, želja formulisana posredovanjem La Galerie Choregraphique, postavlja pitanje prisustva muzike u gradu Palermu tokom CO.DA.SI radionice održane početkom novembra 2023. i oskudica, inače totalno odsustvo plesa u urbanom centru ovog baroknog dragulja. Ako možemo da otkrijemo sličnosti, ostaje činjenica da priče o umetnostima idu različitim putevima da bi se srele u najboljem trenutku slaganja. Nakon konstatacije o totalnoj stegnutosti kulturnih sektora koji su zaduženi za Grad (nasleđe, pozorište, muzika, itd.), kada se svako rezonovanje identifikacijom sa svojim sektorom, možemo samo konstatovati napore koje tek treba uložiti da se kulturno politika na vrhuncu istorijske prošlosti grada Karkasona. Što se tiče susreta publike sa savremenim plesom, posredovanje i transmisija su uvek iu ovom slučaju najbolji i dalje pouzdani procesi, uzimajući u obzir kompleksnost informaciono zasićenog sveta u kome živimo, dopunjenog novim tehnologijama.

Foto:
La Galerie Chorégraphique

Aktivno učešće

U Italiji su zaključci bili da je važno povećati mogućnosti za izvođenje savremenih plesnih predstava. Dakle, plesni profesionalci moraju da se potrude da ponude više mogućnosti da iskuse savremeni ples. Još jedan važan korak ka povećanju učešća publike je proces ko-kreacije koji umetnici i građani treba da dele u umetničkom fenomenu. Aktivno učešće gledalaca u kreativnom procesu je ključ za povećanje publike za izvođačke umetnosti. Umetnici i gledaoci treba da stvore afektivnu vezu sa predstavom.

Slično mišljenje je imao i učesnik fokus grupe iz Srbije: „definitivno treba da uključimo ljude koji nisu iz oblasti savremenog plesa“. Drugi učesnik, takođe iz Srbije, primetio je da je uspostavljanje kontakta sa međugeneracijskim volonterskim centrom koji saraduje sa studentima uključenim u umetničke izbore i saraduje sa njima odličan pristup. Počinju da dolaze na nastupe, a onda i njihovi prijatelji žele da dođu i učestvuju. Društvene procese koji su davno počeli, a postoje u našim društvima, treba negovati, to je nešto što nam donosi novu publiku. Drugi učesnik iz Srbije kaže da je važno da se umetnici otvore prema građanima i ne razmišljaju o tome da nisu razumljivi.

Povećanje broja publike / specifično za mesto

U svim zemljama koje su učestvovala u fokus grupama istraživanja CO.DA.SI kao odgovor na pitanje pristupačnosti i širenja publike, neki umetnici i organizacije organizuju festivale na drugim mestima osim pozorišta. Na taj način se direktno susreću sa publikom i mogu da dopru do šire publike. Ovo radi udruženje Garaža 29 iz Belgije sa festivalom Neighbours, koji je s tim u vidu i razvilo. Cilj je da se poboljša pristup publici koja obično ne ide u pozorište, odlaskom direktno do njih i nuđenjem aktivnosti blizu kuće, na neobičnim i „svakodnevnim“ mestima.

AKTIVNO UČEŠĆE

Foto: Kulturanova

Foto: Marta Ankiersztejn

Foto: La Galerie Chorégraphique

Foto: Adriana Liwara

Foto: La Galerie Chorégraphique

Foto: Marta Ankiersztejn

Co-funded by
the European Union

U zaključku, savremeni ples u Belgiji, ukorenjen u složenom institucionalnom kontekstu, prisutan je u različitim kompanijama, umetnicima i mestima.

Druga strategija za povećanje publike je otvaranje vrata što je više moguće kako bi publika cenila „iskustvo“ izvođačkih umetnosti. Ponekad se pozorišta smatraju nepristupačnim, ljudi se plaše onoga što se dešava unutra. Umesto toga, trebalo bi da se vratimo na suštinu pozorišta: „trgove“ gde ljudi mogu da se sastanu i osećaju prijatno i da imaju zajedničko iskustvo. Nije važan događaj, već iskustvo. U Italiji je programiranje nekonvencionalnih događaja na ulicama i drugim mestima osim pozorišta takođe važno za proširenje publike za savremeni ples. Obrazovanje je opet ključ. U Italiji ovi projekti nisu sastavni deo školskih programa i često su diskontinuirani i fragmentarni.

Tokom poljske fokus grupe jedan od učesnika je ispričao ljudima gde grad postaje pozornica. U ovoj postavci, gledalac zauzima centralno mesto, a pozorište se otvara ljudima, rušeći zidove i povećavajući pristupačnost. Pristup specifičan za lokaciju, poput projekta u urbanim prostorima, omogućava angažovanje sa slučajnim pojedincima koji nisu nužno povezani sa plesom. Slično, tokom festivala „Pamięć miasta – Sećanje na grad“ u Čenstohovi/Poljska, predstava Teatra Novszi „Odiseja“ na železničkoj stanici privukla je pažnju putnika, izazivajući radoznalost i interesovanje.

Sličnu ideju je izneo i jedan srpski učesnik koji veruje da je korisno stvarati u javnim prostorima, poput autobuske i železničke stanice. Pored toga, prisustvo izvođača iz marginalizovanih grupa može privući potpuno novu publiku na nastupe.

Inicijativa pomoći koju je 2023. godine inaugurisalo Odeljenje Aude u Francuskoj „Stvaranje na teritoriji“ za podršku projektima koji su usidreni na teritorijama i podeljeni sa stanovnicima, omogućila je širenje mladihiskusnih koreografa i plesača ili drugih koji su već potvrđeni i priznati po svojim talentima kao što je plesač i koreograf Pedro Pauvels.

Co-funded by
the European Union

Koreograf je preuzeo i ulogu kustosa u saradnji sa La Galerie Choregraphique za organizaciju i izložbu «La Danse des annees 80» u Chapelle des Dominicans u Karkasonu, tokom dvogodišnje rezidencije umetničkog stvaralaštva koja mu je predložena u okviru ovog novog programa „Stvaranje na teritoriji“. Ovde je potrebno raditi na poboljšanju mogućnosti koje se nude ovom sektoru živog izvođenja i stvaralaštva u plesu koji je još uvek marginalizovan i sekundarno žrtva efekata mode, pitanja predstavljena ovom temom okruglog stola koju je predložila La Galerie Choregraphique imaju smisla u odnosu na nacionalnom ili regionalnom kontekstu.

Promenite lokaciju: pomeranje od centra ka periferiji

Ključno je izraziti interesovanje i pružiti podršku razvoju novih inicijativa, posebno u Odeljenju Od u Francuskoj. Ove inicijative treba da uzmu u obzir 416 seoskih opština koje imaju ograničenu izloženost „novoj estetici“ koju predstavlja savremeni ples, a koja je još uvek neadekvatno zastupljena. Zanimljiva je bliska saradnja između institucija odeljenja, preduzeća, emitera i angažovanja sa mladima kroz konzervatorijume. Međutim, rešavanje potreba kroz aktivno slušanje ostaje ključno pitanje za efikasnije upravljanje projektima.

Pedro Pauvels uz podršku DRAC-a, čija se kompanija nalazi u Montobanu u Francuskoj, u susednom departmanu Tarn et Garona, veoma je ruralna regija, koja po njemu nije kočnica za razvoj kulture, kao ni gradova. U suštini, nacionalne scene su te koje emituju savremeno stvaralaštvo u plesu i koje su u očima stručnjaka ponekad i previše determinante apriorne legitimacije vrednosti umetničkog rada, a samim tim i budućnosti onih koji su više posvećeni diskreciji i naklonosti javnosti, a većina umetnika želi da se što više približi prepoznatim ili obeleženim mestima.

Angažovanje i uključivanje javnosti mora se posmatrati na višesmerni način prema svim kategorijama bez isključivanja, a za to moć mašte i konceptualizacija projekata idu ruku pod ruku.

Potreba da se plesom uđe u različite prostore pojavila se i u Srbiji. Plesni umetnici moraju da idu u mesta gde su ljudi i da idu u manja mesta i sela. Važno je razumeti kako otvoriti pozorišta i kako izaći iz pozorišta da bi došli do ljudi, posebno na periferiji. Taj pojam sugerise odstupanje od fokusiranja isključivo na urbana ili uspostavljena kulturna središta. Dovodeći plesne performanse i umetničke izraze na manje istaknute lokacije, umetnici imaju za cilj da se angažuju sa širom publikom, podstičući inkluzivniji kulturni pejzaž. Ovaj pristup ne samo da demokratizuje pristup plesu, već i obogaćuje kulturno iskustvo za pojedince koji žive u manjim zajednicama, pružajući im mogućnosti da se povežu i cene umetničku formu. Konačno, promoviše ideju da kulturne i umetničke inicijative treba da budu dostupne i da u njima uživaju ljudi u različitim geografskim i društvenim kontekstima.

Foto:
Agata Życzkowska

Ljudi sa alternativnom mobilnošću

Takođe je važno uzeti u obzir potrebe pojedinaca sa alternativnom mobilnošću, pružajući jasne informacije o pristupačnosti za invalidska kolica i, ako je primenjivo, pominjući lokaciju rampi ili pristupačnih mesta u opisima performansi, čak i ako pristupačnost invalidskim kolicima nije prisutna. Ovo im štedi upite i osigurava njihovu udobnost. Ovo mišljenje o socijalnoj inkluziji pojavljuje se u poljskoj fokus grupi. Projekat „Taniec i Niepełnosprawność / Ples i invalidnost“ Nacionalnog instituta za muziku i igru u Varšavi/Poljska integriše umetnike sa fizičkim invaliditetom, podstičući saradnju i inkluzivnost. Program, započet 2018. godine, održava radionice koje kulminiraju nastupima na Međunarodnom festivalu igre u Ladek-Zdruju. Cilj je da se ples učini dostupnijim, posebno za osobe sa invaliditetom, stvarajući zajednicu podrške. Takođe je veoma važno deliti rasporede sa opisima dostupnim putem audio opisa na internetu.

Neophodno je upoznati ljude sa temom socijalne inkluzije, podići svest i senzibilisati ih. Potrebna su specifična znanja i veštine u vezi sa potrebama osoba sa invaliditetom da bi se zamaglile granice između ova dva sveta. Audio opis plesnih predstava je i dalje nesavršen. Pokret i emocije treba uzeti u obzir, ali mnogi koncepti su prilično apstraktni za ljude slepe od rođenja, što ih čini izazovnim čak i za profesionalce koji svakodnevno rade sa njima. Opis ne bi trebalo da sadrži tumačenje, ali je teško preneti prizor kao suvi opis. Uvek postoji pokušaj da se opišu emocije gde svako može da ih tumači na različite načine. Možda je potrebna podela na formalni opis pokreta i emocionalni opis pokreta.

U Poljskoj je 2019. godine uveden Zakon o pristupačnosti, koji zahteva od različitih institucija i organizacija da obezbede pristupačnost za osobe sa posebnim potrebama, sa ciljem socijalnog uključivanja.

Međutim, ove institucije nisu bile adekvatno pripremljene za to. U izvesnom smislu, ovaj zakon je postao strašilo, podstičući razne korake, ali ne zadovoljavajući u potpunosti potrebe osoba sa invaliditetom. Bilo bi od suštinskog značaja da se prvo razume šta ova društvena grupa zaista treba da integriše u kulturu, a zatim u skladu sa tim uvesti objekte. Iako često govorimo o inkluziji, tačno značenje nije sasvim jasno. Čak ni organizatori kulturnih događaja, performansa i tribina nisu adekvatno pripremljeni. Jedan od učesnika je zamoljen da moderira panel diskusiju o inkluzivnoj umetnosti sa Justinom Vielgus i Małgorzatom Madi Rostkowska za Centralnu scenu igre/Centralnu Scenu Tanca – odeljenje za kritiku i teoriju plesa na Mazovijanskom institutu za kulturu u Varšavi (MIK). Pre panela, jedan od učesnika fokus grupe u Poljskoj vodi dvočasovni razgovor da se pripremi i senzibilizira, da pomogne u formulisanju odgovarajućih pitanja kako bi se izbegle neprijatnosti i nesporazumi. Ovo je veoma osetljiva grupa. Postoji nedostatak svesti i osetljivosti među ljudima.

Drugi učesnik iz poljske fokus grupe je takođe rekao da je takođe bilo prilično iznenađujuće kada je ova institucija MIK predložila prevođenje ovog panela na PSL – poljski znakovni jezik. Nakon ovog predloga, pregovarali su sa Mazovijskim institutom za kulturu da angažuju prevodioca koji bi vodio prevod ovog panela. Pored toga, svaki sledeći panel će dobiti takav prevod i biće postavljen na internet sa prevodiocem. Ovo otvara perspektivu proširenja obrazovnog polja za gluve. Važno je imati dobru, savremenu opremu i prihvatiti i podržati različite vrste marginalizovanih i ranjivih grupa. Ne samo one sa fizičkim ili oštećenim sluhom.

Stvoriti bezbedan prostor, okruženje i sadržaj za sve, a ne samo za većinu, tvrdi učesnik srpske fokus grupe.

Jedan od učesnika italijanske fokus grupe rekao je da biti otporan znači staviti iskustvo u centar procesa koji je unutrašnji za kreatora/plesača, ponekad spor proces koji je kružni u stvaranju novog plesa.

Marginalizovane grupe

Kao odgovor na pitanje kako savremeni ples učiniti dostupnijim, javljaju se odgovori među učesnicima poljske fokus grupe. Ključ za povećanje dostupnosti savremenog plesa leži u temeljnom radu. Na primer, rad sa ljudima različitih uzrasta i sposobnosti. Stariji pojedinci često smatraju savremeni ples nerazumljivim jer im je to potpuno nepoznat jezik. Uključivanje društveno relevantnih tema je ključni aspekt promovisanja inkluzije. Ovo bi moglo da uključi rešavanje problema i zabrinutosti sa kojima se suočavaju marginalizovane grupe, kao što su izbeglice ili pojedinci unutar LGBT+ zajednice. Aktivnim uključivanjem ovih tema u diskusije, nastupe ili umetničke izraze, ne samo da skreće pažnju na iskustva i izazove ovih grupa, već i podstiče inkluzivnije i empatičnije okruženje. Ovaj pristup ima za cilj da prizna i slavi različitost, podstičući šire razumevanje i prihvatanje unutar zajednice ili umetničkog konteksta. Označava nameran napor da se stvori prostor za glasove koji su često nedovoljno zastupljeni, doprinoseći inkluzivnijem i pravednijem kulturnom narativu. Primer je B'cause Dance Compani iz Poljske, u koreografskom performansu Barteka Voszczinskog „Urodzini-Birthdai“ bavi se društvenim pitanjima, čineći teme poput izbeglica, ravnodušnosti prema patnji drugih i previđanja tuđih problema dostupnim publici, omogućavajući identifikaciju kroz kretanje. U drugom performansu kolektiva kreatora pokreta HOTELOKO iz Varšave, pod nazivom „Apsolutno fantastični plesači“, istražuju se teme identiteta koje se odnose na pripadnost LGBT+ zajednici. Festival Ciało/Umiść uveo je praktične aktivnosti, stvarajući zagrevanje pokreta pre nastupa. Dok se temelj - telo - deli, različitost se slavi. Ples može postati izolovan ako se predstavi kao dosadno predavanje. Međutim, prikazivanje različitih tela različitih uzrasta i sposobnosti stvara inkluzivan prostor, pokazujući da umetnost nije isključiva već dostupna svima. Svaki prijem je validan, i svako tumačenje je ispravno.

NOVE STRATEGIJE ZA PLES

Foto: Marta Ankiersztejn

Foto: Romain Lorraine

Foto: Michał Jędrzejewski

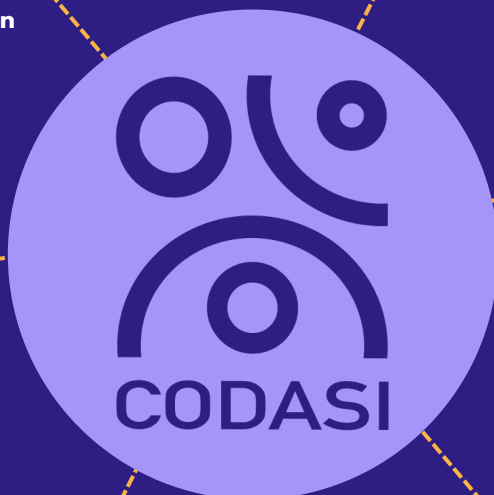

Foto: Kulturanova

Foto: Andrea Messana

Foto: La Galerie Chorégraphique

Co-funded by
the European Union

Online diseminacija

Proširenje publike se prvenstveno može desiti deljenjem materijala na mreži na različitim društvenim platformama. Povećanje doseg publike u velikoj meri zavisi od korišćenja onlajn platformi kao što su YouTube, TikTok, Instagram i slični kanali. Deljenjem sadržaja vezanog za ples na ovim platformama, plesne kompanije i umetnici imaju priliku da se povežu sa širom i raznovrsnijom publikom. Vizuelna priroda plesa ga čini veoma pogodnim za deljenje na mreži, omogućavajući ljudima iz različitih sredina i lokacija da pristupe nastupima, tutorijalima i pogledima iza kulisa. YouTube, kao platforma za deljenje videa, omogućava postavljanje plesnih predstava, koreografskih izloga i obrazovnog sadržaja. TikTok, sa svojim kratkim video zapisima, nudi dinamičan prostor za kreiranje zanimljivih plesnih izazova i trendova koji mogu brzo postati viralni, privlačeći pažnju globalne publike. Instagram, kroz svoje vizuelne i interaktivne funkcije, pruža platformu za deljenje isečaka nastupa, promovisanje predstojećih događaja i interakciju sa publikom kroz komentare i direktne poruke.

Korišćenje ovih onlajn kanala ne samo da proširuje geografski doseg, već i ruši tradicionalne barijere za pristup. Oni demokratizuju iskustvo plesa, čineći ga inkluzivnijim i dostupnijim pojedincima koji možda nemaju lak pristup nastupima uživo. Štaviše, mogućnost deljenja i interaktivnost onlajn platformi doprinose stvaranju zajednice oko plesa, podsticanju diskusija, saradnje i zajedničkog uvažavanja umetničke forme.

Privlače ljude i informacije o stranim nastupima. Na primer, na festivalu Ciało/Umiś, italijanska predstava "Graces" Silvije Gribaudi stekla je značajnu popularnost.

ZAKLJUČAK

Ovde su predstavljene preporuke fokus grupa iz 5 različitih zemalja Evrope koje ističu važnost obrazovanja i dostupnosti savremenog plesa van pozorišta. Podstičući saradnju i razmenu informacija između evropskih zemalja, projekat CO.DA.SI doprinosi jačanju savremenog plesa u Evropi, istovremeno promovirajući inkluzivnost i održivost u ovoj oblasti. U ovom izveštaju istražili smo savremenu plesnu scenu u Belgiji, Francuskoj, Italiji, Poljskoj i Srbiji, ističući određene prakse koje daju prioritet autonomiji, pažljivom slušanju, različitim pristupima i uspostavljanju okruženja koje podstiče i umetnički i lični rast pojedinci. Pored toga, ove prakse imaju za cilj održivo blagostanje pojedinaca, obuhvatajući i njihovo fizičko i mentalno zdravlje na duži rok. Preporuke naglašavaju važnost osluškivanja sopstvenog tela i svakodnevnog treninga koji je plesačima potreban za održavanje fizičke kondicije.

foto:
Karina Szutko

Belgijski partner je takođe istakao potrebu da nastavnici daju sebi vremena na časovima plesa kako bi upoznali učenike, razumeli njihova tela i prilagodili se njihovim potrebama, kao i važnost pružanja alata za osnaživanje kako bi povećali njihovo samopouzdanje. , autonomija i radoznalost – osobine koje su neophodne za održivu ličnu praksu. Predstavili smo međugeneracijsku dimenziju kao dragoceni element individualnog i kolektivnog bogaćenja, ali i prihvatanja tela koje stari u plesu i, samim tim, u društvu. Što se tiče umetničkog procesa, preporučeno je da se lična praksa dokumentuje što je više moguće, kako bi se dala vrednost delu, ali i kako bi se osiguralo da se može preneti na duži rok. Pojavila se potreba da se sistem za širenje plesa prilagodi nuđenjem kontinuiranih perioda izvođenja. Nekoliko inicijativa je predstavljeno kao primeri promovisanja veće inkluzivnosti i održivosti u evropskom plesnom pejzažu.

Savremeni ples u Italiji i Francuskoj, ukorenjen u složenom institucionalnom kontekstu, prisutan je u raznim kompanijama, umetnicima i mestima. Međutim, pristup ovom obliku umetnosti ostaje ograničen za mnoge ljude, često zbog društvenih, ekonomskih ili kulturnih barijera.

Postoji određena podrška savremenom plesu u Poljskoj i Srbiji, ali to nije dovoljno. Nezavisna scena koja održava savremeni ples u Srbiji još uvek nema dovoljno sredstava, prostora i novca. Dobra stvar je što se iz godine u godinu sve više prepoznaje značaj savremenog plesa u zajednici. Ono što su svi učesnici podelili jeste značaj umrežavanja, saradnje kompanija, organizacija i institucija, kako bi se nedostatak sredstava nadoknadio povećanjem znanja, veština i kapaciteta savremenih plesača. Ono što gotovo potpuno nedostaje u procesu konstituisanja savremene plesne scene su: decentralizacija i teorijsko-kritički diskursi. Decentralizacija je deo složenijeg procesa širenja scene, koji uključuje i pojavu novih i drugačijih koreografa i drugih glumaca. Za ovaj projekat povezivanje i podizanje kapaciteta plesača bilo bi najbolje raditi.

U Poljskoj i Italiji primetan je u poređenju sa Francuskom ili Belgijom nedostatak osnovnog plesnog znanja, koje bi trebalo da počnemo da prenosimo na nivou škole. Postoji potreba da se omladina obrazuje da razume ovaj jezik. Ono što je interesantno da se Poljska posebno bori sa pitanjima održivosti, gde su evidentni nedostaci podrške profesionalnim plesnim umetnicima. Stoga, međunarodna razmena i saradnja sa evropskim zemljama koje su se već pozabavile nekim od ovih pitanja i mogu da razmene najbolje prakse postaju od ključne važnosti. Ove inicijative se zatim mogu preneti Poljskoj. Savremeni ples i dalje zavisi od javnih vlasti u Francuskoj, Belgiji, Italiji, Poljskoj i Srbiji. Istovremeno, ako danas samo možemo da konstatujemo postojanost polja umetničkog delovanja podstaknutog institucionalnom podrškom, ostaje disparitet sredstava za teritorije udaljene od urbanih centara. Dati su kreativni predlozi za obraćanje javnosti za sektor koji se ponekad smatra previše elitističkim, a ako ne postoji rešenje „ključ u ruke“, razvoj savremene koreografske umetnosti odvija se bez njegovog znanja u složenom kulturnom tkivu koji pokriva Evropu i šire. Umetnost igre je važna za dalji razvoj Evrope i saradnju između različitih zemalja. Međutim, pristup ovom obliku umetnosti ostaje ograničen za mnoge ljude, često zbog društvenih, ekonomskih ili kulturnih barijera. Nadamo se da će preporuke u ovom izveštaju poslužiti kao osnova za dalji razvoj projekta CO.DA.SI i za sveukupno unapređenje savremenog plesa u Evropi.

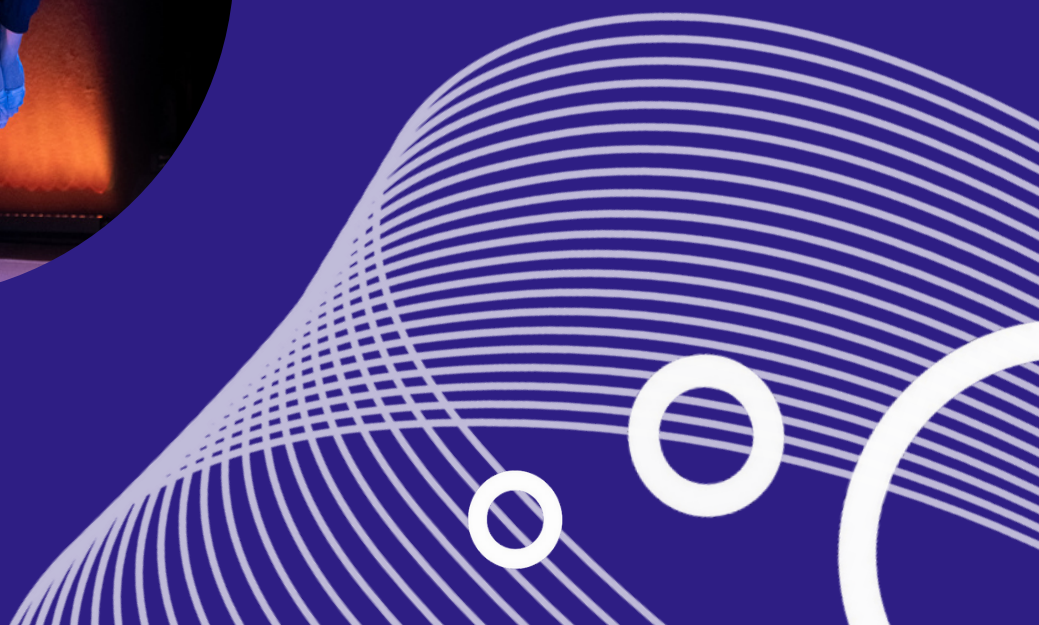

foto:
Marta Ankiersztejn

„Pored toga što smo plesači, koreografi i kritičari, mi smo i ljudska bića. Moramo da zapamtimo da smo mi prvenstveno ljudi i da treba da brinemo o sebi, da napravimo korak unazad. Ako vodimo računa o sebi kao pojedincima, bićemo otporniji i u svojoj profesiji”.

Foto:
Marta Ankiersztejn

ANEKSI

4. ANEKS 1

održivost u nastavi plesa / Francuska

„Reforma i modernizacija plesnog obrazovanja“
Napismeno pitanje br. 04770 - 16. parlament

Lorens Garnije skreće pažnju Ministarstvu kulture na modernizaciju regulatornog okvira nastave plesa. Izveštaj flash misije (Narodna skupština 21. jula 2021.) o raspodeli ministarskih ovlašćenja za politiku igre pruža korisnu osnovu za razmišljanje. Međutim, kao deo obuke i pripreme za diplomu nastavnika plesa, ovaj rad refleksije bi trebalo da se završi kako bi se osavremenila regulativa na snazi. Zaista, ova modernizacija predstavlja zanimljivu priliku da se nastava proširi na nasleđe regionalnih igara; neke plesne škole već formiraju nacionalnu višu diplomu muzičara tradicionalne muzike kao i mastera „umetnika tradicionalne muzike“. Mesto plesa u obuci muzičara je od suštinskog značaja. Pored toga, takođe bi bilo korisno razmisliti o mestima plesa u školi razvijanjem pitanja obuke i sertifikacije govornika u umetničkom i kulturnom obrazovanju u plesu.

Što se tiče poslova nastavnika plesa u školama i konzervatorijumima, uslovi pristupa okviru zapošljavanja teritorijalnih nastavnika ne uzimaju u obzir nastavnike drugih plesova osim klasične, džeza i savremene igre. (morate imati državnu diplomu). Tako ga ona pita kako Ministarstvo kulture namerava da razvija nastavu plesa uzimajući u obzir različite plesne prakse koje predstavljaju milione praktičara i priznanje njihovih nastavnika.

- Objavljeno u Službenom listu Senata od 19.01.2023. - strana 280
Odgovor Ministarstva kulture objavljen 23.03.2023.

Co-funded by
the European Union

Reforma zakonodavnog i regulatornog okvira za plesno obrazovanje je prioritet. Državna diploma nastavnika plesa, ustanovljena Zakonom br. 89-468 od 10. jula 1989. o nastavi plesa, je obavezna diploma za nastavu plesa u klasičnoj, savremenoj ili džez estetici. Glavni fokus zakonodavca je bio na zaštiti fizičkog integriteta plesača, posebno kada je u pitanju deca. Od svoje implementacije, priznavanje profesije nastavnika plesa zasniva se i na garancijama koje se poštuju u pogledu pedagoške veštine i nivoa kvalifikacija, kao i strukturisanja profesije. Međutim, trenutni okvir mora biti prilagođen postojećoj ponudi nastave plesa, novoj koreografskoj estetici i različitim putevima pristupa obuci: da se uzme u obzir evolucija i raznolikost plesnih praksi (hip-hop, regionalni plesovi Francuske), barokne igre i antičke igre, svetske igre); da bi se za ovu estetiku garantovao nivo obrazovne kvalifikacije integrišući posebno pažnju posvećenu pitanjima zdravlja i bezbednosti; kako bi se odobrila naizmenična obuka. Prilagođavanje nastave savremenim pitanjima trebalo bi da uključi evoluciju odredbi Zakona od 10. jula 1989. transponovanih u Zakon o obrazovanju u članovima L. 362-1 do L. 362-5 i L. 462-1 do L. 462 6. To bilo bi pitanje proširenja na koreografsku estetiku koja ne koristi ovu diplomu, očuvanja zahteva bezbednosti i javnog zdravlja, očuvanja dostignuća već diplomiranih nastavnika, promovisanja profesije učitelja plesa ponovnim vrednovanjem diplome na nivou 6. (Bac +3) kako bi bio u skladu sa sistemom licence-master-doktorat i otvorio ga drugim modalitetima pristupa. Glavne predviđene izmene odnosile bi se na: brisanje pozivanja na opcije klasičnog, savremenog i džez plesa; upućivanje slučajeva i postavljanje izuzeća na regulatorni nivo; mogućnost naizmeničnog vežbanja; Jačanje bezbednosnih zahteva i kazni za kršenja. Koreografska estetika koja bi verovatno integrisala državnu diplomu nastavnika plesa bila bi navedena na regulatornom nivou. Ovi razvoji bi omogućili priznavanje i profesionalizaciju hip-hopa sa državnim diplomom.

Štaviše, ova otvorenost bi dobila veći značaj u vreme kada se brejk (takmičarska strana brejk densa), jedna od disciplina hip hopa, poziva na Olimpijske igre 2024. godine. Brejkdens predstave izvedene ovom prilikom svakako će inspirisati zvanja. Biće važno da budemo u stanju da zadovoljimo ovu novu potražnju. Izazov je nadograditi diplomu i zvanje zadržavanjem i proširenjem obaveze i zaštite zvanja nastavnika plesa, posebno omogućavanjem profesionalcima različitih estetskih sredina da steknu državnu diplomu učitelja plesa nakon što su prošli namensku obuku.

- Objavljeno u Službenom listu Senata od 23.03.2023. - strana 2012.

Foto:
La Galerie Chorégraphique

ANEKS 2

Upitnik za fokus grupe

Italija

- 1) Da li ste razvili strategije u svojoj praksi (svakodnevni trening - istraživanje - proizvodnja - distribucija - ...) kako biste savremeni ples učinili održivijim? I ako jeste, šta su one?
- 2) Šta funkcioniše, a šta ne u oblasti savremenog plesa u Italiji?
- 3) Kako mislite da savremeni ples može da dopre do šire publike? Koji oblik posredovanja bi po vašem mišljenju bio koristan u demokratizaciji savremenog plesa?
- 4) Koju temu između inkluzije i održivosti mislite da biste trebali produbiti kursom obuke?
- 5) Kako plesna kompanija može biti otporna?

Francuska

- 1) Kako možemo učiniti savremeni ples dostupnijim i stvoriti novu publiku za savremeni ples?
- 2) Koje bi bile svakodnevne radne prakse da bi koreografsko istraživanje učinilo inkluzivnijim, održivijim i društveno angažovanim?
- 3) Kako koreografski sektor danas može ponuditi nove mogućnosti zaposlenja za profesionalce?

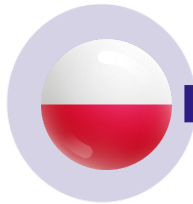

Belgija

- 1) Da li ste razvili strategije u svojoj praksi (svakodnevna obuka - istraživanje - proizvodnja - distribucija - ...) kako biste savremeni ples učinili održivijim? I ako jeste, šta su onw?
- 2) Šta funkcioniše, a šta ne u oblasti savremenog plesa u Belgiji? Šta je potrebno postaviti da bi savremeni ples bio održiviji?
- 3) Da li znate za neka iskustva koja su dovela do novih radnih mesta i boljih uslova za rad profesionalnih plesača?
- 4) Kako mislite da savremeni ples može da dopre do šire publike? Koji oblik posredovanja bi po vašem mišljenju bio koristan u demokratizaciji savremenog plesa?
- 5) Da li ste razvili alate u svojoj praksi (u smislu prenosa - istraživanja - proizvodnje - diseminacije - ...) sa ciljem veće inkluzivnosti publike?

Cie Karine Ponties
Foto: Gerta Kordalli

Poljska

&

Srbija

- 1) Kako možemo stvoriti novu publiku za savremeni ples?
- 2) Kako mislite da savremeni ples možemo učiniti dostupnijim i povećati dijalog sa našom publikom?
- 3) Da li imate neku praksu u svom svakodnevnom radu kako biste svoje koreografsko istraživanje učinili inkluzivnijim, održivijim i društveno angažovanim?
- 4) Šta funkcioniše, a šta ne na savremenoj plesnoj sceni u vašim zemljama?
- 5) U vašoj svakodnevnoj praksi, koja je oblast u kojoj mislite da treba da budete više informisani? Održivost / Društveni angažman
- 6) Kako plesne kompanije mogu pružiti nove prilike za posao profesionalnim plesačima?
- 7) Da li znate bilo koji način da podelite veštine i strategije iz različitih zemalja kako biste povećali publiku za savremeni ples?
- 8) Kako plesne kompanije mogu biti otporne i prevazići ovaj trenutak povezan sa stvarnim teškim vremenima?
- 9) Koja su tehnička znanja i veštine potrebne?
- 10) Vaše potrebe za obukom.
- 11) Buduće strategije za povećanje vaše publike.
- 12) Svaka najbolja praksa savremenog plesa za održivost i inkluziju.

HOTELOKO kreatori pokreta
Foto: Rafał Roślik

ANEKS 3

Referentna lista / Belgija

Art, à l'école? (2019, February 18). Preuzeto 1. novembra 2023, sa <https://www.airdefamilles.be/adf-art-ecole-adf582/>

Art à l'École. (n.d.). Preuzeto 15. novembra 2023, sa <http://www.eklapourtous.be/aae>

La Belgique, un Etat fédéral | Belgium.be. (n.d.). Preuzeto 15. novembra 2023, sa https://www.belgium.be/fr/la_belgique/pouvoirs_publics/la_belgique_federale

Departement Cultuur, Jeugd en Media. pdf. (n.d.). tabel beslissing werkingssubsidies 23-27 kunsten en kunstorganisaties. Preuzeto 12. novembra, sa <https://www.vlaanderen.be/cjm/sites/default/files/2022-06/tabel-beslissing-werkingssubsidies23-27-kunsten-kunstorganisaties.pdf>

ékla | art pour tous. (n.d.). Preuzeto 1. novembra 2023, sa <http://www.eklapourtous.be/>

Overzicht éénjarige en meerjarige werking 2023(-2025).pdf. (n.d.).Preuzeto 12. novembra, sa <https://www.vgc.be/sites/vgc/files/2023-03/overzicht%20%C3%A9njarige%20en%20meerjarige%20werking%202023%28-2025%29.pdf>

LATOUR Séverine, mémoire de master ULB 2019-2020 : « OBSTACLES ET DEFIS DE LA DIFFUSION DES PRODUCTIONS DE DANSE DE LA FEDERATION-WALLONIE BRUXELLES », strana 22.

Co-funded by
the European Union

Referentna lista / Belgija

La Bellone, Maison du Spectacle Ville de Bruxelles, échevinat de la Culture (n.d.). Les chemins vers les arts de la scène à Bruxelles, Étude sur les publics. 2008.

Cinquante ans de pratiques culturelles en France [CE-2020-2]. (n.d.).
Preuzeto 15. novembra 2023, sa
<https://www.culture.gouv.fr/Thematiques/Etudes-et-statistiques/Publications/Collections-de-synthese/Culture-etudes-2007-2023/Cinquante-ans-de-pratiques-culturelles-en-France-CE-2020-2>

L'enquête pratiques culturelles. (n.d.). Preuzeto 15. novembra 2023, sa
<https://www.culture.gouv.fr/Thematiques/Etudes-et-statistiques/L-enquete-pratiques-culturelles>

LA CONSTITUTION BELGE, Article 1. (n.d.). Preuzeto 15. novembra 2023, sa
https://www.senate.be/doc/const_fr.html

Meurrens I. & Dorgny M. (2023, August 1). NDD#87 La danse en graphiques : Création, diffusion, budget. Preuzeto 15. novembra 2023, sa
<https://contredanse.org/ndd87-la-danse-en-graphiques-creation-diffusion-budget/>

CoDA - organizacija u Belgiji. Ovo je mreža za istraživanje plesa koju finansira Flamanska istraživačka fondacija
<https://www.uantwerpen.be/en/projects/coda-cultures-of-dance/>

Co-funded by
the European Union

ANEKS 4

Referentna lista / Italija

Laura Bevione (15. septembar 2023) Come sta la danza italiana? Analisi e stato di salute. Art Tribune. Dostupno na <https://www.artribune.com/arti-performative/2023/09/nid-platform-danza-italiana/>

Alessandro Pontremoli, "NID - New Italian Dance Platform", Mimesis Journal [Online], 11, 1 | 2022, Objavljeno na mreži 1. jula 2022, pristupljeno 27. novembra 2023. URL: <http://journals.openedition.org/mimesis/2512>; DOI: <https://doi.org/10.4000/mimesis.2512>

MIC Direzione Generale Spettacolo (2023) Riparto del Fondo nazionale per lo spettacolo dal vivo anno 2023. Dostupno na <https://spettacolo.cultura.gov.it/wp-content/uploads/2023/05/DM-14-aprile-2023-rep.-168-Riparto-del-Fondo-nazionale-per-lo-spettacolo-dal-vivo-anno-2023.pdf>

Rita Borga (2017) [Audience club: lo spettatore di oggi della danza contemporanea](http://www.abcdance.eu/audience-club-lo-spettatore-di-oggi-della-danza-contemporanea/). ABC Dance. Dostupno na <http://www.abcdance.eu/audience-club-lo-spettatore-di-oggi-della-danza-contemporanea/>

Rapporto SIAE (2022) Spettacolo, Intrattenimento e Sport. Dostupno na: <https://www.siae.it/it/notizie/Presentato-Rapporto-SIAE-2022/>

ANEKS 5

Referentna lista / Francuska

Primeri francuskih koreografskih kompanija koje se bave politikama koje promovišu održivost i uključivanje savremenog plesa:

[Link: Malandain Ballet](#)

[Link: Ballet Preljocaj](#)

[Link: Maguy Marin Company](#)

[Link: Taffanel Company](#)

[Link: Fêtes Galantes Company](#)

[Link: CCNR](#)

[Link: Ballet du Nord CCN Roubaix](#)

Nezavisne kompanije u ruralnim oblastima:

- Kompanija Portes Sud, osnovana 1997. u Karkasonu, odeljenje Aude, koju od svog osnivanja vodi Laurence Wagner. [Link: Portes Sud Company](#)
- Kompanija Pepau, koju je 2000. godine osnovao Pedro Pauvels, sa sedištem u Montaubanu, odeljenje Haute Garonne [Link: Pepau Company](#)

Foto:
Cie Taffanel

Co-funded by
the European Union

ANEKS 6

Referentna lista / Poljska

Polanddances.pl je veb stranica sa pregledom poljskog plesa – sa širokim spektrom umetnika, institucija, kompanija, kolektiva i nevladinih organizacija.

Potražite umetnike i jedinstvene performanse: <https://polanddances.pl/>
Poljski nacionalni muzički i plesni institut: <https://nimit.pl/en/>

Primeri poljskih koreografskih kompanija i plesnih kolektiva koji rade u oblasti savremenog plesa:

Polski Teatr Tańca [kompanija] - <https://ptt-poznan.pl/en>

Bytomski Teatr Tańca Ruchu ROZBARK - <https://teatrozbark.pl/>

Centrum w Ruchu collective - <https://www.centrumwruchu.pl/news/>

HOTELOKO kreatori pokreta - kolektiv -
<https://www.instagram.com/hoteloko/>

Holobiont kolektiv - <https://www.facebook.com/holobiontcollective>

Sticki Fingers Club kolektiv -

<https://www.facebook.com/stickyfingersclubdance/>

Nekoliko važnih plesnih festivala na mapi Poljske:

Ciało/Umysł - <https://cialoumysl.pl/en/main-page/>

Mandala Performance Festival - <https://mandalafestiwal.pl/>

U:NEW Dance Wave Festival - https://www.instagram.com/u_new_festival/

Festiwal Tańca Współczesnego Pamięć Miasta -

<https://www.fundacjaperforma.com/pamiec-miasta>

New Europe International Festival - <https://nowyteatr.org/en/cykle/festiwal-nowa-europa-inne-spojrzenia>

Festival Kalejdoskop - <https://www.festiwal-kalejdoskop.pl/>

Izveštaj o savremenom plesu u Poljskoj od 1989-2009

<https://www.nck.pl/upload/2021/04/raport-o-tancu-wspolczesnym-w-polsce-w-latach-1989-2009.pdf>

ANEKS 7

Referentna lista / Srbija

Primeri srpskih centara, festivala, inicijativa, koreografskih društava i plesnih kolektiva koji rade u oblasti savremenog plesa:

Stanica - <https://dancestation.org/>

Belgrade festival plesa

<https://belgradedancefestival.com/en/about-festival>

Beogradski plesni institut - <https://fim.edu.rs/en/belgrade-dance-institute/>

Kolektiv Pokretnica - <https://www.facebook.com/pokretnica>

<https://youtu.be/0yo6BSpolBk>

Ova analiza savremene igre u Srbiji takođe je pokušaj da se postavi pitanje: ko ima pravo na savremenost? Naime, kako je savremeni ples nova pojava u Srbiji, dve su oštre teze koje bih izneo kao polazište. Prvo, pošto ne postoji lokalna istorija savremenog plesa, nema potrebe da se prate dijahroni tragovi sadašnje scene; i drugo, ono što se trenutno smatra savremenim plesom u Srbiji je savremeni zapadnjački ples. Ipak, čini se da ta scena nije baš zapadnjačka, iako nije ni prava istočna. Predstavljanje u punoj složenosti može nam pomoći ne samo da bolje razumemo tu određenu umetničku scenu, već i da prepoznamo kako širi tokovi moći, novca i administrativne regulative definišu savremenu umetnost u današnjem globalnom svetu. https://www.academia.edu/34319813/Not_quite_Eastern_not_right_Western_dance_On_contemporary_dance_in_Serbia

5

U SAVREMENOM PLESU

NAJBOLJE PRAKSE

za održivost i inkluziju u svim državama

Co-funded by
the European Union

1. Karine Ponties pristup nastavi

Naziv dobre prakse: Karine Ponties pristup nastavi

Država: Belgija/Internacionalno

Grad/Region: Brisel/ Mon/ Pariz

Ciljna grupa: Amateri, poluprofesionalci i studenti scenskih umetnosti, profesionalci (plesaći, cirkuski izvođaći, mimovi, glumci, lutkari), arhitekta, vizuelni umetnici, profesori

Nivo dobre prakse: Lokalni

Odgovorna organizacija: Dame de Pic / Cie Karine Ponties

Tip organizacije: nevladina organizacija

Uključene organizacije i donatori: Superior school of Arts – ARTS2, IAD, Hippocampe, Académie Supérieure des Arts du Mimes et du Geste, etc.

Vremeska skala - datumi: u toku / 1998-sad

Budžet i finansiranje: Projekat se finansira iz javnih sredstava

Vebsajt: <http://damedepic.be>

Kontakt: info@damedepic.be | +32 476 21 72 90

Media: www.vimeo.com/damedepic

Opis

Karine Ponties' nastavni projekat se može smatrati dobrom praksom iz više razloga. Prvo, ima za cilj da nauči studente osnovama plesnog pokreta, uzimajući u obzir specifične potrebe svakog pojedinca. Ovaj pristup otkriva telo puno sposobnosti, otvoreno i dostupno. Podstičući poštovanje i dinamično zagrevanje, učenici postepeno postaju autonomni i njihova lična posvećenost se jača. Rad se fokusira na jednostavnost pokreta koji su dostupni svima, koji se vremenom razvijaju od jednostavnih do složenih, i istražuje odnos između tela i elemenata kao što su prostor, težina, vreme i intenzitet, telo u prostoru, prostor u telu. Tema dela je u telu: preokret, strogost, rad i napuštanje.

Ovaj pristup podučavanju zasniva se na mešavini tehnika koje se kreću od Ki Gong-a i energetske rutine Donne Eden do dinamičke joge i klasične tehnike. Ki Gong i energetske rutine za jačanje imunološkog sistema i održavanje uma mirnim i fokusiranim. Vežbe poboljšavaju držanje leđa, tonus mišića, fleksibilnost i balansirajuće deluju na unutrašnje organe tela (srce, pluća, jetra, slezina, bubrezi), što rezultira boljom celokupnom ravnotežom i povećanjem vitalne energije. Dinamička joga i klasična tehnika za rad na disocijacijama, ritmu, upravljanju prostorom i silama, stalnoj interakciji između ravnoteže i neravnoteže sila. Kompletna fizička priprema koja se može koristiti na časovima drame: sidrenje, centar gravitacije i tačke oslonca.

U svom podučavanju, Karine Ponties pokušava da neguje pojedinca kroz slike, zvukove i literaturu, tako da učenici uspostave odnos između svog tela i jezika koji im odgovara, pokušavajući da podstakne njihovu radoznalost, a ne da ih preplavi unapred utvrđenim znanjem. Oslanjajući se na 35 godina iskustva na sceni, Karine Ponties daje studentima alate koji su im potrebni da razviju sopstvenu jedinstvenu umetničku viziju i jezik.

U zaključku, nastavni projekat Karine Ponties je odlična praksa jer nudi holistički pristup koji poštuje telo i jedinstvenost svakog učenika. Jača fizičku spremnost, promoviše utemeljenost i poštenje i neguje kreativnu i trajnu radoznalost kod učenika.

Rezultati

Na svojim časovima, Karine Ponties pokušava da neguje pojedinca slikama, zvukovima i literaturom. Ona želi da njeni učenici uspostave odnos između svojih tela i jezika koji ih angažuje. Pokušavajući da prenese radoznalost pre nego znanje. Upravo je ta radoznalost navela Karine, kako u njenoj umetničkoj tako i u nastavnoj praksi, da daje heteroklitske doprinose: saradujući sa vizuelnim umetnicima, ilustratorima, kompozitorima, video umetnicima, prevodiocima, glumcima, plesačima, cirkuskim umetnicima, itd.? Rezultat je koegzistencija kontrastnih elemenata – humora i tragedije, apsurdna i dubine, grubog i rafiniranog – posebno kroz dramsku i koreografsku vezu. Ovo stvara dijalog, okuplja ljude i dovodi ih do ekstrema koji otkrivaju pojedinca. Suočeni sa kontradikcijom, telo i um reaguju, pretvarajući se u pitanje koje razvija i obogaćuje jezik, pamćenje i mišiće. Sa detaljnom strogošću, prema sebi i prema drugima, to vas ne sputava, već vas poziva da istražujete, da odete i preispitate svoje granice, da se zgusnete. To nije nemilosrdnost, već eho radoznalosti koja zahteva pravu pažnju na detalje kako bi se povećao svoj potencijal i dostigao radost nadmašivanja samog sebe.

Foto:
Maria Bondareva

Co-funded by
the European Union

Razmatranje kao dobra praksa

Karina Ponties zna da su nastavnici koji najbolje razvijaju mlade kreativne potencijale umetnici, što je naučila tokom studija na Mudri. Sa 25 godina u kompaniji i 35 godina na sceni, ona mlađoj generaciji stvaralaca prenosi alate za razvoj sopstvene jedinstvene vizije i jezika. Njen rad sa izvođačima, studentima i amaterima naveo ju je da posebnu pažnju posveti fiziologiji svakog tela i njegovoj kulturnoj pozadini. Ona istražuje unutrašnju strukturu tela, favorizujući organsku materiju, ali i oslanjajući se na sve kodove kako bi ponudila korpus znanja koji je i sopstveni jezik i jezik znanja.

Tokom poslednje tri godine osetila je veliki gubitak i konfuziju među učenicima, gubitak motivacije, discipline i želje, ali je takođe dobila divne povratne informacije o tome koliko su joj njeni časovi učinili dobrog, koliko bolje oni osećaju, i to ju je ohrabrilu da nastavi svoje istraživanje o načinima poboljšanja blagostanja bez da bude „terapeut“, već samo slušalac. Telo je divan volumen sastavljen od izbočina, rupa, linija, zaobljenosti, preloma, pukotina, ravnih ili zakrivljenih površina, mekih i tvrdih, izbočina. Rad na istraživanju i ponovnom otkrivanju ove preispitane knjige je način da se približimo našoj ljudskosti. Svako ima telo, navikli smo na njega, postoji neka vrsta banalnosti u posedovanju tela, ali otkrivanje iz određenog ugla ili u određenom svetlu podseća nas koliko je to neobično.

2. Danses-Cités-Carcassonne

Naziv dobre prakse: Danses-Cités-Carcassonne

Država: Francuska

Grad/Region: Carcassonne / Occitanie

Ciljna grupa: Šira publika

Nivo dobre prakse: Regionalni

Odgovorna organizacija: La Galerie Chorégraphique

Tip organizacije: nevladina organizacija

Uključene organizacije i donatori: Škole, društvena i kulturna udruženja i nacionalne i institucije

Vremenska skala - datumi: u toku / 2019-sada

Budžet i finansiranje: Projekat je finansiran iz javnih sredstava

Vebsajt: <https://www.facebook.com/dansescitescarcassonne>

Kontakt: production@lagaleriechoreographique.eu | +33 632 38 17 42

Media: <https://youtu.be/Dk-Xc5U0hLI> | <https://youtu.be/jguNI2IY3UA> | <https://youtu.be/bO4KMY3wk2I> | https://everybodywiki.com/Pedro_Pauwels

Opis

Danses-Cités-Carcassonne uz podršku La Galerie Choregraphique, inovativni je umetnički i kulturni projekat ukorenjen u gradu Karkasonu, prefekturi departmana Od. Ova inicijativa dolazi u kontekstu u kome savremeni ples ostaje manje zastupljena estetika, uprkos bogatstvu ove umetničke forme u regionu Oksitanije, posebno u dve njegove prestonice, Tuluzu i Monpeljeu. Istorija i kontekst: Pokrenut 2020. godine, projekat ima za cilj da se pozabavi nedostatkom vidljivosti savremenog plesa obezbeđivanjem privilegovanog pristupa ovoj umetničkoj formi. Karkason, grad srednje veličine sa 50.000 stanovnika, ističe se po svom pretežno ruralnom karakteru. La Galerie Choregraphique teži da energizira kulturni pejzaž prikazujući raznolikost savremenog plesa na međunarodnom nivou.

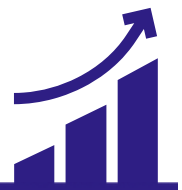
Ciljevi i stubovi projekta: Projekat se zasniva na četiri osnovne akcije, od kojih svaka doprinosi glavnom cilju prenošenja koreografske kulture: Namenski prostor za plesnu praksu: Grad obezbeđuje prostor od 250 m² tokom časova posle škole, koji se nalazi u osnovnoj školi Gravette. Opremljen za plesnu praksu, omogućava rezidencije umetnika i organizaciju koreografskih radionica.

Izložba fotografija u srcu grada: Privremeni prostor za fotografske izložbe, smešten u najprometnijoj ulici u gradu, služi kao sredstvo za prenošenje koreografske kulture širokoj publici. Ovaj prostor se takođe koristi za dosezanje ciljane publike, uključujući učenike iz lokalnih škola. Godišnji program umetničkog i kulturnog posredovanja: Sprovode se ciljane inicijative za decu, porodice i odrasle. Za decu u naselju La Kont, letnja sezona nudi „animirane užine“ uz učešće regionalnih i međunarodnih umetnika, kao i kreatorску radionicu koju vodi profesionalni koreograf. Odrasli, bilo sa Konzervatorijuma ili privatnih škola, imaju koristi od radionica amaterskog stvaralaštva i predavanja koje vode ličnosti iz koreografskog sveta.

Festival: Objedinjujući trenutak i vrhunac projekta, interkulturalni i međugeneracijski festival okuplja dvadesetak francuskih i međunarodnih umetnika, kako afirmisanih tako i novih. Pruža platformu za prikazivanje lokalno stvorenih amaterskih produkcija uz obogaćivanje gradskog umetničkog programa.

Aktivnosti su takođe usklađene sa nacionalnim i međunarodnim komemorativnim danima, značajno proširujući vidljivost projekta i dosežući novu publiku: Međunarodni dan žena, Međunarodni dan igre i Dani evropske baštine. Program Danses-Cites-Carcassonne je slobodno dostupan i neprofitan, finansira se i zbog svog društvenog i kulturnog uticaja uz podršku državnih službi i lokalnih vlasti. Međunarodna dimenzija je značajno poboljšana učešćem La Galerie Choregraphique u ERASMUS+ projektima od 2020. (Dance-Highvais i Viral Visions).

Rezultati

Demokratizacija savremenog plesa: Projekat je uspešno demokratizovao pristup savremenom plesu u gradu u kojem je ova estetika bila nedovoljno zastupljena. Obezbeđivanjem namenskog prostora za vežbanje opremljenog za ples, omogućio je širokom spektru stanovništva, posebno deci i omladini, da se iniciraju u ovoj umetničkoj formi.

Stvaranje inkluzivnog prostora za stvaranje i praksu: Smešten u osnovnoj školi Gravette u četvrti La Conte, prostor od 250 m² koji obezbeđuje grad postiže dvostruki cilj: uključivanje stanovništva najudaljenije od umetničke i kulturne ponude i pružanje umetnicima radnog prostora koji ispunjava trenutne standarde.

Vidljivost plesa u javnom prostoru: Izložba fotografija u srcu grada odigrala je presudnu ulogu u vidljivosti savremenog plesa. Odabirom najprometnije ulice, projekat je uspešno stigao do široke publike, senzibilizirajući stanovnike Karkasona za često zanemarenu umetničku formu.

Co-funded by
the European Union

Angažovanje zajednice: Program umetničkog i kulturnog posredovanja ojačao je veze u zajednici. Radionice „Animiranih užina“ i kreacije aktivno su angažovale decu u naselju La Conte, stvarajući smislenu vezu između savremenog plesa i lokalne kulturne raznolikosti.

Obuka i umetničko obrazovanje: Radionice amaterskog stvaralaštva za praktičare plesa, bilo sa Konzervatorijuma ili privatnih škola, doprinele su stalnoj obuci savremenog plesa. Konferencije sa ličnostima iz koreografskog sveta obogatile su umetničko obrazovanje odraslih, proširivši njihovo razumevanje ove estetike.

Interdisciplinarni festival: Interkulturalni i međugeneracijski festival je bio vrhunac projekta. Ne samo da je prikazao lokalno stvorene amaterske produkcije u Karkasonu, već je i obogatio umetnički program grada okupljajući francuske i međunarodne umetnike. Ovaj događaj je učvrstio kulturnu reputaciju Karkasona.

Kulturni uticaj Karkasona: Danses-Cites-Carcassonne je doprineo kulturnom uticaju grada, privlačeći pažnju na Karkason kao dinamično i inovativno središte u oblasti savremenog plesa. Ovo takođe može imati pozitivne efekte na kulturni turizam i ojačati umetnički identitet grada.

Razmatranje kao dobra praksa

Danses-Cités-Carcassonne pozicionira se kao kulturni katalizator, podstičući aktivno učešće lokalne zajednice u umetničkom životu grada. Naglašavajući demokratizaciju savremenog plesa, projekat ima za cilj da proširi kulturne horizonte stanovnika Karkasona i inspiriše trajni entuzijazam za ovu zadivljujuću formu umetnosti.

3. Danza Movimento Naturale - Plesni metod

Naziv dobre prakse: Danza Movimento Naturale - Plesni metod

Država: Italija

Grad/Region: Palermo / Italija

Ciljna grupa: Amateri, poluprofesionalci i studenti plesa, profesionalci (plesaći, cirkusanti)

Nivo dobre prakse: Lokalni / Nacionalni / Evropski

Odgovorna organizacija: Zappulla DMN company

Tip organizacije: nevladina organizacija

Uključene organizacije i donatori: Međunarodni festival u Francuskoj, Meksiku, Poljskoj, plesne škole širom Evrope

Vremenska skala - datumi: u toku/ 2005-sada

Budžet i finansiranje: Metod se predaje u Xinerגיע, multidisciplinarnom prostoru na časovima plesa i međunarodnim radionicama koje finansiraju Erasmus+ projekti

Vebsajt: https://www.lespacepalermo.it/en_index.php

Kontakt: info@lespacepalermo.it

Media: <https://youtu.be/mspmKpCRjDQ> |

<https://www.youtube.com/user/1973giozap/videos>

Opis

Metodu Danza Movimento Naturale (DMN) kreirao je 2005. Đovani Zapula, koreograf, igrač i umetnički direktor koreografskog centra pod nazivom „l'espace“. Danza Movimento Naturale metod potiče od suštinskog spoja savremenog plesa, Taijikian i Zhineng Kigonga. Metod je izraz studijskog modela koji je u skladu sa ljudskom prirodom u svim njenim aspektima: biomehaničkom, energetsom i psihičkom kroz discipline koje omogućavaju razvoj ljudskih potencijala ponovnim uspostavljanjem nasleđa unutrašnjih veza. Isidora Dankan je bila buntovnički genije, suštinski deo istorije plesa upravo zato što nije imala unapred utvrđeno akademsko obrazovanje i zato što je uvek imala hrabrosti da istražuje granice plesa. Ples prirodnog pokreta tako počinje od dubljeg proučavanja tehnika Dankana, prvog koji je teoretizirao kategoriju unutrašnjeg pokreta. DMN metod – nastao iz saradnje između koreografa i plesačice Annachiare Trigili – razvio se suštinskim spojem savremenog plesa sa muzikom i susretom sa Taijikian Čenom i Čigongom, disciplinama u kojima nalazimo koncept unutrašnjeg pokreta. Metoda, DMN, koja je već izvezena preko granica, od Francuske do Meksika, kroz radionice i performanse u kojima se telo plesača više ne smatra predmetom koji se nepovratno istroši u znak poštovanja prema estetici pokreta, već centrom snagu, rast i blagostanje. Plesač tako postaje jak kroz sam ples. I ples ponovo postaje prirodan, neverovatno bogat; tela mogu prevazići pitanja tehnike i stila, pokret ima svoju istinu.

Ciljevi DMN metode su izvođenje čistog i prirodnog plesa, kroz blisku vezu između uma i tela, čineći plesača sredstvom da podstakne publiku da doživi nastup kao estetsko i emocionalno iskustvo. Metoda Danza Movimento Naturale predstavlja inovaciju u panorami treninga izvođača i plesača.

Results

Mogli bismo ga definisati kao pokret koji konačno razrešava dihotomiju između duha i tela. Dihotomija koja je nametnuta kao nadgradnja, a koju Grci nisu znali: u pozorištu su zajedno bili muzičari, glumci i igrači. Na isti način unutrašnje kretanje počinje od duše, zrači do kostiju i dubokih mišića, do uma i tela: to je sila koju nismo koristili vekovima.

DMN metoda je razvijena uz suštinski spoj savremenog plesa sa muzikom i susretom sa Taijikian Chenom i Kigongom, disciplinama u kojima l'espace pronalazi koncept unutrašnjeg pokreta, u skladu sa ljudskom prirodom u njenim biomehaničkim, energetskim i psihičkim aspektima. Ono što je savremeni ples ponovo počeo da radi pre nešto više od jednog veka jeste da daje telu priliku da izgradi svoju prirodnu istoriju, da izrazi svoj suštinski pokret u skladu sa svojom unutrašnjom ravnotežom. U DMN metodi, telo uči da sluša ove zakone. Metoda u kojoj se telo plesača više ne smatra predmetom koji se nepovratno istroši u znak poštovanja prema estetiци pokreta, već centrom snage, rasta i blagostanja. Plesač tako postaje jak kroz sam ples. I ples ponovo postaje prirodan, neverovatno bogat; tela mogu prevazići pitanja tehnike i stila, pokret ima svoju istinu. DMN metoda je već izvezena preko granica, od Francuske do Meksika, kroz radionice i performanse.

Foto:
l'espace

Co-funded by
the European Union

Razmatranje kao dobra praksa

Ciljevi DMN metode su izvođenje čistog i prirodnog plesa, kroz blisku vezu između uma i tela, čineći plesača sredstvom da podstakne publiku da doživi nastup kao estetsko i emocionalno iskustvo. Metoda Danza Movimento Naturale predstavlja inovaciju u panorami treninga izvođača i plesača. Mogli bismo ga definisati kao pokret koji konačno razrešava dihotomiju između duha i tela. Dihotomija koja je nametnuta kao nadgradnja, a koju Grci nisu znali: u pozorištu su zajedno bili muzičari, glumci i igrači. Na isti način unutrašnje kretanje počinje od duše, zrači do kostiju i dubokih mišića, do uma i tela: to je sila koju nismo koristili vekovima. DMN metoda je razvijena uz suštinski spoj savremenog plesa sa muzikom i susretom sa Taijikian Chenom i Kigongom, disciplinama u kojima l'espace pronalazi koncept unutrašnjeg pokreta, u skladu sa ljudskom prirodom u njenim biomehaničkim, energetskim i psihičkim aspektima. Ono što je savremeni ples ponovo počeo da radi pre nešto više od jednog veka jeste da daje telu priliku da izgradi svoju prirodnu istoriju, da izrazi svoj suštinski pokret u skladu sa svojom unutrašnjom ravnotežom. U DMN metodi, telo uči da sluša ove zakone. Metoda u kojoj se telo plesača više ne smatra predmetom koji se nepovratno istroši u znak poštovanja prema estetici pokreta, već centrom snage, rasta i blagostanja. Plesač tako postaje jak kroz sam ples. I ples ponovo postaje prirodan, neverovatno bogat; tela mogu prevazići pitanja tehnike i stila, pokret ima svoju istinu.

4. SOLARPUNK

Naziv dobre prakse: SOLARPUNK

Država: Poljska

Grad/Region Varšava / Mazovia

Ciljna grupa: šira publika

Nivo dobre prakse: Lokalni / Nacionalni / Evropski

Odgovorna organizacija: Fundacija Rozwoju Teatru 'NOWA FALA' / HOTELOKO kolektiv kreatora pokreta

Tip organizacije: nevladina organizacija

Uključene organizacije i donatori: Međunarodni festival u Italiji, Kulturni i obrazovni centri u Varšavi

Vremenska skala - datumi: u toku/ 2023-sada

Budžet i finansiranje: Evropa i javno finansiranje

Vebsajt: <http://fundacjarozwojuteatru.pl/en/>

Kontakt: biuro@fundacjarozwojuteatru.pl

Media: <https://youtu.be/TnkRekad6JM>

Opis

SOLARPUNK je obrazovni projekat koji vodi Agata Žičkowska u Varšavi na polju savremenog plesa. Ovo je deo edukativnih akcija koje sprovode Fundacija Rozvoju Teatru 'NOVA FALA' i plesni kolektiv kreatori pokreta HOTELOKO. Solarpunk je umetnički pokret koji posebno napreduje u književnosti, likovnoj umetnosti, dizajnu, arhitekturi, modi i aktivizmu. Koncept koji stoji iza metode radionice Agate Žičkovske je da se ovaj pokret uključi u oblast savremenog plesa. Pored toga, ima za cilj da uputi pozive pojedincima koji nisu nužno povezani sa plesom kao profesionalci. Generalno, solarpunk je umetnički pokret koji predviđa kako bi budućnost mogla izgledati ako čovečanstvo uspešno integriše tehnologiju sa prirodom. To je jedna od retkih pozitivnih vizija budućnosti u kontekstu odnosa između tehnološkog razvoja i sveta prirode. U ovoj viziji, civilizacija i priroda postoje u harmoniji, međusobno se podržavaju. Budućnost može uključivati ponovnu upotrebu i obnavljanje onoga što već postoji. Nisu važni samo „pametni gradovi“, već i pametno građanstvo. Čovečanstvo prestaje da dominira prirodom i postaje njen prijatelj. Ovo je misao koja produbljuje ideju održivosti u svetu. Metod koji je predstavila Agata Žičkowska u saradnji sa kolektivom, koji takođe uključuje Karinu Šutko, Mirek Vozniak i Maciej Feliga, uključuje izgradnju zajednice oko zajedničke teme vezane za identitet grupe. Jedna od ideja solarpunka je upravo dobrobit grupe kao fundamentalna akcija ka održivom razvoju. Dakle, i profesionalci i amateri mogu biti deo ove grupe. Ova razmena je obrazovno obogaćujuća za obe ove grupe. Agata Žičkowska radi sa autentičnim pokretom, blagostanjem kroz ples i opuštanjem. Interaktivne metode, grupna saradnja, istraživanje emocija i refleksija, uz vežbe tela i glasa, primenjuju se na radionicama pokreta „Solarpunk“.

Pored pokreta, diskusije igraju ključnu ulogu jer samo kombinovanjem tela i uma, kao i tela i glasa, posebno sa pažnjom jedni prema drugima i vremenom posvećenim jedni drugima, možemo izgraditi zajednicu koja pruža osećaj poboljšan život u održivom svetu.

Rezultati

Kao rezultat metode stvorena je nova zajednica ljudi koji rade oko teme Solarpunk-a. Uključuje ne samo igrače već i ljude koji nemaju iskustva u savremenom plesu.

Nakon mesec dana radionica zasnovanih na izgradnji poverenja, održivosti, razgovorima u krugu, svakodnevnom kretanju i saradnji, grupa je napravila sopstveni Solarpunk manifest. Fragment ovog manifesta je:

„Mi smo Solarpunk jer pokušavamo da povratimo nadu. "Pank" u Solarpunku predstavlja pobunu, kontrakulturu, postkapitalizam, postkolonijalizam i entuzijazam. Kreće se u pravcu različitom od mainstream kulture. „Solar“ u Solarpunku se odnosi na sunce i simbolično predstavlja veru u iskorištavanje čiste i obnovljive energije za transformaciju sveta.

Solarpunk obuhvata raznolikost kultura, religija, sposobnosti, polova, rodnih uloga i seksualnih identiteta. Solarpunk se sastoji od kulture mladih kreatora, lokalnih rešenja i stvaranja autonomnih sistema, ne samo tehnoloških već i ekoloških. Tako se manifestuje naša ljubav prema svetu.(...)

SOLARPUNK je moć i pokretačka snaga da se svakog jutra probudite iz sveta snova.

SOLARPUNK je uzlazna energija koja omogućava harmoniju.

SOLARPUNK je svaki dan.

SOLARPUNK je pobeda.

SOLARPUNK je kiseonik.”

Zahvaljujući zajedničkim razgovorima u krugu, koji su inicirali svaku praksu, u sledećoj fazi susreta, mnoge emocije su se mogle osloboditi kroz pokret i glas. Ono što je izraženo kao današnje pripovedanje, koje predstavlja ko sam ja u ovom trenutku, ostalo je unutar grupe. Posle smo mogli da pređemo na čisto kretanje.

Ono što je ključno je da ovaj metod izaziva različite emocije, podstiče opuštanje i uliva osećaj sigurnosti u grupu. Štaviše, ovaj metod prevazilazi svoj neposredni uticaj tako što se bavi emocionalnim blagostanjem pojedinaca, pružajući utočište od stresa urbanog života. U velikom gradu kao što je Varšava, gde gužva i užurbanost mogu biti nenasnosni, tema solarpunka ne deluje samo kao estetski izbor već i kao praktično sredstvo za negovanje kolektivnog osećaja smirenosti i sigurnosti.

Relevantnost ovog pristupa postaje još izraženija u kontekstu širih globalnih izazova sa kojima se suočavamo. Nakon pandemije i nakon klimatske krize, tema solarpunka postaje simbol otpornosti i pozitivnosti. Podstiče zajednice da zamišljaju budućnost koja nije samo održiva, već i estetski ugodna i emocionalno ispunjena.

U povlačenju paralela sa kulturnim holivudskim prikazima distopijske budućnosti, kao što su „Terminator“ i „Dina“, tema solarpunka stoji u oštrm kontrastu nudeći viziju nade i regeneracije. To postaje izjava protiv sumornih narativa koji se često povezuju sa degradacijom životne sredine i kolapsom društva.

Pored svog neposrednog uticaja na emocije i grupnu dinamiku, tema solarpunka se pojavljuje kao moćan protivotrov izazovima našeg vremena. Ne samo da transformiše fizičke prostore, već i preoblikuje narativ o budućnosti, usmeravajući je ka optimizmu, održivosti i zajedničkom blagostanju.

Razmatranje kao dobra praksa

Ove radionice su primer dobre prakse jer istražuju temu održivosti na metodu Solarpunka stvaranjem male, jake zajednice. Takođe je po prvi put tema Solarpunka istražena na polju plesa. Ishodi su bili izuzetno produktivni, naglašavajući prijemčivost plesa za moderne filozofije. To je prvi korak koji pokazuje kako stvoriti Solarpunk viziju plesom i pokretom. Savremeni ples danas je ponovo pokrenuo proces omogućavanja telu da oblikuje sopstveni narativ, izražavajući svoje fundamentalno kretanje u skladu sa svojom unutrašnjom ravnotežom.

Ova ideja se može smatrati dobrom praksom iz više razloga. Uključivanje zajedničkih razgovora u krug na početku svake prakse podstiče osećaj zajedničkog angažovanja i otvorenosti. Ovaj pristup omogućava učesnicima da uspostave veze i postave pozitivan ton za naredne aktivnosti.

Praksa oslobađanja emocija kroz pokret i glas tokom sastanaka dodaje dragocenu dimenziju celokupnom iskustvu. Pruža platformu pojedincima da se autentično izraze, doprinoseći holističkom i emocionalno podržanom okruženju.

Foto:
Marta Ankiersztejn

Štaviše, koncept inkapsulacije ličnog pripovedanja unutar grupe stvara osećaj kolektivnog razumevanja i zajedničkog iskustva. Ova zajednička priča ne samo da jača vezu među učesnicima, već i uspostavlja osnovu za empatiju i međusobnu podršku.

Upuštajući se u neistraženu teritoriju Solarpunka u okviru plesnog polja, ova radionica je pionir novog pristupa umetničkom izražavanju. Rezultati ne samo da pokazuju potencijal za sinergiju između plesa i održivosti, već i naglašavaju prilagodljivost plesa kao medija za istraživanje i prihvatanje modernih ideologija.

Ova inicijativa označava inauguralni korak ka ostvarenju Solarpunk vizije kroz ples i pokret. Postavlja presedan za buduće poduhvate, pokazujući izvodljivost i kreativno bogatstvo spajanja principa održivosti sa umetnošću plesa. Kao svedočanstvo svog uspeha, ova radionica predstavlja svetionik koji ilustruje kako jezik pokreta može smisleno doprineti konceptualizaciji i realizaciji vizionarskih, naprednih ideala kao što je Solarpunk.

Foto:
Marta Ankiersztejn

5. Anti-Bullying Movement Series

Naziv dobre prakse: Anti-Bullying Movement Series

Država: Srbija, Portugal, Austrija, Mađarska, Španija i Nemačka

Ciljna grupa: šira publika

Nivo dobre prakse: Lokalni

Odgovorna organizacija: Asocijacija Kulturanova Novi Sad (Srbija)

Tip organizacije: nevladina organizacija

Uključene organizacije i donatori: odeljenje kulturnog saveta, omladinski radnici i kulturni menadžeri, umetnički i plesni studiji, nastavnici i izvođači, partneri na projektu: Município de Vila do Porto (Portugal), FUNDACIÓN UXÍO NOVONEYRA (Španija), Netzwerk Kultur & Heimat Hildesheimer Land e.V. (Nemačka), PRO PROGRESSIONE (Mađarska), Xenia. Verein zur Förderung der Vielfalt (Austrija).

Vremenska skala - datumi: 2021-2023

Budžet i finansiranje: Projekat je podržan od strane Erasmus + programa

Vebsajt: <https://antibullyingmovementseries.eu/news/>

Kontakt: bozicjelena94@gmail.com

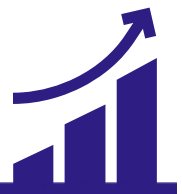
Media: <https://www.facebook.com/antibullyingmovementseries>

Opis

Fenomeni školske agresije (uznemiravanje, viktimizacija, isključenost iz zajednice) – po mišljenju mnogih – deo su sukoba u zajednici koji su prirodan deo života. Njihova učestalost prvenstveno zavisi od institucionalne zajednice, posebno onih koji su odgovorni za njeno organizovanje i upravljanje, blagovremenog upoznavanja sa problemom (što je osnovni uslov za prevenciju), uočavanja problema (ako su se već pojavili)... Spremnost i informisanje nastavnika, osoblje i profesionalci su stoga možda najvažniji ključni elementi u prevenciji, otkrivanju i lečenju nasilja u školi. Glavni cilj ABMS-a: Partneri na projektu su se udružili da iskoriste umetnost, kulturu i ples kako bi sprečili uznemiravanje mladih u riziku. To smo postigli povećanjem veština i kompetencija umetnika, vaspitača, omladinskih radnika, obrazovnih lidera i pomoćnog osoblja koje radi sa mladima u riziku.

Rezultati

Razvijena praksa i razvoj zadataka među učesnicima – ciljane diskusije o gorućim pitanjima zajednice. Prezentacija dobrih praksi naših partnera i učesnika obuke. Terenski izleti u zajednici radi učenja od dodatnih lokalnih stručnjaka. Praksa sa lokalnom omladinom iz osetljivih grupa kako bi se obezbedile veštine i kompetencije učesnika obuke pre nego što se vrata kući. Izrada dokumenta o javnoj politici, a koristili smo ga da podstaknemo rast i razvoj u obrazovnom i kulturnom sektoru na ovu temu i da usko povežemo umetničko obrazovanje sa borbom protiv nasilja. Direktnijim povezivanjem problema nasilja sa obrazovanjem, dajemo nastavnicima podsticaj nastavnog plana i programa da se bave ponašanjem koje se pretvara u maltretiranje, osiguravajući proizvodnju značajnih, dugotrajnih promena u obrazovnom sistemu i životima žrtava nasilja.

Prenosivost

Zbog dokumenta ovaj projekat ima prenosivost i trebalo bi da se koristi i za nastavnike u školama.

Razmatranje kao dobra praksa

Sve uključene organizacije služe nedovoljno zastupljenoj populaciji i udružile su se da iskoriste umetnost i kulturu da ometaju maltretiranje među mladima pod rizikom, povećavajući veštine i kompetencije umetnika, vaspitača, omladinskih radnika, obrazovnih lidera i pomoćnog osoblja koje služi ugroženoj omladini. Više od 60 učesnika imalo je mobilnost, obrazovanje i vršnjačko učenje iz različitih zemalja. Sada svi oni ovo znanje i iskustvo mogu koristiti u daljem radu. Ima multiplikativni efekat.

Foto:
Kulturanova

6. The Art at School

Naziv dobre prakse: The Art at School

Država: Belgija

Grad/Region: Wallonia

Ciljna grupa: Deca i mladi

Nivo dobre prakse: Regionalni

Odgovorna organizacija: Ékla (Centre scénique de Wallonie pour l'enfance et la jeunesse)

Tip organizacije: nevladina organizacija

Uključene organizacije i donatori: Lokalne škole udruženja i institucije

Vremenska skala - datumi: u toku / 1982-sada

Budžet i finansiranje: Projekat se finansira iz javnih sredstava

Vebsajt: <http://www.eklapourtous.be/aae>

Kontakt: info@eklapourtous.be | +32 64 66 57 07

Media: <https://www.youtube.com/watch?v=qdETfIb8Uwo>

<https://youtu.be/1Bv6JnYC-ZU>

<https://www.airdefamilles.be/adf-art-ecole-adf582/>

Opis

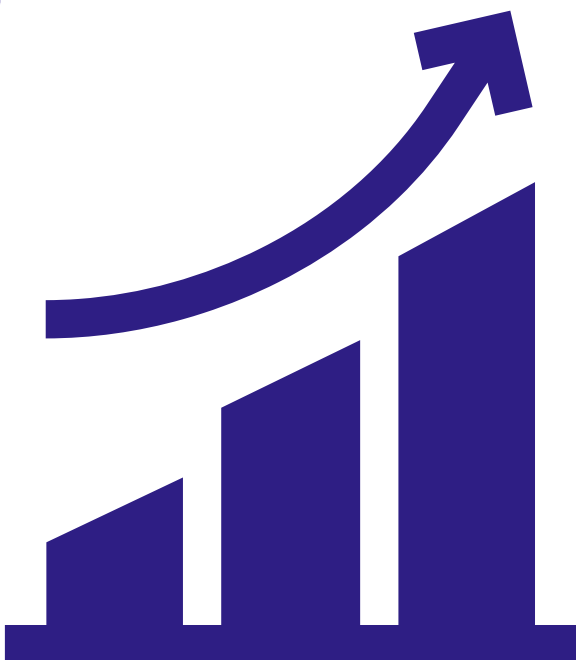
Inicijativa Umetnost u školi Centra scenikue Vallon pour l'enfance et la jeunesse - Ekla ističe se kao odlična praksa. Projekat Umetnost u školi omogućava smeštaj umetnika u rezidenciji u učionici tokom cele školske godine. Tokom ovog perioda, umetnik deli svoj jezik, estetski univerzum i viziju sa učenicima, koji su zatim uključeni u kreativni proces i podstaknuti da izraze i razviju sopstvene perspektive, reči i gestove. Učitelj i umetnik rade zajedno kao ravnopravni partneri, dajući prednost međusobnom slušanju i otkrivanju bogatstva jedno drugog. Kulturni posrednik pomaže da se stvore uslovi za ovaj susret između učenika, umetnika i nastavnika. Važno je napomenuti da učenici ne podležu nikakvom formalnom ocenjivanju, već se podstiču da se razvijaju i nađu zadovoljstvo u sopstvenom iskustvu, naglašavajući da uspeh leži u zadovoljstvu koje iz ove avanture izvlače.

Pristup projekta naglašava važnost svačijeg učešća, jer naglašava da je svaka osoba singularnost koja je suštinska za proces, a da bogatstvo saradnje proizilazi iz komplementarnosti ovih singularnosti. Ova proslava različitosti postaje izvor inspiracije, podstiče dečiju kreativnost i inventivnost. Učenici se podstiču da istražuju, da otkrivaju jedni druge i da se uključe u stimulatívni dijalog. Razvijaju osećaj za inicijativu i podstiču se da preispituju utvrđene norme. Umetnik u rezidenciji naglašava mesto pojedinca unutar kolektiva i kako razlike jačaju grupu. Ova aktivna interakcija, fizička i intelektualna, zahteva i podstiče radoznalost i otvorenost.

Konačno, ovo grupno iskustvo je prilika da se deca otkriju jedni drugima i da stvore veze poverenja i međusobne podrške. Ovaj grupni impuls stvara stimulatívno okruženje, što je posebno korisno za decu koja retko imaju pristup multidisciplinarnom kulturnom i umetničkom obrazovanju, jer su to oblasti koje se ne nalaze mnogo u redovnim školskim programima. Projekat takođe pomaže da se savremeni ples učini dostupnijim unošenjem u škole, omogućavajući učenicima iz različitih društvenih sredina da otkriju njegove kodove od ranog detinjstva.

Rezultati

Bilo kod kuće ili u školi, umetnost ima mnogo pozitivnih efekata na decu. Pre svega, to im pruža zadovoljstvo, ponos i osećaj postignuća. Pomaže im da steknu samopouzdanje. Podstiče timski rad i svest o drugima. Takođe im omogućava da razviju svoje izražajne i komunikativne veštine (kroz umetnost i jezik), kao i svoje kognitivne veštine (koncentracija, neverbalno rezonovanje, rešavanje problema...). Nekoliko studija je pokazalo da umetničke aktivnosti pozitivno utiču na razvoj socijalnog ponašanja kod dece, kao što su pomoć drugima, deljenje i empatija. Drugi su takođe uspostavili vezu između učešća u različitim umetničkim oblicima i emocionalne regulacije. U srcu ovog netipičnog projekta, važno je napomenuti da učenici ne podležu nikakvoj formalnoj proceni, već su ohrabreni da napreduju i nađu zadovoljstvo u sopstvenom iskustvu, podvlačeći da uspeh leži u zadovoljstvu koje izvode iz ove avanture.

Razmatranje kao dobra praksa

Eklin projekat Umetnost u školi se smatra odličnom praksom iz više razloga. To je zaista inkluzivan pristup koji mlade ljude upoznaje sa umetnošću od ranog detinjstva, omogućavajući im da steknu osnovne veštine u razvijanju sopstvene perspektive, artikulisanju svojih misli i izražavanju sebe kroz različite umetničke medije. Ovo osigurava da svako dete, bez obzira na porodično poreklo ili prethodnu izloženost umetnosti, može imati koristi od iskustva, doprinoseći demokratizaciji umetnosti.

Štaviše, koristi od umetnosti za decu su značajne. To im donosi radost i zadovoljstvo i podstiče osećaj postignuća i ličnog ponosa. To gradi njihovo samopouzdanje i poboljšava njihovu sposobnost da rade sa drugima, dok razvijaju empatiju. Kroz umetničko izražavanje, umetnost pruža platformu deci da razviju veštine komunikacije, umetničke i jezičke, i pozitivno doprinosi njihovom kognitivnom razvoju, uključujući poboljšanu koncentraciju, neverbalno zaključivanje i rešavanje problema.

Projekat Umetnost u školi izdvaja se po nekonvencionalnom pristupu obrazovnom sistemu, uključujući potpuno odsustvo ocenjivanja ili ocenjivanja, gde je jedino merilo uspeha zadovoljstvo i uživanje koje svaki učenik izvuče iz iskustva. Uspeh ovog modela zasniva se na posvećenosti svakog učesnika, čime se valorizuju individualne sposobnosti i promoviše komplementarnost svake singularnosti. Ovaj pristup naglašava bogatstvo razlika i pruža deci bogatu osnovu za njihov život. Kroz ovo iskustvo deca uče da otkrivaju jedni druge, preuzimaju inicijativu i pomeraju granice konvencije. Rezidencijalni umetnik promoviše razvoj pojedinca unutar kolektiva, ističući da je snaga grupe u različitosti njenih članova. Ovaj proces uključuje i fizičko i intelektualno, podstičući radoznalost i otvorenost.

Ova praksa je apsolutno obogaćujuća jer deci omogućava pristup umetničkom obrazovanju u okviru tradicionalnih obrazovnih programa koji često ne pružaju ovu mogućnost. To je koristan, pozitivan i ohrabrujući dodatak modelu koji izgleda da se bliži kraju.

7. LA CARAVANE DE LA DANSE

Naziv dobre prakse: LA CARAVANE DE LA DANSE

Država: Francuska

Grad/Region: Occitanie

Ciljna grupa: Stanovnik iz ruralnog okruženja

Nivo dobre prakse: regionalni

Odgovorna organizacija: Cie Pepau - Montauban

Tip organizacije: nevladina organizacija

Uključene organizacije i donatori: lokalne škole, udruženja i institucije

Vremenska skala - datumi: u toku / 2019-sada

Budžet i finansiranje: Projekat je finansiran iz javnih sredstava

Kontakt: pedro.pauwels@gmail.com / +33 6 81 35 74 28

Media: https://everybodywiki.com/Pedro_Pauwels

Opis

Plesni karavan je projekat koji je pokrenula kompanija PePau sa ciljem da okupi profesionalni svet savremenog plesa i širu javnost. Svakog leta, od 2019. godine, koreograf Pedro Pauels predstavlja tim plesača koji meša profesionalne igrače i studente francuskih grandes écoles. Tokom tri nedelje, 3 mlada plesača su uronjena u život kompanije u vidu rezidencije za stvaranje, svojevrsne letnje koreografske akademije praćene četiri nastupa u različitim opštinama Tarn et Garone i petom u Audeu (od 2023.).

Koreografije su zasnovane na popularnim pesmama poznatim celoj međugeneracijskoj publici.

<https://www.facebook.com/watch/?%20v=2939054606411675>

Predstave su besplatne i otvorene i održavaju se na trgovima ili javnim mestima. Predstavljajući savremene plesne predstave na otvorenom, Plesni karavan čini ples dostupnijim raznolikoj publici. Ovaj demokratski pristup omogućava širokom spektru ljudi, koji obično ne posećuju prostore za izvođenje, da otkriju i uživaju u savremenom plesu. Predstave se završavaju trenutkom participativnog plesa sa publikom.

Projekat je sada deo godišnjeg plesnog programa na odeljenju i šire. Svake godine La Caravane de la Danse je sada zakazan i van odeljenja. Integracija mladih umetnika iz francuskih plesnih škola stvara jedinstvenu priliku za učenje. Kreativna rezidencija, kao letnja koreografska akademija, nudi ne samo praktično iskustvo, već i direktno mentorstvo profesionalnih plesača. Ovo pomaže u razvoju novih znanja i veština, čime se jača kreativno tkivo umetničke zajednice.

Plesni karavan je prva prilika za posao za umetnike koji izlaze iz škole. Razvivši sopstvenu mrežu širenja emisija, kompanija Pepau na taj način nudi rad umetnicima za ovaj sektor.

Rezultati

Roaming projekta, sa nastupima u različitim delovima odeljenja, promoviše bliži angažman sa lokalnim zajednicama. Ples postaje sredstvo stvaranja kulturnih veza na lokalnom nivou, podstiče učešće javnosti i stvara osećaj pripadnosti. Navodnjava odeljenje, promoviše bliži angažman sa lokalnim zajednicama.

Umetničke inovacije: Kreativna rezidencija pruža platformu za umetničko eksperimentisanje. Mladi umetnici imaju priliku da pomeraju granice savremenog plesa, istražuju nove oblike pokreta i doprinose umetničkim inovacijama u plesu.

Umetnička i društvena raznolikost: Integracijom plesača iz različitih škola, projekat slavi umetničku i društvenu raznolikost. Ovo omogućava publici da otkrije različite perspektive i pristupe.

Razmatranje kao dobra praksa

Projekat Plesni karavan, koji organizuje kompanija Pedro Pauvels, nudi jedinstvenu priliku da se razvije filozofija savremenog plesa uz širenje njegovog uticaja na novu publiku. Evo nekoliko tačaka koje ističu potencijal plesne filozofije u ovom kontekstu:

Kulturna dostupnost: Predstavljanjem savremenih plesnih predstava na otvorenom, Plesni karavan čini ples dostupnijim raznolikoj publici. Ovaj demokratski pristup omogućava širokom spektru ljudi, koji obično ne posećuju prostore za izvođenje, da otkriju i uživaju u savremenom plesu.

Obuka i mentorstvo: Integracija mladih umetnika iz francuskih plesnih škola stvara jedinstvenu priliku za učenje. Kreativna rezidencija, kao letnja koreografska akademija, nudi ne samo praktično iskustvo, već i direktno mentorstvo profesionalnih plesača. Ovo doprinosi prenošenju znanja i veština, čime se jača kreativno tkivo umetničke zajednice.

Interdisciplinarnost: Filozofija savremenog plesa, koju često karakteriše interdisciplinarni karakter, može poslužiti kao most između različitih oblika umetničkog izražavanja. Saradnja između profesionalnih plesača i mladih umetnika može dovesti do emisija koje integrišu muziku, pozorište, vizuelne umetnosti, proširujući na taj način privlačnost emisije izvan ljubitelja tradicionalnog plesa. Angažovanje zajednice: Roaming projekta, sa predstavnicima u različitim delovima odeljenja, promoviše bliži angažman sa lokalnim zajednicama. Ples postaje način za stvaranje novih kulturnih veza na lokalnom nivou, podstičući učešće javnosti i osećaj pripadnosti.

Plesni karavan ne nudi samo uzbudljive savremene plesne performanse, već pruža i dinamičnu platformu za umetničko istraživanje, učenje, angažovanje zajednice i proslavu umetničke raznolikosti. Ovaj projekat doprinosi evoluciji savremenog plesa kao pristupačne, kolaborativne i inovativne umetnosti.

Foto:
La Galerie Choréographique

8. Festival Antichi Scenari

Naziv dobre prakse: Festival Antichi Scenari

Država: Italy

Grad/Region: Napulj, Kampanja

Ciljna grupa: odrasli

Nivo dobre prakse: Regionalni

Odgovorna organizacija: «Luna Nova» Cultural Association

Type of Organisation: nevladina organizacija

Uključene organizacije i donatori: Region Kampanja, Ministarstvo kulture, Comune di Pozzuoli, Arheološki park Campi Flegrei

Vremenska skala - datumi: u toku / 2018-sada

Budžet i finansiranje: Projekat je finansiran iz javnih sredstava: Ministarstvo kulture, Grad Pocuoli, Region Kampanja, Arheološki park Campi Flegrei

Vebsajt: <https://www.lunanovaflegrea.it/festival/>

Kontakt: lunanova.arte@gmail.com <https://www.lunanovaflegrea.it/contatti/>

Media: <https://www.facebook.com/lunanova.flegrea.1>

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100070845847930>

Opis

Poslednjih godina, savremeni ples u Italiji je postao inkluzivniji i održiviji zahvaljujući različitim praksama i inicijativama. Jedan primer zanimljive inicijative je Festival ANTIČI SCENARI.

Cilj ovog festivala je da promoviše scenske umetnosti i flegrejsku teritoriju i arheološko nasleđe kroz seriju događaja koji obuhvataju pozorište izgovorenih reči, fizičko/performans pozorište i muziku, sa ciljem da se ponovo stvori sugestija koja može da dočara drevne scenarije na suptilan način.

Zajedničku nit će stoga generisati i neizbežni susret i sukob između antike i savremenosti, između ukusa i panorama čije sugestije ostaju utkane u davna vremena čak i ako se prenose i doživljavaju u epohi koja nas dočekuje u „ovde i sada“, kao recituje i latinski izraz „hic et nunc“.

Cilj Festivala je da okupi kulturna dobra i aktivnosti sa tačnom svrhom unapređenja umetničkog nasleđa naše kulture, kao i revitalizacije arheoloških lokaliteta našeg istorijskog i arhitektonskog nasleđa. Ovim čvrstim planiranjem i operativnom voljom, svi događaji koji čine kalendar Antichi scenarija realizuju se sa minimalnim uticajem na životnu sredinu, uz poštovanje i neophodnih društvenih pozicija koje ekologija zahteva od nas, obraćajući pažnju i na tihi glas zemlje i prirode.

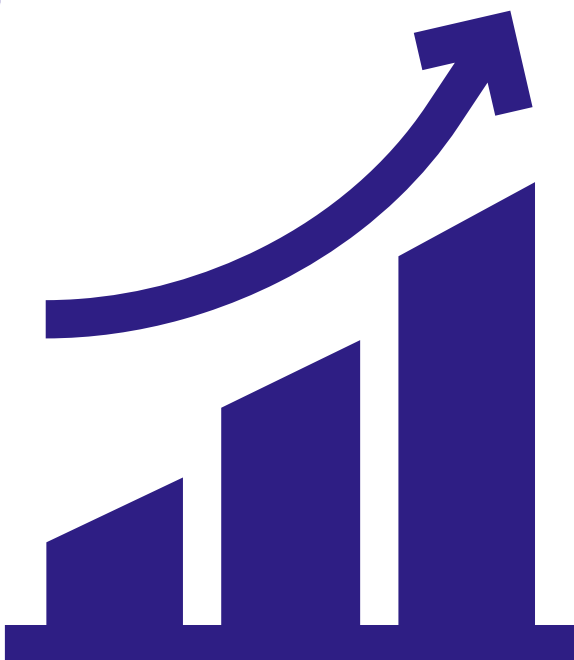
Cilj Festivala je objedinjavanje kulturnih resursa i aktivnosti sa specifičnim ciljem obogaćivanja umetničkog nasleđa naše kulture i podmlađivanja arheoloških nalazišta vezanih za naše istorijsko i arhitektonsko nasleđe.

Co-funded by
the European Union

Rezultati

Projekat, u partnerstvu sa Arheološkim parkom Flegrejska polja, Regionalnim parkom Flegrajska polja, opštinom Pocuoli i drugim susednim opštinama Flegrejskih polja, ostvaruje svoj umetničko-ekosocijalni poziv programiranjem i realizacijom emisija, koncerata i performansa u najefektivnijim i značajnim mestima u okolini. Lokacije koje su domaćini ovog bogatog festivalskog programa su: Zamak Baja, Iskopine Kume, Flavijev amfiteatar, Piscina Mirabilis, Urbana arena Pocuoli, Istorijska rezidencija Villa Avelino, Hram Serapis i Šuma Kuma. Festival organizuje mnoštvo predstava i zanimljivih nastupa uživo sa tridesetak naslova, uključujući putujuće plesne događaje, koncerte i umetničke nastupe na najzanimljivijim i najznačajnijim mestima Campi Flegrei po pristupačnim cenama. Pored valorizacije teritorijalne realnosti sa mladim koreografima i etabliranim kompanijama kao što su Borderlinedanza, ArtGarage, Akerusia, Cornelia, Funa, Movimento danza i francuska kompanija Cie MF | Makime & Francesco, domaće kompanije poput Produkciskog centra Milan DanceHaus gostovale su tokom poslednjeg i četvrtog izdanja Festivala, kao i koreografi Frančeska la Kava i Elisa Barukieri koji su zajedno sa severnoevropskim kompanijama nastupili po prvi put u Campi Flegrei.

Razmatranje kao dobra praksa

Antichi Scenari Festival se može smatrati dobrom praksom iz nekoliko razloga, koji obuhvataju ekološke, društvene i ekonomske aspekte. Evo nekoliko ključnih razloga zašto se ceni održivost na festivalima:

Uticaj na životnu sredinu:

Očuvanje resursa: Antichi scenario daje prioritet očuvanju resursa smanjenjem potrošnje energije, minimiziranjem stvaranja otpada i korišćenjem ekološki prihvatljivih materijala. Ovo pomaže da se minimizira ekološki otisak događaja

Smanjenje otpada i reciklaža: Antichi Scenari primenjuje strategije smanjenja otpada, uključujući programe reciklaže i kompostiranja, kako bi se otpad preusmerio sa deponija i promovisao odgovorno upravljanje otpadom.

Društvena odgovornost:

Angažovanje zajednice: Antichi Scenari se angažuje sa lokalnim zajednicama, stvarajući pozitivne odnose i pružajući ekonomske koristi regionu. Ovo uključuje podršku lokalnim preduzećima, zapošljavanje lokalnih talenata i uključivanje zajednice u proces planiranja festivala.

Inkluzivnost: Antichi scenario nastoji da bude inkluzivan i dostupan različitoj publici. Ovo može uključivati razmatranje osoba sa invaliditetom, nudeći pristupačne opcije ulaznica i stvaranje prijatnog okruženja za sve učesnike.

Očuvanje kulturnog nasleđa: Festivali koji poštuju i slave lokalnu kulturu doprinose očuvanju kulture. Ovo može uključivati prikazivanje tradicionalne umetnosti, zanata i performansa, podstičući osećaj ponosa u zajednici. Antichi Scenari je organizovan u jednom od najneverovatnijih arheoloških parkova na svetu.

Ekonomska održivost:

Lokalni ekonomski uticaj: Scenario Antichi pozitivno utiče na lokalnu ekonomiju generišući prihod za lokalna preduzeća, hotele, restorane i zanatlije. Ovaj ekonomski podsticaj može imati trajni efekat na zajednicu.

Dugotrajna održivost:

Smanjena ekološka odgovornost: Uključujući održive prakse, festivali mogu smanjiti svoju dugoročnu odgovornost za životnu sredinu. Ovo uključuje minimiziranje rizika od zagađenja, iscrpljivanja resursa i degradacije ekosistema povezanih sa događajima velikih razmera. Antichi Scenari se postavlja u prirodnim prostorima i arheološkim nalazištima napravljenim za izvođačke umetnosti pre 3000 godina.

Otpornost na promene: Održiva praksa može učiniti festivale otpornijim na promene propisa, preferencija potrošača i uslova životne sredine. Ova prilagodljivost je ključna za dugoročni uspeh svakog događaja.

Pozitivan imidž brenda:

Percepcija javnosti: Usvajanje prakse održivosti poboljšava imidž festivala i njegovih organizatora u javnosti. Mnogi učesnici danas cene i podržavaju događaje kojima je prioritet ekološka i društvena odgovornost. Antichi Scenari je jedan od tih festivala.

Lojalnost brendu: Posvećenost održivosti može dovesti do povećane lojalnosti učesnika, sponzora i partnera koji su u skladu sa vrednostima odgovornog i etičkog upravljanja događajima.

Ukratko, održivi festival se smatra dobrom praksom jer promoviše upravljanje životnom sredinom, društvenu odgovornost, ekonomske koristi za lokalne zajednice i dugoročnu održivost. Takvi festivali ne samo da pružaju prijatna iskustva za učesnike, već i pozitivno doprinose svetu i zajednicama sa kojima se bave. Antichi Scenari Festival je savršena reprezentacija svih ovih faktora.

9. Publika / Public

Naziv dobre prakse: Publika / Public

Država: Poljska

Grad/Region: Varšava / Mazovia

Ciljna grupa: šira publika

Nivo dobre prakse: Nacionalni

Odgovorna organizacija: Nowy Teatr

Tip organizacije: Javna / Vladina organizacija

Uključene organizacije i donatori: Produkcija: Novi Teatr, koprodukcija: Teatr Łaznia Nova, Teatar Stefan Żeromski u Kielceu, saradnja – Centrum v Ruchu Neprofitna organizacija / NVO

Vremenska skala - datumi: u toku / 2022-sada

Budžet i finansiranje: Javno finansiranje: predstava je nastala kao deo trećeg izdanja „Poszerzanie pola“, koreografskog programa koji realizuju Novi Teatr, Teatr Łaznia Nova u Krakovu i Teatar Stefan Żeromski u Kielceu.

Vebsajt <https://nowyteatr.org/en>

Kontakt: sekretariat@nowyteatr.org | kontakt@centrumwruchu.pl

Media: <https://nowyteatr.org/en/kalendarz/publika?setlang=true>

<https://www.centrumwruchu.pl/>

<https://www.dwutygodnik.com/arttykul/10391-plac-zabaw.html>

Opis

„Publika“ je plesna predstava gde publika izlazi na scenu i učestvuje u akciji sa izvođačima. Oni učestvuju u predstavi, zajedničkom plesu, ali pre svega u susretu i doživljaju zajedničkog druženja u određenom prostoru i vremenu. Okupljanje, donose i svoje individualne izbore i potrebe.

Polazna tačka je dvostruko značenje reči „publika“: republika označava ono što je zajedničko i zasnovano na odnosima, dok se publika odnosi na gledaoce. U ovoj predloženoj akciji umetnici su zainteresovani za publiku koju koreografija može da aktivira. Dok ljudi shvataju ples kao pokret života, kvalitet bivanja u telu, koreografija ovde postaje oblik uspostavljanja konstelacija zajedničkog bivanja, aranžmana i grupisanja. U tom smislu, to je sredstvo za izgradnju odnosa i zajednica. Izvođači žele da istraže kako se publika može uspostaviti drugačije nego samo kao gledaoci. Da li kao zajednica može funkcionisati na način da aktivira i druga čula i jezičke funkcije, a samim tim i da otkrije novi politički i javni potencijal koreografije, odnosno prepozna njenu inherentnu koreografsku prirodu?

"Publika" je telesno iskustvo i zadovoljstvo koje proističe iz zajedničkog kretanja. Pored toga, u okviru projekta, koreografske radionice su sprovedene u Krakovu, koje su služile i kao umetničko istraživanje i ispitivanje, sa ciljem da se otkriju pitanja i izazovi koje stvara struktura koju su oni kreirali, a zatim korišćeni u predstavi.

Projekat „Publika“ je uključivanjem publike u kolektivnu akciju tokom izvođenja omogućio razvoj publike i omogućio ljudima da šire sagledaju koncept savremenog plesa. Četvrti zid je srušen. Pojedinci koji nisu povezani sa plesom imali su priliku da otkriju šta je savremeni ples zapravo i istraže ga iznutra.

Rezultati

Projekat „Publika” je uključivanjem publike u kolektivnu akciju tokom izvođenja omogućio razvoj publike i omogućio ljudima da šire sagledaju koncept savremenog plesa. Projekat "Publika" označio je revolucionarni pristup savremenom plesu aktivnim uključivanjem publike u kolektivnu akciju tokom izvođenja. Ova inovativna strategija ne samo da je doprinela razvoju publike, već je takođe uputila poziv pojedincima van plesne zajednice da se upuste u zamršenosti ove umetničke forme.

Rušenjem tradicionalnog četvrtog zida koji obično odvaja izvođače od publike, „Publika” je stvorila ambijentalno okruženje sa učešćem. Gledaoci nisu bili samo prisutni; umesto toga, postali su integralni doprinosioci narativa predstave. Ovaj dinamičan angažman omogućio je ljudima da prevaziđu ulogu pasivnih posmatrača i ponudio im jedinstvenu priliku da iskuse savremeni ples na ličnom i dubljem nivou.

Jedan od značajnih ishoda ovog pristupa bila je demistifikacija savremenog plesa za one koji možda ranije nisu bili izloženi ovoj umetničkoj formi. Pojedinci koji nisu upoznati sa plesom dobili su priliku da svedoče i razumeju kreativni proces, ekspresivne pokrete i osnovne poruke koje se prenose kroz ovaj savremeni medij.

Ovaj projekat je prevazišao granice konvencionalnog plesnog performansa. Postao je platforma za zajednička iskustva, rušenje barijera između izvođača i publike. Aktivnim uključivanjem ljudi u kreativni proces, ne samo da je olakšao razvoj publike, već je takođe odigrao ključnu ulogu u širenju razumevanja i uvažavanja savremenog plesa, čineći ga pristupačnijim i privlačnijim za raznovrsnu publiku.

Prenosivost

Ova praksa služi kao primer stvaranja nove publike za savremeni ples. To može da inspiriše uključivanje publike u takve događaje. Vredi napomenuti da su metode koje su korišćene tokom izvođenja prvo razvijene na otvorenim radionicama održanim u Krakovu, gde je bilo moguće otkriti šta funkcioniše, a šta ne u radu sa publikom. Uspeh ove prakse leži u njenom proaktivnom pristupu uključivanju publike, odvajanju od konvencionalne uloge pasivnog posmatrača i podsticanju aktivnog učešća. Implementacijom strategija usavršavanih kroz otvorene radionice, projekat ne samo da je poboljšao svoje metode već je i podstakao osećaj inkluzivnosti, čineći savremeni ples pristupačnijim i privlačnijim za širu demografsku grupu.

Razmatranje kao dobra praksa

Ova praksa angažuje publiku na potpuno inovativan način: poziva je da kreira zajedničku koreografiju, uključuje publiku u aktivno učešće u predstavi. Omogućava ljudima koji nisu povezani sa plesom da se susretnu sa potpuno novim iskustvom, podstiče na razmišljanje i omogućava lični razvoj. Svaka predstava je drugačija, a ključna je konstelacija koju formira publika.

Inovativno angažovanje publike: Praksa se odvaja od tradicionalnog gledanja aktivnim uključivanjem publike u stvaranje zajedničke koreografije. Predstavlja otklon od pasivne uloge publike, podstičući aktivno učešće tokom izvođenja.

Zajedničko kreiranje koreografije: Polaznici su pozvani da doprinesu koreografiji, podstičući osećaj saradnje i kolektivnog umetničkog izražavanja. Ovaj pristup transformiše publiku od pukih posmatrača do aktivnih učesnika u narativu predstave.

Co-funded by
the European Union

Inkluzivnost izvan plesnih entuzijasta: Praksa proširuje iskustvo savremenog plesa na pojedince koji nisu tradicionalno povezani sa svetom plesa. Otvara nove puteve za one koji nisu upoznati sa plesom da se bave i cene ovu umetničku formu iz prve ruke.

Podsticanje razmišljanja i ličnog razvoja: Aktivnim učešćem u predstavi, članovi publike se podstiču da razmišljaju o sopstvenim pokretima i doprinosima. Praksa pruža jedinstven prostor za lični razvoj, omogućavajući pojedincima da istražuju i izraze sebe kroz pokret.

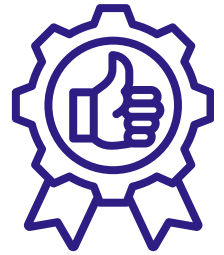
Dinamični i jedinstveni performansi: Svaka izvedba je posebna, sa konstelacijom publike koja čini ključni element u oblikovanju ukupnog iskustva. Promenljivost osigurava da nema dve identične predstave, dodajući element spontanosti i nepredvidivosti svakom događaju.

Formiranje konstelacije publike: Ključni faktor uspeha svake predstave leži u konstelaciji koju formira publika.

Jedinstvena konfiguracija učesnika doprinosi dinamičnosti i individualnosti svake emisije.

10. Gradionica /ceo grad je radionica

Naziv dobre prakse: Gradionica/ceo grad je radionica

Država: Srbija

Grad/Region: Novi Sad

Ciljna grupa: šira publika

Nivo dobre prakse: Lokalni i Evropski

Tip organizacije: nevladina organizacija

Uključene organizacije i donatori: odeljenje kulturnog saveta, omladinski radnici i kulturni menadžeri, umetnički i plesni studiji, nastavnici i izvođači, civilno društvo

Vremenska skala - datumi: 2011-2017

Odgovorna organizacija: Asocijacija Kulturanova Novi Sad

Budžet i finansiranje: Austrijski kulturni forum, Švedski institut/ Creative Force Vestern Balkans, Pro Helvetia

Kontakt: bozicjelena94@gmail.com

Media: <https://shorturl.at/wAWXZ>

Opis

Niz radionica, performansa, predavanja i interdisciplinarno zasnovano istraživanje otvorenih javnih prostora. Tri glavne međusobno povezane društvene dimenzije otvorenog javnog prostora su politička, ekonomska i kulturna. Ovde se fokusiramo na političku i kulturnu dimenziju. Namera ovog projekta je fizička intervencija u otvorenom javnom prostoru, kroz izvođenje savremenog plesa i pozorišta, sa koreografijama specifičnim za lokaciju, i aktivnom saradnjom različitih aktera - arhitekata, umetnika, sociologa, kulturnih menadžera.

Izvodi grupa mladih ljudi (plesaći, arhitekta, glumci itd.) predvođeni koreografom Sarom Ostertag (Austrija) i Marselom Grismerom (Nemačka). "Kuća: Cigle protiv kofera" - u saradnji sa Studentskim kulturnim centrom i plesnim produkcijama LAVA iz Švedske, koju vodi koreograf Sibrig Dokter (Švedska) i "Eat the Citi" Andreasa Liebmana.

Cilj ovog performansa je bio da ukaže na problem korišćenja javnog prostora u gradu i da ponudi modele za revitalizaciju javnog prostora kroz kulturne/site-specific događaje.

Rezultati i razmatranje dobre prakse

Osnovni cilj ovog projekta je promovisanje principa aktivnog građanstva, demokratskih vrednosti i podsticanje učešća javnosti kroz aktivan proces (ponovnog) osmišljavanja, (ponovnog) preuzimanja i (ponovnog) mapiranja otvorenih javnih prostora grada Novog Sada. . Do sada smo radili sa Sibrigom Dokterom iz Švedske, Sarom Ostertag iz Austrije, Andreasom Liebmanom iz Švajcarske. „Revolucija je moja omiljena igra“

- Ideja performansa je bila da se poštuju pravila delovanja u javnom prostoru, a zatim da se kroz igru menjaju uobičajeni putevi. Cilj ovog performansa je bio da ukaže na problem korišćenja javnog prostora u gradu i da ponudi modele za revitalizaciju javnog prostora kroz kulturne/site-specific događaje.

11. Axis Syllabus International Meschwork

Naziv dobre prakse: Axis Syllabus International Meschwork

Država: Zastupljen i prenošen na više mesta u svetu: Italija / Francuska / Nemačka / Belgija / Turska, / SAD / Čile

Ciljna grupa: šira publika

Nivo dobre prakse: Lokalni / Internacionalni

Odgovorna organizacija: Osnivač Frei Faust - transversalne odgovornosti i organizacije

Tip organizacije: Nekoliko organizacija koristi arhivu nastavnog plana osovine

Uključene organizacije i donatori: Razna lokalna udruženja i nezavisne organizacije - La Radice Dei Viandanti (IT), Festival nauke (IT), Movement artisan (GER), Les Arts Felus (FR), Champ des possibles (FR), Sinapse (GER) i različita Akis Syllabus HUBS kao u Briselu (BEL)

Vremenska skala - datumi: u toku / 1991-sada

Budžet i finansiranje: Projekat je samofinansirajući. Ponekad ga podržavaju odeljenja kulturnog saveta ili regiona u kojima se nalaze različita udruženja.

Vebsajt: <https://www.axissyllabusforum.org/> | <https://www.freyfaust.org/the-axis-syllabus/>

Kontakt: portal1960@gmail.com | chaneune.annececile@gmail.com

Media: <https://youtu.be/c0Jy-UcRGh4>

Opis

Axis Sillabus mreža je nova obrazovna inicijativa u obliku arhive koja ima za cilj da obezbedi pristupačan referentni sistem za razumevanje ljudske anatomije i fizike, primenljiv na obuku, rehabilitaciju i performanse. Ova arhiva pruža višestruke mogućnosti za istraživanje, razmenu i deljenje informacija o pokretu i ljudskom telu, od anatomije do sociologije i filozofije. Ova metoda je zastupljena i rasprostranjena u nekoliko zemalja, uključujući Italiju, Francusku, Belgiju i druge. Ono što čini Axis Sillabus jedinstvenim je to što je otvoren za svakoga ko je zainteresovan za njegov razvoj ili ko želi da doprinese istraživanju i razvoju njegovih informacija i prenosa.

Sertifikovani nastavnici imaju autonoman pristup i okupljaju se da dele sa drugima. To znači da svaki fasilitator razvija sopstveni metod, u zavisnosti od svog porekla, iskustva, kulture i konteksta u kome se informacije dele. Ova fleksibilnost omogućava da se metod prilagodi različitim kontekstima i primenama, ali i da se vremenom obogaćuje. Nastavnici dolaze iz širokog spektra pozadina. Bilo da su plesači, cirkuski praktičari, somatski stručnjaci, kineziolozi ili čak univerzitetski nastavnici matematike, svi oni doprinose svojim znanjem ovoj arhivi. Axis Sillabus se može smatrati dobrom praksom zbog svoje obrazovne prirode, pristupačnosti, karaktera koji se razvija i prilagođava. Takođe okuplja raznoliku zajednicu ljudi sa strašću za ljudsku anatomiju i fiziku, kretanje i prenošenje znanja.

Axis Sillabus je plod nove obrazovne inicijative za obezbeđivanje pristupačnog referentnog sistema za praktičnu ljudsku anatomiju i fiziku kako se primenjuju na obuku, rehabilitaciju i performanse:

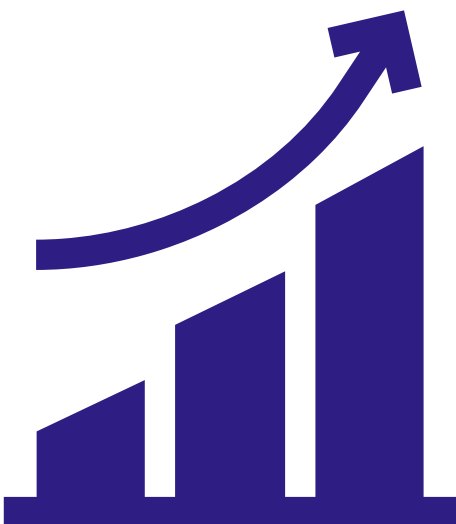
Co-funded by
the European Union

- analiza hoda i prededukacija
- obnavljanje motoričkih obrazaca kroz sticanje/ponovno obrazovanje odgovora na pad
- generisanje kinetičke energije i primena inercijalnih zakona
- upravljanje gravitacionim i mehaničkim silama

Rezultati

Arhiva i njeno raspoređivanje pružaju mnoge mogućnosti za istraživanje, razmenu, razmenu informacija o kretanju i ljudskom telu. Anatomija, biomehanička, fizika, ali i antropologija, sociologija, filozofija ulaze u diskusije. Svaka osoba koja je uključena u Axis Sillabus dolazi sa svojim znanjem, kulturom i iskustvom.

Diskusija o prenosu informacija je deo procesa. Učesnici se uključuju u te rasprave i preispituju način i sadržaj šta i kako prenosimo. Ova raznolikost sa tim informacijama se suočavaju i istražuju stalno prilagođavanje. U međuvremenu daje i mnogo informacija o ljudskom telu u pokretu.

Co-funded by
the European Union

Prenosivost

Axis Sillabus je arhiva o ljudskom telu u pokretu. Sertifikovani nastavnici su sami u procesu i skupljaju vreme za razmenu sa drugima. Uvek mogu da nađu reference sa grupom sertifikovanih nastavnika prve generacije. To znači da svaki fasilitator razvija sopstveni metod koji zavisi od sopstvenog iskustva, kulture i konteksta gde se informacije dele. Znanja i metode crpe iz nekoliko oblasti istraživanja uključujući biomehaniku, anatomiju, fiziku, zapadne medicinske nauke, fiziologiju, antropologiju i ekspanzivnu kolekciju empirijskih znanja.

Razmatranje kao dobra praksa

Ova arhiva i dalje nalazi tokom više od 25 godina postojanja, konstantnu evoluciju. Njena dostupnost, širi principe obrazovne perspektive i referentnog sistema za kretanje ljudi koji sastavlja, revidira i testira rastuća međunarodna mreža. Iz toga proizilaze mnoga različita udruženja koja prenose informacije u različitim oblicima. Kao festival sa radionicama, predstavama, davanjem posla, razmatranjem zdravstvene autonomije i telom u pokretu u mnogo različitih aspekata i konteksta. Pristup ljudima, njihovim telima kroz obrazovna, umetnička i naučna znanja se širi i svojim višestrukim kontekstima i daje transversalnu snagu u samom istraživanju ali i njegovoj praksi.

12. Łabędzie / Swans / Labudovi

Naziv dobre prakse: Łabędzie / Swans / Labudovi

Država: Poljska

Grad/Region: Poznań/Wielkopolskie

Ciljna grupa: šira publika

Nivo dobre prakse: Evropski

Odgovorna ograničcija: Teatr Wielki im. Stanisława Moniuszki in Poznań

Tip organizacije: Javna / Vladina organizacija

Uključene organizacije i donatori: Poljsko udruženje slepih / Udruženje prijatelja slepih i slabovidih / Centar za kreativnu inspiraciju doo / Fondacija Šansa za slepe – Tiflopoint u Poznanju

Vremenska skala - datumi: u toku / 2022-sada

Budžet i finansiranje: Ministarstvo kulture i nacionalnog nasleđa, sredstva Samouprave Velikopoljskog vojvodstva, program Evropske unije #CreativeEurope i preko Sesilije Eroš i Janika Vilemina.

Vebsajt: <https://opera.poznan.pl/pl/labedzie-projekt-dla-osob-niewidomych-i-slabowidzacych>

Kontakt: +48 61 65 90 229 | sekretariat@opera.poznan.pl

Media: https://www.youtube.com/watch?v=90_o7tDa_cQ

Opis

„Labudovi” je plesna pozorišna produkcija nastala u saradnji sa slabovidim i alternativnim motornim korisnicima. Projekat ima za cilj da uključi otvorene i kreativne pojedince koje se često zanemaruju u kulturnim aktivnostima, negovanje inkluzivnog plesa dostupnog onima koji ne vide pokret ili balet. Kroz dijalog sa klasičnom igrom, koreografi proširuju njenu formu, čineći je pristupačnijom. Uprkos tome što se često suočavaju sa isključenjem, oni ne traže saosećanje. Strast i posvećenost imaju prednost za njih. Pod vođstvom koreografa i umetničkog tima, pripremaju predstavu koja publiku prenosi u svet mašte i magije, otkrivajući šta za svakog od njih znači stvaranje baletske predstave.

U okviru projekta, koreograf i reditelj Tobias Sebastian Berg vodio je otvorene radionice zasnovane na tehnikama plesnog teatra (improvizacija kontakta, telesni rizik, autentični pokreti i podovi). Faza radionice prethodila je kreiranju profesionalne predstave u kojoj su učestvovali slabovidni pojedinci, inspirisani najpoznatijim naslovom iz klasičnog baleta. Metode koje su razvijene u ovom projektu, kako tokom radionica, tako i tokom kreiranja performansa, dokumentovane su, služe kao inspiracija i pomoć za buduće projekte ove vrste. Pozivanje osoba sa invaliditetom da sarađuju u stvaranju ove vrste performansa je izuzetna inicijativa, otvaranje, uključujući i dokazivanje da ples nije rezervisan za nekolicinu odabranih. Otkriva izvanredne veštine koje miruju kod socijalno isključenih pojedinaca.

Pored toga, ova praksa je izuzetan poklon za one koji su odlučili da učestvuju u ovom procesu. Omogućava lični razvoj, omogućava rušenje granica i dokazuje da ne postoje nemoguće stvari. Projekat je veoma pozitivno primljen i cenjen, jer je dobio nagradu publike FEDORA 2023.

Rezultati

„Umetnički projekat 'Labudovi', zasnovan na učešću i integraciji, olakšao je lični razvoj učesnika projekta.

Učešće i integracija:

Osnovna osnova umetničkog projekta 'Labudovi' leži u negovanju učešća i integracije. Aktivnim uključivanjem osoba sa oštećenjem vida, projekat stvara inkluzivno okruženje koje podstiče različite perspektive i talente.

Unapređenje metode kreativnog rada:

„Labudovi“ doprinose unapređenju kreativnih metodologija prilagođenih osobama sa oštećenjem vida. Uspeh projekta zavisi od razvoja i usavršavanja tehnika koje plesno pozorište čine dostupnim, obezbeđujući da kreativni procesi budu prilagođeni različitim sposobnostima i potrebama.

Inovacija u plesnom teatru:

Baveći se izazovima i mogućnostima koje predstavljaju oštećenje vida, projekat predstavlja pionir inovativnih pristupa u oblasti plesnog teatra. Ovo ne samo da proširuje granice umetničkog izraza, već i postavlja presedan za inkluzivnost unutar šire umetničke zajednice.

Priprema institucija za interakciju:

'Labudovi' igraju ključnu ulogu u pripremi institucija da efikasno rade sa osobama sa oštećenjem vida. Prikazujući uspešne modele inkluzije i smeštaja, projekat nudi uvid u to kako organizacije mogu da prilagode svoje prakse i prostore da budu pristupačniji i prijatniji.

Obrazovne implikacije:

'Labudovi' imaju obrazovne implikacije, utičući na način na koji vaspitači pristupaju podučavanju umetnosti za osobe sa oštećenjem vida. Podstiče razvoj prilagođenih nastavnih planova i programa i nastavnih metoda koje podržavaju inkluzivnije i pristupačnije umetničko obrazovanje.

Dugoročno nasleđe:

Kao pionirski projekat, 'Labudovi' ostavljaju trajno nasleđe inspirišući buduće inicijative koje promovišu integraciju pojedinaca sa oštećenjem vida u umetnosti. Njegov uspeh postaje svetionik za druge koji će pratiti, doprinoseći inkluzivnijem i raznovrsnijem kulturnom pejzažu.

Prenosivost

Metode razvijene u ovom projektu, kako tokom radionica, tako i tokom kreiranja performansa, su dokumentovane. Dokumentovane metode predstavljaju vredan izvor inspiracije za buduće projekte sa sličnim ciljevima. Oni obezbeđuju dobro dokumentovan okvir koji buduće inicijative mogu iskoristiti i nadograđivati. Sačuvani su uvidi stečeni na radionicama projekta, nudeći smernice za planiranje i sprovođenje radionica u narednim nastojanjima. Ovo uključuje strategije za efikasno angažovanje i učešće. Dokumentovane metode se protežu na oblast stvaranja performansa, nudeći nacrt za koreografiju, scensko postavljanje i druge aspekte koji su uključeni u oživljavanje kreativne vizije. Uvidi prikupljeni tokom projekta doprinose unapređenju procesa saradnje. Budući projekti mogu imati koristi od naučenih lekcija u pogledu efektivne komunikacije, saradnje i sinergije unutar kreativnog tima. Razvijene metode naglašavaju inkluzivnost, osiguravajući da budući projekti mogu usvojiti prakse koje se brinu za različite učesnike, uključujući i one sa različitim sposobnostima, podstičući inkluzivnije i pristupačnije kreativno okruženje.

Foto:
Teatr Wielki/Poznań

Co-funded by
the European Union

Razmatranje kao dobra praksa

Pozivanje osoba sa invaliditetom da sarađuju u stvaranju ove vrste performansa je izuzetna inicijativa, otvaranje, uključujući i dokazivanje da ples nije rezervisan za nekolicinu odabranih. Otkriva izvanredne veštine koje miruju kod socijalno isključenih pojedinaca. Pored toga, ova praksa je izuzetan poklon za one koji su odlučili da učestvuju u ovom procesu. Omogućava lični razvoj, omogućava rušenje granica i dokazuje da ne postoje nemoguće stvari.

Zagovaranje i podizanje svesti:

Pored svog neposrednog uticaja, projekat služi kao katalizator zagovaranja i podizanja svesti. Skreće pažnju na sposobnosti i talente pojedinaca sa oštećenjem vida, izazivajući društvene percepcije i podstičući inkluzivniji stav prema osobama sa invaliditetom.

Izgradnja zajednice:

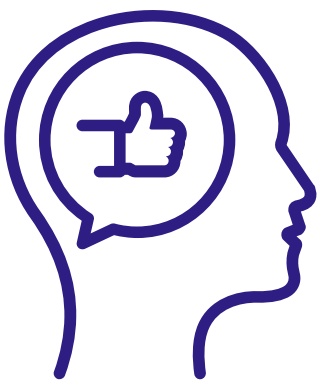
Kroz saradničku prirodu projekta, među učesnicima se neguje osećaj zajedništva. Ova zajednica se proteže dalje od neposrednog projekta, stvarajući trajne veze i mreže koje doprinose široj društvenoj integraciji pojedinaca sa oštećenjem vida.

Omogućavanje ličnog razvoja:

Projekat služi kao platforma za lični razvoj njegovih učesnika. Kroz angažovanje u plesnom pozorištu, osobe sa oštećenjem vida imaju priliku da istražuju i kreativno se izraze, doprinoseći njihovom emocionalnom, fizičkom i društvenom razvoju.

Kulturni uticaj:

Projekat doprinosi promeni kulturnih stavova prema invalidnosti, promovišući inkluzivnije i prihvatljivije društvo. Prikazujući umetnički doprinos pojedinaca sa oštećenjem vida, 'Labudovi' aktivno izazivaju stereotipe i neguje kulturno okruženje koje vrednuje različitost.

KRAJNI ZAKLJUČAK

U ovom izveštaju smo detaljno pogledali svet savremenog plesa u Belgiji, Francuskoj, Italiji, Poljskoj i Srbiji.

Podstičući saradnju i olakšavajući razmenu informacija među evropskim zemljama, projekat CO.DA.SI igra ključnu ulogu u jačanju pejzaža savremenog plesa u Evropi. Projekat služi kao izvor učenja, obrazovanja i razmene najboljih praksi u ovoj oblasti. Ova inicijativa aktivno doprinosi rastu i razvoju umetničke forme, promovišući održivost i uključivanje u dinamično polje savremenog plesa.

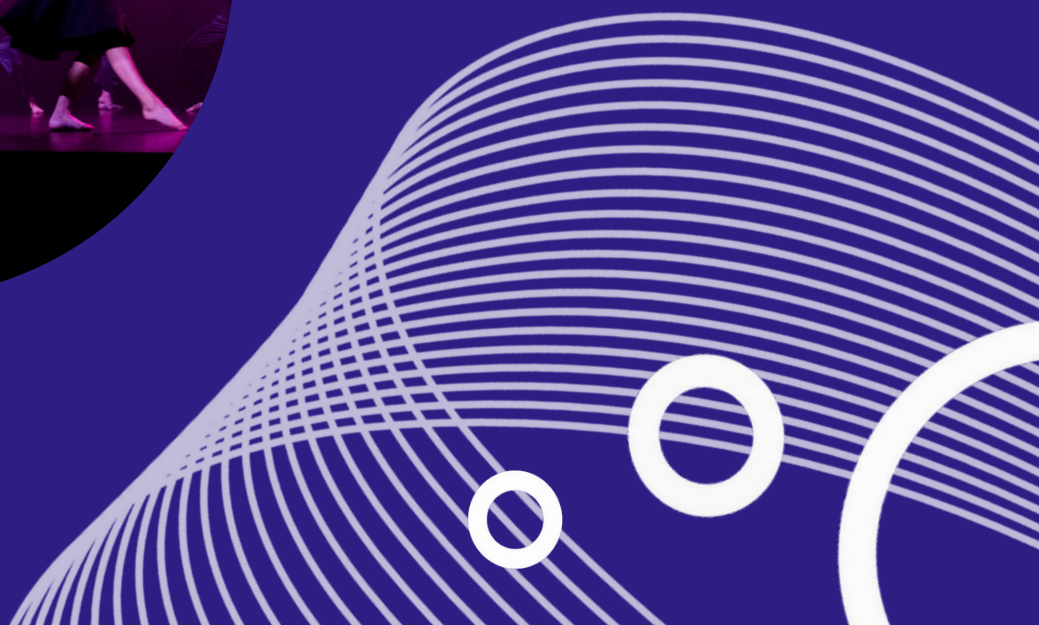
Naša analiza je iznela na videlo određene primere prakse koje služe kao stubovi za unapređenje discipline. Ove prakse se usredsređuju na vrednosti autonomije, naglašavajući nezavisnost stvaralaca i plesača, pažljivo slušanje, koje neguje kulturu prijemčivosti i saradnje, i različite pristupe koji slave mnoštvo umetničkih izraza.

Projekat CO.DA.SI deluje kao katalizator pozitivnih promena u svetu savremenog plesa, promovišući saradnju, inkluzivnost i održivost kako bi se obezbedila živa i uspešna budućnost umetničke forme u Evropi.

Istakli smo značaj uspostavljanja okruženja koje ne samo da neguje umetnički rast već i podstiče lični razvoj. Ovaj dvostruki fokus naglašava posvećenost projekta negovanju holističkog prostora u kojem pojedinci mogu napredovati kreativno i lično.

Foto:
Marta Ankiersztejn

CO.DA.S.I

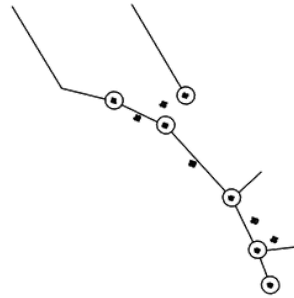
Co-funded by
the European Union

PARTNERI

Savremeni ples za održivost i inkluziju

centro coreografico
l'espace
p a l e r m o

Kulturanova

*DAME
DE PIC*

la galerie
chorégraphique
production art de la scène

ftr:nf FUNDACJA
ROZWOJU
TEATRU
NOWA FALA
THEATER
DEVELOPMENT
FOUNDATION
NEW WAVE

